

Proleter DEVİRİMCİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

Dergisi

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Mayıs 2015 Sayı: 41

Fiyatı: 2 TL (KDV dahil)

İşçi ve emekçilerin mücadele günü 1 Mayıs, tüm dünyada ve ülkemizde kutlandı.

Her yıl olduğu gibi Küba'da, Rusya'da milyonlarca kişi, Lenin'in, Stalin'in Che Guevara'nın posterleri ve devrimci sloganlarla alanları doldurdular. Endonezya'dan İran'a, Hindistan'dan Kore'ye kitleler, artan baskı ve sömürüye karşı tepkilerini ortaya koydular. Avrupa ve Amerika'da da işçi ve emekçiler alanlardaydı. Gözler, geçtiğimiz aylarda "sol" bir hükümet kuran Yunanistan'a çevrildi. Atina'da üç bakanın da katıldığı mitingte Yunanlı emekçiler, yaşam koşullarında değişen bir şey olmadığını söylediler. "Sol" ya da "sağ", gerici, faşist, reformist, hangi hükümet olursa olsun, sömürü sistemi değişmediği sürece işçi ve emekçilerin yaşamında ciddi bir fark olmadığı bir kez daha görüldü. 1 Mayıs, işçi ve emekçilerin gerçek durumunu su yüzüne çıkaran bir gün oldu yine.

Ülkemizde ise 1 Mayıs'a yine "yasaklı Taksim" tartışmalarıyla girildi. '77 1 Mayıs'ından itibaren egemenlerin Taksim korkusu bitmedi, aksine Haziran'la birlikte daha da arttı. Yine günler öncesinden tehditler savurdular, kitlelerin gözünü korkutmaya, 1 Mayıs'a katılımı düşürmeye çalıştılar. Geçtiğimiz günlerde meclisten geçen "iç güvenlik yasası"nın ilk uygulamasını 1 Mayıs'ta yapacaklardı! Onbinlerce polisi İstanbul'a yığarak Taksim ve çevresini bariyerlerle çevirdiler. Günler öncesinden başlattıkları bu hummalı çalışma, 1 Mayıs günü en üst seviyeye çıkarıldı. Sadece karayolları değil, deniz ve hatta hava yolları bile bölgeye kapatıldı. İlan edilmemiş bir "sokağa çıkma yasağı" ve sıkıyönetim uygulandı.

Bütün bunlara rağmen kitleler yine Taksim'e çıkmak için yollara döküldü.

Sayfa 2'de sürüyor

Taksim 1 Mayıs alanıdır! ENGELLENEMEZ!

Tüm engelleri aşarak Taksim'in çevresine ulaşanlar, Şişli, Mecidiyeköy, Okmeydanı, Beşiktaş, Levent hattında polisle çatışarak, 1 Mayıs'ın ve Taksim'in yasaklanamayacağını bir kez daha gösterdiler. Flamaları, fularları, maskeleri ve meşru savunma silahlarıyla sokaktaydılar ve ne yasakların ne de yasaların kar etmeyeceğini ilan ettiler.

Faşizmin artan saldırganlığı, sendika bürokratlarının ve reformistlerin geriye çeken tutumlarına rağmen, 2015 1 Mayıs, "Taksim 1 Mayıs alanıdır" gerçeğini bir kez daha nakşetti. Yenilen devlet oldu. Taksim'i yasaklamanın mümkün olmayacağını gördüler. Liberalinden gericisine geniş bir kesim, devletin Taksim yasağı ısrarından vazgeçmesi gerektiğini söylemeye başladı. Kılıçdaroğlu, CHP hükümeti döneminde Taksim yasağının kalkacağını söyledi.

Bunları söyletenin, tüm engelleri aşarak Taksim'e ulaşma kavgasını veren, gözettiler, yaralanmalar, ölümler pahasına bu direnci göstermeyi sürdüren komünist ve devrimciler olduğu açıktır. Büyük ihtimalle Taksim, önümüzdeki yıl 1 Mayıs'a açılacaktır. Açılmaz ise, aynı dirençle yine karşılaşacaklar ve bu, açmaya mecbur bırakana dek sürecektir.

Bu asla reformistlerin iddia ettiği gibi gereksiz bir "alan inadı" değildir. Tarihine, şehitlerine sahip çıkma, işçi ve emekçilere koyulan yasakları parçalama, özgürlük alanlarını genişletme mücadelesidir. Böyle olduğu içindir ki, devlet yıllardır Taksim yasağını sürdürmeye çalışmaktadır.

Reformistler, devrimcilerin "inadı" hakkında konuştukları kadar, "devletin Taksim inadı"nın sorun etselerdi, bu dönem bu kadar uzun ve sancılı geçmezdi. Elbette herkes, kendi sınıfsal-siyasal karakterine uygun davranıyor. "İnat" olarak nitelendirilen şeyin, gerçekte iki ayrı sınıfın saflaşması ve mücadelesi olduğu gerçeği, bilerek çarpıtılmak isteniyor.

Bir diğer demagoji de "alan tartışmasının sınıfın taleplerini gölgelediği" savıdır. Taksim'in işçi ve emekçilere açılması, 1 Mayıs'ın burada kutlanması, sınıfın talebi değil midir? Önüne çıkarılan böyle bir yasağı aşmadan, diğer yasakları aşması mümkün olabilir mi? Tüm yasaklara rağmen yollara dökülüp Taksim'e çıkmaya çalışanlar, sadece bir avuç devrimciden mi ibaretler? Ki onlar da işçi emekçi değil midir? Diğer yandan mesele sadece talepleri sıralamak ve duyurmak mıdır? İşçiler onu zaten yapıyor ve bu talepler herkes tarafından biliniyor. Asıl sorun,

o doğrultuda ne yapıldığı, nasıl bir mücadele verildiğidir. Bu konuda reformistlerin sicili ise ortadadır.

Bu tür savları ileri sürenler, kendi korkularını "işçi"nin arkasına gizlenerek dışa vuran; işçilerle devrimcileri karşı karşıya getirmeye çalışan demagoglardır. Ki demagoglar, işçi sınıfının en büyük düşmanlarıdır.

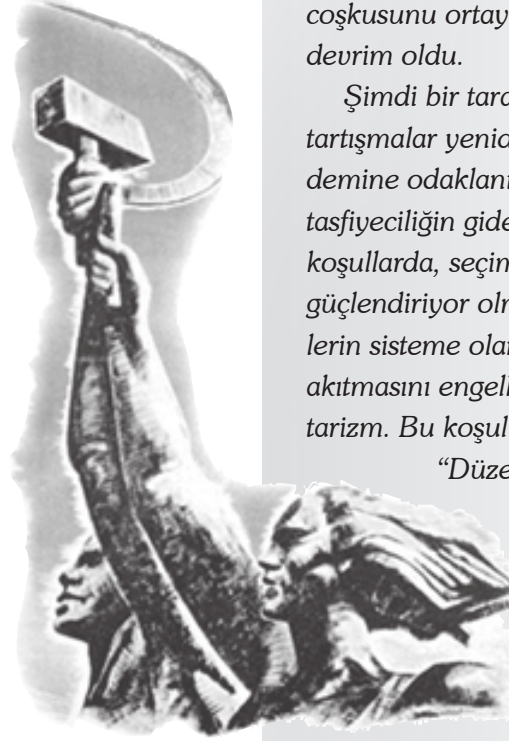
Demagoji ve yalan, egemen sınıfların kitleleri kandırmada kullandığı iki önemli silahtır. Bunu sadece kendi memurları, gazetecileri, entelektüelleri aracılığıyla yapmazlar; işçi-emekçi dostu görünen kişi ve partileri de kullanırlar. İkincilerin yüzlerine taktıkları maskeler, bunları çok daha etkili kılar.

Seçim dönemi, yalan ve demagojinin zirve yaptığı dönemlerdir. Şimdi yine bir seçim arifesindeyiz. Burjuva partiler vaad üzerine vaad sıralayarak, kitleleri kandırmaya, sandığa çekmeye çalışıyor. Ne kadar çok kişi sandığa giderse, düzenlerini o kadar aklayacaklar! Kitle desteği ile geldiklerini, "milli irade"yi temsil ettiklerini söyleyecekler. Ve yönetimden yakınan halka, "bizi siz seçtiniz" diyecekler. 4 yılda bir sandığa atılan oylarla yönetimi halkın belirlediği yalanını temcit pilavı gibi yine önümüze sürecekler.

Bunu sadece burjuva partileri yapsa, halkın farketmesi ve tepkisini ortaya koyması zor olmayacaktır. Onun için yüzünde "halkçı", "yurtsever", "devrimci" maskesi olan reformist partilere gereksinim duyarlar. Düzenin iyice teşhir olduğu, kitlelerin sandıkla birşeyin değişmediğini görek sokaklara çıktığı dönemlerde, bu partilere duydukları ihtiyaç daha da artar. Ve onlar özel olarak şişirilerek, kitlelere "umut" diye sunulur.

Bir kez daha böyle bir oyunla karşı karşıyayız. Bu oyunu bozalım! Sömürü ve soygun düzeni tümünden yıkılmadan "halkın iktidarı"nın kurulamayacağını, bu yalana kanmayacağımızı gösterelim!

Seçimlerin çare olmadığını, kurtuluşun devrimde, sosyalizmde olduğunu bıkmadan usanmadan anlatalım!

Okurlara...

Merhaba,

1 Mayıs, devletin tüm tehdit, baskı ve saldırılarına, İç Güvenlik Yasası ile yaratılmaya çalışılan terör ortamına, reformizmin eylemin gücünü zayıflatmaya dönük çabalarına rağmen militan bir ruhla kutlandı. Devrim ile karşıdevrim arasındaki savaşın en önemli cephesi olan 1 Mayıs'ta devrim cephesi bir kere daha kararlılığını, inancını ve coşkusunu ortaya koydu. Bu 1 Mayıs'ta, kazanan devrim oldu.

Şimdi bir taraftan Suriye savaşına ilişkin tartışmalar yeniden şiddetlenirken, seçim gündemine odaklanılmış durumda. Reformizmin ve tasfiyeciliğin giderek daha fazla güç kazandığı bu koşullarda, seçim politikalarının parlamentarizmi güçlendiriyor olması en önemli sorundur. Kitlelerin sisteme olan tepkilerini devrimci kanallara akıtmasını engelleyen bir tuzaktır parlamentarizm. Bu koşullarda bizim seçim taktiğimiz,

"Düzen partilerine oy yok!" sloganında somutlanmaktadır.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

**Yayinevimizden çıkan
"Feminizm mi Sosyalizm mi?"
adlı kitabı, kitapçılardan ve
büromuzdan temin edebilirsiniz.**

41. Sayıda

3	1 Mayıs'ın gösterdikleri
4	Yine kararlılığımızla Taksim'e yürüdük
5	Adana'da coşkulu 1 Mayıs
6	1 Mayıs kazanıldı
7	"Tek çare örgütlenmek"
8	Soma yanmaya devam ediyor
9	Ermeni soykırımı 100. yılında
10	AKP düşüyor, "solculuk" yükseliyor
11	Yoksulluk "kader" değildir
12	Suriye'ye saldırı hazırlıkları
14	Mülteci ölümleri ne söylüyor
16	Nükleer "ölüm" demektir
17	Baltimore'da siyah öfke
18	Dersim Tertele'sine yeni kanıt
19	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
21	Reformizmin son durağı Parlamentarizm

G

ünler öncesinden estirilen vahşi terör havası... İnternet üzerinden yürütülen “kanlı 1 Mayıs” “kehanetleri”... Yeni iç güvenlik paketinin devreye girmesinin yarattığı tehdit... Otobüslerin, vapurların, köprülerin kapatılması... Koca İstanbul’un bir “hayalet kent”e çevrilmesi... Yol kesmeler, gaz bombaları, polis copları, tomalar, “tetikçi esnaf”lar...

Hiçbiri binlerce kişinin Taksim’e gitmek üzere sokaklara dökülmesini, polisle çatışmasını, 1 Mayıs’a sahip çıkmasını engelleyemedi. Hatta kitlelerden kopuk bir biçimde de olsa, iki ayrı siyasi kurumun bir biçimde Taksim’e girmeyi başarması, o anlarda meydana “koruyan” polislerin yüzlerinde ortaya çıkan

patlak vermişti. Haziran günlerinde, İstanbul’un göbeğinde 16 gün boyunca devlet yoktu, silinmişti. Ve bütün ülkede, 10 milyondan fazla insan sokaklara dökülerek devletin-hükümetin baskısına, politikalarına, savaş hazırlıklarına, ekonomik krize olan öfkesini haykırmıştı. Bakanların artık üniversitelere giremez olması, Soma katliamının bütün ülkede yeni bir infiale dönüşmesi, ayakkabı kutuları ve “parayı sıfırlamak” sözleriyle sembolleşen yolsuzluklar, sarayın pervasız ve dizginsiz harcamaları vb. her olay, devletin siyasal-ideolojik argümanlarının ve baskı aygıtlarının etkisizleşmesine neden oldu.

Son iki yıldır devlet, kitleleri maniple etmede çok daha büyük sorun

tartışılmaz” diyorlar.

İstanbul’da “1 Mayıs’ta Taksim’e!” sloganının yerine, “1 Mayıs’ta Alanlara!” sloganını yükselten, bunu dergilerine, gazetelerine manşet atan, afişlerinde, pankartlarında, bildirilerinde kullanan tüm partiler ve devrimci yapılar, bu reformist yaklaşımın etkisi altında hareket ettiklerini göstermişlerdir.

İkinci büyük çarpıklık, seçimlerle 1 Mayıs’ı karşılaştıran ve seçim gündemini, her şeyin önünde gören, seçimlere hizmet etmediği sürece tüm diğer gündemleri dışlayan yaklaşımdır. 1 Mayıs, tartışmasız biçimde, her dönem, işçi sınıfının en önemli gündemidir. Diğer bütün konular günceldir, geçicidir, dönemsel rüzgarlardan etkilenebilir. Ama 1 Mayıs, devrim ile karşı-devrimin karşı karşıya geldiği, burjuvazi ile proletaryanın sınıf savaşımının en açıktan, en doğrudan kendisini ortaya koyduğu bir gündür. Üstelik yerel değil, uluslararası bir gündür. Güncel değil, tarihsel bir önem taşımaktadır. **1 Mayıs sürecinde, daha önemli hiçbir gündem yoktur, olamaz.**

Seçim çalışmalarının önüne geçeceği gerekçesiyle 1 Mayıs çalışmalarını tavsatan, güçlü ve etkili bir 1 Mayıs direnişinin seçim gündemini “gerileteceğinden” korkan, kitlelerini 1 Mayıs için sokaklara dökmeyen bir siyaset, kağıt üzerindeki iddiaları ne olursa olsun, işçi ve emekçilerin temsilcisi, işçi ve emekçilerin çıkarlarının savunucusu değildir, olamaz.

Üçüncüsü, 1 Mayıs politikalarının son ana kadar açıklanmaması, belirsizliğe bırakılması, kitleleri devletin tehdidinden daha fazla etkileyen ve gerileten, katılımı azaltan bir unsur olmuştur. Ve belli ki, amaç da budur.

Sendika konfederasyonları ve meslek örgütleri, son ana kadar süren bir belirsizlik ortamı yaratmıştır. Hangi kurum nerede toplanacak, kitleler hangi noktaya çağrılacak gibi sorular, 1 Mayıs’tan sadece iki gün önce açıklanmıştır. Bunu da devrimcilerin baskısı ile açıklamak zorunda kalmışlardır. Son ana kadar süren bu tablo, kitlelerde güven-sizlik ve tepki oluşturmuştur.

DİSK’in tutumu ise özel olarak önem taşımaktadır. **Binanın tadilata gireceği gibi anlamsız bir gerekçeyle DİSK Genel Merkezi’nin kapatılması, yine aynı bahaneyle toplanma noktasının Şişli’den Beşiktaş’a kaydırılması yanlış, çarpıktır, kimseyi ikna etmemiştir.** Bu kararlar, açıkça devletin baskı

1 Mayıs’ın gösterdikleri

şaşkınlık ve tedirginlik, Taksim yasağının anlamsızlığını ve salt “yaptırmam inadı” olduğunu, çarpıcı biçimde ortaya koyan bir görüntüydü.

1 Mayıs’a katılmak isteyen kitlenin belli bir kısmı, yaratılan korku ve terör ortamı nedeniyle pratik olarak geri durdu. Ancak **sokağa çıkmayan bu kitlenin gözünde bile, meşru 1 Mayıs alanı Taksim’di. Ve bunun için, ne pahasına olursa olsun sokağa çıkan ve saldırılara direnenlerin varlığı, bu meşruiyeti daha da güçlendirdi.**

1 Mayıs’tan geriye kalan en önemli sonuç budur.

Korkunun ecele faydası yok

Bu söz hem kitleler, hem de devlet açısından tartışılmaz bir gerçek.

Devlet kitlelerin sokaklara çıkmasından korkuyordu. Günler öncesinden estirilmeye başlayan terör havasının nedeni buydu. **2013’teki yasaklı 1 Mayıs’tan bugüne, her önemli olayda kitle hareketi bir sel olup taşıyor, devletin bütün baskı unsurlarını yerle bir ediyordu.**

2013 1 Mayısı, devletin bütün engelleme çabalarına rağmen militan bir ruhla ve kitlesel bir katılımı gerçekleştirilmiş, hemen arkasından Haziran Ayaklanması

yaşıyor. Hatta bu konuda attığı her adım tersine dönüyor. Hükümetin ve bir bütün olarak AKP’nin güç ve prestij kaybı ise artıyor. Son 1 Mayıs’taki Taksim kararlılığı, bunu daha da derinleştiren bir etki yaratmıştır.

Reformizme rağmen

Aslında 1 Mayıs’a katılımın düşmesinde, devletin estirdiği terör havasından daha etkili olan unsur, reformizmin geri çeken tavırlarıydı. Bu durum, kendisini çeşitli biçimlerde gösterdi.

Birincisi, iç güvenlik paketinin gölgesinde devletin Taksim’i yasak ilan etmesi, reformizmin öncülerinde derhal “alan” tartışmasını başlattı. İzinli 1 Mayıs’larda Şişli kolundan yürümek için yarışan ve hak iddia eden, bu yanılla “yürüyüş kolu”nun ne kadar “önemli” olduğunu anlatanlar, yasaklı 1 Mayıs’larda “alan” tartışmasının ne kadar “önemsiz” olduğunu kanıtlama yarışına girdiler yeniden.

Oysa bu tartışmalar daha 2004 Sarıhan 1 Mayıs’ında tükenmiş, bu argümanların kofluğu her kesim tarafından görülmüştü. **Bugün Taksim’i engelleyen AKP’nin karşısında, en sıradan düzeniçi aydınlar bile, “elbette Taksim’in işçi sınıfı açısından önemi**

Son iki yıldır devlet, kitleleri maniple etmede çok daha büyük sorun yaşıyor. Hatta bu konuda attığı her adım tersine dönüyor. Hükümetin ve bir bütün olarak AKP’nin güç ve prestij kaybı ise artıyor. Son 1 Mayıs’taki Taksim kararlılığı, bunu daha da derinleştiren bir etki yaratmıştır.

ve tehdidi karşısında atılmış geri adımlardır. DİSK, bu kararlarını tarih karşısında savunamaz.

Diğer taraftan, bazı sendika şubelerinin Şişli’de olacağını öğrenerek akşamdan DİSK binasına gelen, içinde okurlarımızın da bulunduğu sınırlı sayıda devrimcinin, yine çeşitli anlamsız bahanelerle binaya alınmaması, bu devrimcilerin sabaha kadar kapının önünde-sokakta bırakılması, sendika ağalığının somut-çarpıcı göstergelerinden biridir.

Devletin Beşiktaş’taki kitleye saldırmış olması, herşeye rağmen DİSK’in avantajıdır ve onu bir yerde “kurtaran” bir rol oynamıştır. **Saldırı olmasaydı, hatta “makul sayı”yla Taksim’e yürümek kabul edilseydi; sonrasında DİSK, devlet karşısındaki bu geri adımının altından kalkamazdı.**

Ancak Taksim ve 1 Mayıs konusunda devlet öylesine tahümmülsüzdü ki, böylesine açıkça geri tutumlar karşısında bile, gerçek rolünü oynadı. **Sendikalar ve reformistler unutmuş olsalar bile, devlet 1 Mayıs’ın burjuvazi-proletarya savaşında çok önemli bir çarpışma olduğunun bilinciyle hareket etti.**

Önderlik boşluğu

Haziran direnişinden bugüne, kitlelerin nezdinde, sokak eylemlerinin meşruluğu artmıştır. Sokaklarda özgürleşen, birlikte direnen, paylaşım-fedakarlık-dayanışma gibi en güzel değerleri pratiğin içinde öğrenen kitleler, bu durumdan büyük bir güç kazandılar. **Düzenin meşruluk sınırlarını zorlayan bir kendiliğinden bilinç edindiler. Bu bilinç, kitleleri doğrudan ilgilendiren önemli olaylarda, kendiliğinden sokaklara akan bir eylem gücünü oluşturdu.** 1 Mayıs günü sokaklarda direnenlerin önemli bir bölümünü, bu örgütsüz ama eyleme hazır kitle oluşturuyordu.

Burada asıl eksiklik, devrimci önderlik boşluğundadır. **Reformizmin ve tasfiyeciliğin ağırlığı, devrimci yapıların da üzerine çökmüştür. Önderlik eden değil sürüklenen, yönlendiren değil peşine takılan bir devrimcilik sözkonusudur. Genel bir özgüven eksikliği, yanlış ve geriye çeken ittifakları gündeme getirmektedir.** Devrimciliği değil tasfiyeci reformizmi güçlendiren bu ittifaklar, özellikle seçimler söz konusu olduğunda daha çarpıcı biçimde kendini göstermektedir.

Haziran Ayaklanması günlerinde, kitleler sokağa-eyleme olan yabancılıklarını kırmış, direnişin içinde güç kazanmışlardı. O günlerde devrimci bir ittifak, devrimci bir güç odağı oluşturulabilseydi, kitlelerin örgütlenmeye olan uzaklıkları da kırılacak, hareketin seyri değişecekti. Haziran günlerinde, devrimci örgütlenmelerin pratik önderliği ellerinde tutmalarına rağmen siyasal önderliği reformistlere ve liberal aydınlara kaptırmaları, kitle hareketinin dinamiklerini değiştirdi. **O günden buyana, kitleler eylemde devrimcilerin varlığını arıyor, ancak genel olarak örgütlenmiyor, örgütlülüğünden uzak duruyorlar.**

Bu tabloyu kırarak olan tek unsur, devrimin ideolojisini ve siyasetini daha güçlü savunmak, devrimci ittifakları güçlendirmektir.

Reformistler kendi ittifaklarını kurmuş, birçok devrimci yapıyı da bu ittifaka yedeklemiş durumdadırlar. İdeolojik ve pratik önderlikleri altında mücadeleyi ve devrimciliği düzeneleştirme yolunda önemli adımlar atıyorlar.

Devrimciler de kendi güçlerini birleştirmeli, kitlelerin sadece pratikte-eylem anında değil, ideolojik-siyasal olarak da önderi haline gelmelidirler.

Reformizmin bu kadar güç kazandığı, kitlelerin arayışlarının ise her zamankinden fazla olduğu böylesi bir dönemde, mücadeleyi devrime taşımanın tek yolu budur.

Yine kararlılığımızla TAKSİM'E YÜRÜDÜK!

Bu yıl 1 Mayıs’a devletin yoğun bir önlemle gireceği belliydi. Geçen yıllardan farklı olarak İç Güvenlik Yasası’nın rahatlığıyla ve “elleri serbest” bir şekilde hareket edeceklerini ifade etmişler ve ona göre teçhizatlarını güçlendirmiş, polis sayısını arttırmışlardı. Günler öncesinden Taksim ve oraya açılan yollara yerleştirecekleri bariyerleri taşıdılar. Korkuları o kadar büyüktü ki, devletin en üst makamında oturan Tayyip Erdoğan, “nankörlük”le suçladığı işçileri-emekçileri sindirmek için “kükrüyor”du: “1 Mayıs’ta Taksim’e çıkmak demek, kaos demektir!” Yani resmi olarak yaptıkları, “güvenlik”, “kamu çıkarı”, “trafik engelleniyor” vb argümanların temelini bu korku oluşturuyordu. Geçen yıllardaki deneyimlerinden de yola çıkarak, işçi ve emekçilerin Taksim’e çıkmak için her şeyi yapacaklarını iyi biliyorlardı..

Bu yılki 1 Mayıs’ı önceki yıllardan ayıran bir etmen de seçim öncesine denk gelmesi oldu. Oy kaybettiği her geçen gün daha bariz bir şekilde ortaya çıkan AKP, Taksim’i can siperane koruyor ve bir yenilgi daha almak istemiyordu. “Bizden habersiz nefes bile alamazsınız” anlamına gelen açıklamalar, betonlaşmış suratlarındaki korkunun ifadeleri olabilirdi ancak. Ama 1 Mayıs’ta aldıkları tüm önlemler, işçilerin ve emekçilerin sokağa çıkmasını engelleyemedi, engelleyemezdi de...

Ne var ki, sadece devlet değil, icazetçi-reformist kesimler de bir kez daha üzerlerine düşeni yaptılar. “Neden Taksim’de ısrar ediliyor”, “Taksim ısrarı yüzünden işçiler taleplerini haykıramıyor” argümanları, özellikle EMEP reformizmi tarafından son iki aydır sürekli işlendi. Sanki Taksim, işçilerin ve emekçilerin talepleri arasında yer almıyor da, uzaydan düşmüş gibi davranmaya çalıştılar.

Bizler, bu kıran kırana kavganın yıllardır deneyimlerini yaşıyoruz. Gözaltılar, yaralanmalar, tutuklanmalar ve hatta ölümler pahasına 1 Mayıs’larda Taksim’e çıktık. Hem devlete, hem de reformizme karşı mücadele ederek, özgürlük alanlarını açtık. Sendikal bürokrasinin önümüze çıkartacağı engelleri biliyorduk. Bütün bunları işçi ve emekçilerin bilincinde de açmamız gerekiyordu.

Bu 1 Mayıs’ın çetin geçeceği belliydi. Zaten yazılarımızda, konuşmalarımızda bu işleniyordu. 1 Mayıs öncesi yürüttüğümüz faaliyetlerde, afişler, bildiri dağıtımları vb. kitlelerin bilincinde oluşan bulanıklıkları görüyorduk ve bunu gidermekle karşı karşıyaydık. Özellikle iç güvenlik yasası ve devletin tehditlerinden çok yoğun bir etkilenme göze çarpıyordu. “Maske takanları vuracaklarmış”, “sapan atanlara hapis cezası vereceklermiş” tarzında bir korku havası ve 1 Mayıs’a katılımda çekimserlik vardı, bizim bu havayı dağıtmamız gerekiyordu. Bu doğrultuda konuşmalar yaptık. Ama 1 Mayıs günü bu korkulardan dolayı gelmeyen kişiler oldu.

Çalışmaların ardından 1 Mayıs günü yaklaştıkça heyecan arttı ve ne olacağına dair öngörüler oluşmaya başladı. Son birkaç gün rüyamda bile 1 Mayıs’ı

gördüm. Gaz bombası ve kurşun sesleri arasında, direnmek için gerekli materyallerimizle polislerin karşısına dikilmiştik yine...

DİSK’in bu yıl kapalı olacağı söylenmiş olmasına rağmen, birkaç sendikanın DİSK’te kalmak için ısrar ettiğini öğrenmiştik. Bir gece önceden Şişli’ye doğru materyallerle yola çıktım. DİSK’in önüne geldim, orada başkanlar toplantı yapıyorlardı. Bize burada kimsenin kalmayacağı söylendi ve kısa bir tartışma yaşandı. Emek ve Özgürlük Cephesi’nden (EÖC) arkadaşları da görünce, orada beklemeye karar verdik. Binada kalmak için Nakliyat-İş üyeleri de gelmeye başlamıştı. Bina hala kitliydi ve biz ne olursa olsun kalmaya kararlıydık. Yöneticiler de geldi, onlar da “Biz DİSK yönetimini karşımıza alamayız, buraya Nakliyat-İş üyelerinden başka kimseyi alamayız” dediler. Birkaç gün önce DİSK yönetimine “anahartarı vermezseniz biz de kapıyı kırıp gireriz” diyen

sendika yöneticileri, şimdi “sorumluluk alamayız” diyordu.

Yaklaşık 10 kişi gece 1.30’a kadar bir çay ocağında oturduk, orası da kapanınca DİSK’in sokağında beklemeye başladık. Bir müddet sonra DİSK’e gelmesini söylediğim yoldaşlar da geldi. Hava soğumaya başlayınca ateş yakmak için gerekli malzemeler toplandı ve büyük bir ateş yakıldı. Ateş başında gündeme dair konuşmalar yaptık EÖC’lü arkadaşlarla ve 1 Mayıs günü olasılıkları değerlendirip ortak hareket edeceğimiz şeyleri konuştuk. Tabi her şey o gecenin koşullarında konuşuldu. Ertesi gün ne olacağını çok da bilemiyorduk. DİSK’in önüne TOMA’ları çekebilirlerdi, polisleri yığabilirlerdi. Hiçbir şey yapamadan gözaltına da alınabilirdik.

Sabah saatlerine doğru belediye otobüsleriyle çevik kuvvetler taşınmaya başladı. TOMA’lar geçiyordu peş peşe ve bir noktadan sonra saymayı bıraktık. Bu arada gelen yoldaşlarla da ne yapacağımızı ayrıntılı konuştuk. Çevik Kuvvetler sokakları gezerek, nerede önlem alacaklarını belirliyorlardı. 3 kişilik bir çevik grubu, bizi ateş başından görünce arkalarına bakmadan gittiler. 20 dakika sonra 30 kişilik bir ekip

DİSK’in sokağına geldi ve inceledikten sonra gitti. Artık önlemler iyiden iyiye artıyordu.

Gece yarısı tek tek gelen insanlardan başka sabahın 6’ından sonra gelen insan sayısı birkaç kişiyi geçmiyor. Çünkü geçen yıldan farklı olarak devlet, DİSK’e açılan bütün sokakları kapatmıştı. Basın da geldi ve bize kaçta başlayacağımızı sorup durdular.

Sabah Nakliyat-İş yöneticileriyle bir tartışma oldu. Gece boyunca biz sokakta dururken gelip bir şey sor-

mayanlar, içeride bulunan çantaları bahane ederek “bizi enayi yerine koymayın” diyerek, saldırmaya başladılar. Gerekli cevap verildi ve kısa zamanda ortam sakinleşti. 1 Mayıs günü böyle bir tartışmanın hoş olmayacağını EÖC’lü arkadaşlarla konuştuk, konuyu sonra tartışmak üzere kapattık.

Ardından flamalarımızı çıkardık ve sloganlarımızı haykırmaya başladık: “Yaşasın 1 Mayıs”, “Biji yek gulan”, “1 Mayıs kıızıdır kızıl kalacak”, “Her yer Taksim her yer 1 Mayıs!”

Bu arada toplanmaların ne durumda olduğunu öğrenmeye çalışıyoruz. Gelen basın emekçilerine soruyoruz. Okmeydanı’nda çatışmaların başladığını öğreniyoruz. Bir müddet sonra televizyon kanalları işçilerle röportaj yapmaya geldiler. Halaylarımız başlıyor. Dört bir yanımız polislerle TOMA’larla çevrili, ama biz onlara korkmadığımızı gösteriyoruz. Halaylarımız daha coşkulu, sloganlarımız daha gür atılıyor.

Kaldıraç, Mücadele Birliği, ESP’den gelenler de var, ama sayımız oldukça az ve tüm basın bu sayıyla yürüyüp yürümeyeceğimizi merak

ediyor. Çatışma haberleri de gelmeye başladı. DİSK’in birkaç sokak paralelinde çatışmalar oluyordu. Helikopterler ve çevik kuvvet oraya yöneldi. Çatışmaların arasında yoldaşlarımızın da olduğunu daha sonra haberleşerek öğrendik. Fakat yanımıza çıkamıyorlar. Önlemler o kadar yoğun ki, sokak sokak, hatta adım adım parsellemişler.

Zaman da ilerliyor ve beklemek zor geliyor. Halaylar devam ediyor. “Ellerinde pankartlar”

marşını hep bir ağızdan söylüyoruz devrimci dostlarımızla. Sesler çok gür çıkıyor. 12’yi biraz geçte Halaskargazi Caddesi’ne inmek için kortejler oluşturuyoruz. Caddeye çıkıyoruz ve sloganları haykırıyoruz yine.

Caddenin her sokağı polislerle dolu ve geçen yılki yerden daha önce çekmişler barikatı. Bizi dört TOMA ve yüzlerce çevik kuvvet, bir o kadar da sivil polis bekliyor. Ayrıca 50’şer metre arayla Taksim’e kadar TOMA’ları dizmişler. Bir kez daha görüyoruz korkularını. Bizim sayımız 60-70 civarında. Onlar, onbinlerle dizilmişler. Ama burada, milyonlarca işçi ve emekçiyi temsil ettiğimizi biliyoruz. Onların yüreğini ve bilincini yansıtıyor, kararlılığını taşıyoruz. Devlet de bunun farkında ve sürekli fotoğraflarımızı çekiyor.

Sendikacılar görüşmeye başlıyor. Aslında formalite işler bunlar. Biz bir an önce saldırsınlar diye bekliyoruz. Onlar bir müddet sonra “alışık olduğumuz” anonslarını geçmeye başlıyorlar. Ama bir türlü saldırmıyorlar. O anda sabah saatlerinde bir basın emekçisiyle yaptığımız diyalog geliyor aklıma. “Boşuna beklemeyin size saldırmayacaklar” demişti. Nedenini sorduğunda, “buranın karışmasını istemiyorlar” dedi. Gerçi geceden beri özellikle Beşiktaş’ta sendika yöneticilerinin devletle anlaştığını ve sembolik bir sayıyla Taksim’e çıkacağını duyuyoruz. Biraz moral bozucu ama, sonuçta yapılan hesapların ana pek uymadığını da çok yaşadık.

Anonslar susuyor bir müddet sonra ve sendikacılar birkaç defa gidip geliyor polis müdürlerinin yanına. Saat 14’e doğru Beşiktaş’ta ve Şişli’de basın açıklaması yapıp dağılınacağı söyleniyor. Bir yandan çatışma haberleri geliyor, bir yandan biz burada bekliyoruz. Ve sonunda “basın açıklaması” yapıyor ve Halaskargazi Caddesi’ndeki uzun bekleyişimiz sona eriyor.

Beşiktaş’a da saldırdıklarını öğreniyoruz. Biraz garip bir durum bu. Gaz yemeden, plastik mermi yemeden ve suyla ıslanmadan 1 Mayıs’ı geçirmek, bir eksiklik uyandırıyor insanda.

Ama şu gerçek ki, biz sadece devletle değil, sendikal bürokrasiyle, reformizmle karşı karşıyayız ve hepsiyle birden mücadele etmek zorundayız. Devlet aldığı tüm önlemlere rağmen, 1 Mayıs’a akışı durdurmayı başaramadı. Yaptığı sadece sokakları tutmak ve toplanmaları engellemekti. Ne kadar başarırlı olduğu aşikar.

Bizler ise, yine kararlılıkla Taksim’e yürüdük. Tüm bariyerler, barikatlar önümüzde yıkıldı. Geride kalan ise, devletin korkusunun bir kez daha görülmesi oldu.

Adana’da coşkulu 1 Mayıs

Adana’da 1 Mayıs mitingi her yıl olduğu gibi Uğur Mumcu Alanı’nda yapıldı. Bu yıl kitle örgütleri, odalar ve sendikalardan oluşan Tertip Komitesi ve katılan tüm kurumlar, geçen yıllardan farklı olarak alana giriş kollarını değiştirdi. Geçen yıllarda Mimar Sinan Parkı’nda başlayan tek ve uzun yürüyüş kolu dış caddeler olması nedeniyle şehre 1 Mayıs canlılığını veremiyordu. Bu yüzden yürüyüş kollarının değiştirilerek alana iki ayrı koldan girilmesi düşünüldü. Böylece alana biri İnönü Parkı’ndan, diğeri de Yaşar Kemal Kültür Merkezi önünden olmak üzere iki ayrı caddeden girildi.

İnönü Parkı’ndan yürüyen kolda DİSK’e bağlı sendikalar, Birleşik Kamu-İş, Adana Alevi Platformu, İnsan Hakları Derneği, HDP ve aralarında PDD’nin de bulunduğu devrimci dergi ve kurumlar; diğer koldan ise Türk-İş, KESK ve KESK’e bağlı sendikalar, TTB, TMMOB, Birleşik Haziran Hareketi yürüdü.

Saat 14.00’te toplanmaya başlayan binlerce insan, Uğur Mumcu Alanı’na aktı. Saat 16.00’da alana girildiğinde kürsüden Tertip Komitesi’nin her dilden selamlamasıyla karşılaştı kitle. Taksim’deki saldırı ve gözaltılar protesto edildikten sonra, onların derhal serbest bırakılması istendi. Okunan ortak metinde de işçi ve emekçilerin talepleri sıralandı. İlkay Akkaya’nın coşkulu konseriyle sona eren miting, gençlerin yoğun katılımıyla dikkat çekti.

Tüm engellemelere, ablukaya rağmen 1 MAYIS KAZANILDI

Dünyanın her yerinde işçi emekçiler, 1 Mayıs günü talepleriyle sokaklara çıktılar. Avrupa ülkelerinden Ortadoğu'nun gerici ülkelerine kadar tüm dünyada kutlamalar gerçekleşti. Kapitalist sömürüye, emperyalist barbarlığa, faşist saldırılara karşı seslerini yükselttiler.

Türkiye'de de 1 Mayıs ülkenin dört bir yanında coşkuyla kutlandı. Ama onu dünyanın gündemine de sokan en önemli faktör kuşkusuz ki, Taksim iradesidir.

Türk-iş ve Hak-iş'in bütün çabalarına rağmen, bir dizi kente bütün konfederasyona bağlı şubelerin ortak örgütlediği 1 Mayıslar yapıldı. Başta İzmir, Ankara olmak üzere bir çok ilde kitlesel kutlamalar oldu. Adana, Zonguldak, Gebze gibi sanayi kentlerinde kitlesel ve coşkulu bir 1 Mayıs yaşandı. Bu mitinglerde taşeron siteminin kaldırılması, düşük ücretlerin yükseltilmesi, grev yasasının kalkması, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve işçi cinayetlerinin önlenmesi talepleri yükseltildi. Ayrıca Kürt illerinde de 1 Mayıs kutlamaları yapıldı. Bazı illerde 1 Mayıs'ın startı sabah fabrikalarda verildi. Örneğin İzmir'de işçiler fabrikalardan 1 Mayıs'ı başlatarak miting alanına geldiler. İstanbul'da da bazı işyerinden çıkılarak yürüyüşler yapıldı.

Taksim 1 Mayıs alanıdır

Devletin Taksim korkusu biliniyor. Ama işbirlikçi sendikalar, kimi reformistler de 1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanması isteği karşısında "alan" üzerine tartışmaları başlatıyorlar. Bu yıl da öyle oldu. Başını EMEP'in çektiği bu kesimler, yine "sınıfın gündemlerini meydan tartışmasına boğmayalım", "Taksim, birleşik 1 Mayıs'ı bölüyor" vb. argümanlarıyla çıktılar.

1 Mayıs'tan sonraki 2 Mayıs Evrensel gazetesinin neredeyse bütün köşe yazarları, Taksim'in yanlışlığı üzerine eleştirel yazılar kaleme almıştı. Sanki işçi sınıfı taleplerini sadece 1 Mayıs'larda dile getirmiş gibi; sanki Taksim Meydanı, işçi sınıfının diğer taleplerinden bağımsızmış gibi davranıyorlar. Oysa hem Taksim Meydanı'nın 1 Mayıs'a açılması, hem de diğer talepler birarada pekala işlenebilir. Bunları karşı karşıya koymak anlamsızdır, demagogiktir; Taksim Meydanı'nı önemsizleştirmek, devletin bu yasağına karşı militan bir mücadeleyi göze almamaktır.

İstanbul'da 1 Mayıs alanı Taksim'dir. Taksim'i yasaklamak 1 Mayıs'ı yasaklamaktır. Yasaklı Taksim 1 Mayıs, sınıfın gündemlerinden bağımsız olamaz.

Dünyanın her yerinde 1 Mayıslar kentlerin en merkezi yerlerinde yapılır. Ve o meydanların bir

"Sınıfın gündemleri meydan tartışmasına heba ediliyor" diyenler, Taksim'in sınıf mücadelesinin önemli bir parçası olduğunu bilinçli bir şekilde çarpıtıyorlar. Komünist ve devrimcilerin "Taksim ısrarı"nı sorun ediyorlar da, devletin "Taksim'i işçilere-emekçilere açmama ısrarı"nı sorun etmiyorlar. Devletin ne denli sınıfsal bir yaklaşım içinde olduğunu görmüyor ve ona denk bir sınıfsal yaklaşımı göstermiyorlar.

anlamı vardır. Taksim de İstanbul 1 Mayısları'yla özdeşleşmiştir. Onu 1 Mayıs alanı yapan tek başına kentin merkezi olması değil, '77'de ve sonraki yıllarda şehitlerin verilmesidir.

Birleşik 1 Mayıs'ı bölenler, Taksim ısrarını sürdürenler değil; tersine Taksim dışında seçenekler düşünenler, başka alanlara gidenler ya da "yereller"de kalanlardır. Elbette işyerlerinden başlayıp miting alanlarına gitmek önemli ve anlamlıdır. Ama "yerellerden başlayıp Taksim'e yürüyerek gideceğiz", "üç toplanma yeri belirleyelim" demek, Taksim'e gelmemektir, kutlamayı yerellere hapsedmektir.

"Sınıfın gündemleri meydan tartışmasına heba ediliyor" diyenler, Taksim'in herhangi bir meydan olmadığını, sınıf mücadelesinin bir parçası, hem de önemli bir parçası olduğunu bilinçli bir şekilde çarpıtıyorlar. **Komünist ve devrimcilerin "Taksim ısrarı"nı sorun ediyorlar da, devletin "Taksim'i işçilere-emekçilere açmama ısrarı"nı sorun etmiyorlar.** Devletin ne denli sınıfsal bir yaklaşım içinde olduğunu görmüyor ve ona denk bir sınıfsal yaklaşımı göstermiyorlar.

Devrimcilerin Taksim kararlılığı ve iradesi sayesinde, devletin yasakları parçalanmış, 1 Mayıs'ın meşruluğu genişlemiş, kitlelerin 1 Mayıs'ı sahiplenmesi artmış, moral ve politik üstünlük ele geçirilmiştir. Keza **devletin "provakasyon" edebiyatı da çökmüştür. Aksine kitlelerde "provakasyon olacaksak, devlet yapacaktır" inancı güçlenmiştir.** Hatta Haziran ayaklanmasını yaratan en önemli faktörlerden biri, Taksim ısrarıdır dersek abartmış olmayız.

Seçimleri 1 Mayıs'ın önüne çıkardılar
2015 1 Mayısı işçi emekçilerin gündemine

yeterince girmedir. Bunda en önemli faktör, bir ay kadar sonra seçimlerin olması ve yaratılan belirsizlik ortamıydı.

Sendikalar ve meslek örgütleri, 1 Mayıs için toplantı çağrısını bile çok geç yaptılar. Böylece 1 Mayıs gündemli çalışmalara da geç başlamış oldular. Basın açıklamaları, toplantılar, 1 Mayıs'a günler kala yapılmaya başlandı.

Bunun en önemli nedeni, seçimlerdir.

Sendikalar ve meslek odaları, seçim öncesi "kazasız-belasız bir 1 Mayıs" geçirmek istiyorlardı. Bu kitle örgütlerinin yönetimlerinde çoğunluğa reformistlerin bulunması, seçimleri 1 Mayıs'tan daha fazla önemsemelerini getirmişti. Öyle ki 1 Mayıs'a sayılı günler varken bile, birinci gündem seçimlerdi.

Reformistlerin yaydığı parlamenter umutlar o kadar güçlüydü ki, bundan etkilenen devrimci-demokratlar açısından bile 1 Mayıs ikinci plana itildi. Böyle olunca katılım da haliyle düşük oldu.

Katılımı düşüren bir diğer etken ise -yukarıda anlattıklarımızla bağlantılı olarak- 1 Mayıs'a iki gün kalmışken, toplanma yerlerinin, yürüyüş güzergahlarının belirsiz bırakılmasıdır. Buna bir de hükümetten yapılan sert açıklamalar, polisiye önlemlerin üst düzeye çıkarılması, internet üzerinden "katliam olacak" söylentilerinin dolaşmasını eklemeliyiz. **Bütün bunlar kitlelerde bir tedirginlik yaratmış, ne olacağı bilinmez bir hale getirmiştir.**

Ayrıca başta DİSK olmak üzere sendikaların ve meslek örgütlerinin tutumu da katılımı düşürmüştür. Dört kurumun Taksim iradesini ortaya koymaları önemliydi. Fakat son günlere kadar belirsizliğin yaşanması, 1 Mayıs günü Şişli'de bulunan DİSK Genel Merkezi'nin kapatılması, yürüyüş güzergahı olarak Beşiktaş'ın seçilmesi, çok ciddi hatalardı.

Önceki 1 Mayıslar'da başta DİSK üyeleri olmak üzere geceden yüzlerce insan, DİSK'in binasında kalırdı. Ana kortej, Şişli güzergahında oluşurdu. DİSK'in bu yıl aldığı kararlar, 1 Mayıs'a katılımı düşürdüğü gibi, Taksim hedefli yürüyüşleri de zayıflatı.

DİSK'in bu kararları, 1 Mayıs öncesi toplantıda "Devrimci 1 Mayıs Platformu" tarafından eleştirildi. Kendi üyelerinden bile tepki gösterenler oldu. Bunun üzerine bazı şubelerinin güzergahını Şişli'ye kaydıracaklarını söylediler. Fakat 1 Mayıs günü sınırlı sayıda Nakliyat-İş üyeleri dışında hiçbir sendika orada değildi.

Sendikaların bu tutumu, onların üye sayısını da, etki gücünü de düşüren önemli etkenlerden biridir. Örneğin Birleşik Metal'in grev yasağına karşı takındığı pasif tutum, üyelerin tepkisini çekmiş ve bu 1 Mayıs'a katılımlarını düşürmüştür. Oysa daha

önceki 1 Mayıs'da Birleşik Metal-ış hem kalabalık gelirdi, hem de militan bir duruş sergilerdi. Sadece Taksim'de değil, Gebze mitinginde de Birleşik Metal'in katılımı düşük oldu. Ki Gebze, Birleşik Metal'in en örgütlü olduğu yerdir.

Bu tablo bir kez daha göstermektedir ki, **mücadeleyi geriye çekenlerin kan kaybetmeleri kaçınılmaz.** Sendikaların üye sayısının bu kadar sınırlı olmasında, sendikacıların pasif tutumları önemli bir rol oynamaktadır.

Kazanan 1 Mayıs Taksim'd kutlama iradesidir

Devletin her türlü engeline, vahşi saldırılarına rağmen, on binler 1 Mayıs'ı kutlama kararlılığı gösterdiler ve Taksim'e girmek için saatlerce çatıştılar. Çatışmalar sadece Şişli-Beşiktaş civarında değil, Levent, Merter, Kadıköy vb. bir çok noktaya yayıldı.

Yaşananlar, AKP hükümetinin kitlelerden ne kadar korktuğunu bir kez daha gösterdi. İstanbul'un neredeyse yarısı polis bariyerleriyle çevrilerek "yasak kent" te çevrilmişti. Saldırıları da oldukça pervasızdı. Yüzlerce yaralı, yüzlerce gözaltıya rağmen, kitlelerin Taksim kararlılığını durduramadılar.

Katılımın az olması ve Taksim Meydanı'na girilmemiş olması, 1 Mayıs'ın kazanılmadığı anlamına gelmez. **Kimi reformistler, "Taksim'e giremedik" diyerek umutsuzluk yayabilirler. Veya "seçimlerde hesap soralım" diyebilirler.** Bu onların karakterinde vardır. Umutsuzluk ve karamsarlık havası yaratmaya çalışırlar. Ama başarılı eylemleri de kendilerine mal ederler. İzimli Taksim 1 Mayıs'ları'na herkesten önce koştuklarını, en önde yürüme kavgası verdiklerini hep birlikte gördük.

AKP hükümetinin günler öncesinden yaydığı korkuya, onca tedbirine, saldırısına, engeline rağmen, binlerce kişi saatlerce Taksim'i zorluyorsa, bu 1 Mayıs'ın kazanımıdır. Kararlılık, cüret, militanlık, ısrar... Bunlar önemli ve değerli şeylerdir. Bundan dolayı nicelik değil nitelik önemlidir. **1 Mayıs politik olarak kazanılmıştır. AKP hükümeti ise kaybetmiştir.**

Başta İstanbul olmak üzere tüm ülkede kararlı, coşkulu, kitlesel geçen 1 Mayıs'ı daha geride bıraktık. Reformistlerin parlamenter umutları yayma çabalarına rağmen, mücadele yükseliyor.

"Tek çare örgütlenmek!"

Taşdelen'de kurulu olan Divan Pastanesi işçileri, Şubat ayından bugüne direnişler. Sendikalaştıkları için işten atıldılar ve haklarını savunmak için direnişe başladılar. Bugüne kadar birçok eylemler yaptılar, bildiri dağıttılar, yürüyüşler gerçekleştirdiler. Divan'ın sahibi Koç'a ve tüm işçi sınıfına seslerini duyurmaya çalıştılar. Direnen işçilerden gelen mektubu yayınlıyoruz.

Merhaba PDD okurları,

Ben yaklaşık iki buçuk yıldır Divan işletmelerinde çalışıyordum. Her işyerinde olduğu gibi bizim de birçok sıkıntılarımız vardı. Düşük maaşlar, zorunlu mesailer vb... Üstelik yılbaşında aldığımız zamlar da beklediğimiz gibi olmadı.

Biz buna karşılık imza topladık, yönetime bildirdik. Fakat bizim sesimizi duymadılar. Grup grup toplayıp, bizi yıldırma-ya, dağıtmaya çalıştılar. Hatta Genel Müdür Yardımcısı, "bu imzalarla cumhurbaşkanına bile gitseniz, hiçbir şey değişmeyecek" dedi.

Bizim bu haklı talebimize cevap vermediler. Sonra DİSK-Gıda İş sendikasına üye olduk. Toplam 120 kişi çalışıyoruz, 72 üye topladık. Sendikaya üye olduğumuzu duyan yönetim, önce 3 arkadaşımızı, sonra 9 arkadaşımızı, toplam 12 kişiyi işten tazminatsız çıkardı. 9 kişiyi akşam saat 12.00'de arayıp, "yarın hava karlı, boşuna gelmeyin" dedi. Biz onları dinlemedik ve kalktık gittik. O gün çok soğuktu, kar yağıyordu. İlk çıkarılan 3 arkadaşla birlikte dışarıda direnişe başladık.

İlk gün işyerinin tamamı iş bıraktı. Direnişe herkes katıldı. Sonrasında içimizden bazıları işe geri döndüler. Kalan 51 kişi içeride, 4 kişi dışarda direnişe başladık. İçerdekiler 3 gün yemek-hanede bekledi. Sonra onlar da sendika temsilcisiyle dışarıya

çıktılar. Ama yeri göğü inleterek, slogan atarak çıktılar.

Tam 49 gündür çadırdayız. Bu zamana kadar çok eylemler yaptık. Koç grubunu hedef alan eylemler, basın açıklamaları yaptık. İlk zamanlar, sendikayla iki görüşme yaptılar. İkisi de olumsuz sonuçlandı. Kulaklarını tıkamışlar, sesimizi duymak istemiyorlar. Ama bizim onurlu ve kararlı duruşumuz, onları dize getirecektir. Bizim gücümüzden korkuyorlar.

Sırtımızdan milyon dolarlar kazanıyorlar. Ne zaman hakkımızı istedik, anayasal hakkımız olan sendikaya üye olduk, kapının önüne koydular. Bize ve çocuklarımıza acımadan, kendi çocuklarının geleceğinden endişe ediyorlar. Ama bizim çocuklarımızın geleceği, onların umurlarında değil! Bütün patronlar aynı!

Onların sendikaları, dernekleri var, ama bizim sendikalı olmamızı istemiyor. Onlara karşı birleşip güçlenmemiz lazım. Bu direnişten öğrendim ki, birlik olmadan hiçbir şey olmaz! Tek çare örgütlenmek! Her yerde, her işyerinde örgütlenip, üretimden gelen gücümüzü birleştirmeliyiz! Sendikalaşmalıyız! Çalışan biziz, üreten biziz, neden patronlar kazansın? Haklarına sahip çıkmalıyız!

Selam olsun bütün işçi sınıfına!

Direnen bir Divan işçisi

HDP'ye provakasyonlar arttı

konumlandığı alana gönderilmişti. Çıkan çatışmada askerlerin beşi yaralandı. Yaralanan askerler de dahil olmak üzere 15 asker, "canlı kalkan" olmaya giden grup tarafından dağdan indirildi ve tedavi olmaları sağlandı. KCK, yaptığı açıklamada, devletin bu 15 askeri doğrudan ölüme gönderdiği, onların gerilla tarafından öldürülmesi durumunda, farklı kentlere dağılacak 15 asker cenazesi üzerinden Kürt hareketine karşı seçim öncesinde şoven saldırganlığın başlatılmasının hedeflendiğini söyledi.

HDP'nin seçim büroları da, çeşitli "sivil" saldırıların hedefi haline geldi. Son bir ay içinde HDP'ye ait 43 bürosu saldırıya uğradı. Bursa, Hatay, Rize, Soma, Ankara, Antalya gibi birçok ilde seçim büroları sivil faşistler tarafından basıldı, tahrip edildi.

Tüm bu saldırılar, HDP'nin seçim çalışmalarını sabote etme, HDP'ye oy verecek kesimleri sindirme ve HDP'nin barajı aşmasını engelleme amacı taşıyor. Ancak Kürt hareketi, tüm bu saldırılarına rağmen yılmadan çalışmalarını sürdüreceklerini, barajı aşmalarının engellenemeyeceğini söylüyor.

Seçimler yaklaşırken, Kürt hareketine dönük olarak provakasyonlar da artmaya başladı.

İlk saldırı haberi, Ağrı'nın Diyadin ilçesinden geldi. Tendir Dağı eteklerinde, 11 Nisan günü Valilik talimatıyla operasyon başlatıldı. HPG'lilerle askerler arasında yaşanan çatışmalara "canlı kalkan" olarak giden grubun üzerine askeri helikopterden ateş açıldı ve HDP'li Cezmi Budak, açılan ateş sonucu katledildi. Genelkurmay Başkanlığı, operasyonda 5 HPG gerillasının da öldürüldüğünü duyurdu.

Operasyon sırasında 15 asker özel olarak gerillanın

Soma yammaya devam ediyor

2014 yılı 13 Mayıs'ında yaşanan ve en az 301 madencinin öldüğü Soma katliamının sözde yargılama süreci başladı. "Sözde" diyoruz, çünkü mahkemede Soma Kömürleri AŞ Holding Başkanı Alp Gürkan ve asıl işveren konumundaki TKİ Ege Linyit İşletmesi yöneticileri yargılanmıyor. 8'i tutuklu 45 sanığın içerisinde müfettişler de dahil olmak üzere hiçbir kamu görevlisi bulunmuyor. Üstüne üstlük 13 Nisan'daki ilk duruşma için 8 tutuklu sanığın Aliğa Yenişakran Cezaevi'nde video konferans ile dinlenmesi ve mahkemeye getirilmemesi yönünde bir karar verilmişti. Fakat sanıkların mahkemeye getirilmemesine karşı ailelerin isyanı, sanıkların duruşmada hazır edilmesi kararıyla 15 Nisan'a ertelendi.

İlk duruşmada sadece bunlar yaşanmadı; ölenlerin yakınları dahi mahkeme salonuna alınmak istenmemiş, polis tarafından suçlu gibi ablukaya alınmışlardı. Fakat yaşanan acı ve öfke o kadar büyük ki taşması engellenemez, dalganın önünde durulamaz durumda. Uzun bir zamanın ardından tepkilerini yüzlerine vuracakları bir muhatap bulan işçi yakınları, katledilen yakınlarının hesabını sormak için mahkeme salonuna akın ettiler.

Mahkeme heyetinin korkması elbette işten bile değildi. Ne de olsa bu davanın yüzlerce tarafı vardı, binlerce destekçisi, milyonlarca yüreği vardı. Önce ölen madencilerin birinci dereceden yakınlarının mahkeme salonuna alınmasına, sonrasında ise mahkemenin kararından rücu etmesiyle sanıkların duruşmada hazır bulunmasına karar verildi. Duruşma 15 Nisan'a erteledi. Yine avukatların talebi ile, bu olayın sorumlularından olan kamu görevlilerinin soruşturmasının akıbetinin öğrenilmesi hususunda da bir karar daha verildi.

15 Nisan Çarşamba gününde duruşma, iddianamenin okunması ile başladı. İddianamede katliama ilişkin okunan ayrıntılar birçok kez ailelerin haykırılarıyla kesilecekti. Bilirkişilerin hazırladıkları raporu sanıkların kabul etmemesi ise ailelerin öfkesini daha da arttırdı. Sanıklar kimi zaman birbirlerinin aleyhinde ifade verirken, kimi zaman da beyanlarını ortaklaştırıyorlardı.

Aynı şekilde şirketin Yönetim Kurulu Başkanı Can Gürkan da şirkette finans, pazarlama alanında sorumlu olduğunu, madene girmediğini, birkaç ayda bir Soma'ya geldiğini belirterek sorumluluktan kaçtı.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin verilerine göre;

Soma Holding ile yakın ilişkisi bilinen Enerji Bakanı Taner Yıldız'ın bakanlık döneminde, 2009 yılının son sekiz ayında 62, 2010 yılında 105, 2011 yılında 77, 2012 yılında 61, 2013 yılında 95, 2014 yılında 386, 2015 yılının ilk üç buçuk ayında ise 11 maden işçisi yaşamını yitirdi...

İşçi sağlığı ve güvenliği konusunda da örnek bir işletme olduklarını söylemesi ise tam bir fiyaskoydu. Tüm sanıklar, sahnede inandırıcı olmaya çalışan, fakat ne kadar uğraşsa da acemiliğini gizleyemeyen oyunculara benziyorlardı.

Soma katliamında sermaye, devlet, sendika ilişkisi apaçık ortadayken, dava sürecinde şirket patronları sorumluluk almıyor, kamunun sorumluluğu ise tamamıyla göz ardı ediliyordu. Çalışma Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Sanayi Bakanlığı gibi kurumlar dava konusu olmaktan çıkıyor. Yine devletin, sermayenin çıkarına ön ayak olduğu taşeron çalışma sisteminin, rödovansın, kuralsız ve güvencesiz çalışmanın, kamu ihalelerinin esamesi okunmuyordu.

Sanıkların verdikleri ifadeler ise tarihe birer utanç tablosu olarak geçecek nitelikte. İki günde ifade veren 8 tutuklu sanık, katliamda ölen çalışma arkadaşları maden mühendisi Mehmet Efe'yi suçladı. Tutuklu sanıklardan biri olan, maden teknikeri ve madende "emniyetçi" olarak görev yapan Mehmet Ali Günay Çelik ifadesinde "Ölçülen değerleri emniyet amiri değerlendirir, sensör değerlerini Mehmet Efe değerlendirir. Ben bakmam. Ocak içindeki gaz değerlerini kendi defterlerine kaydederler" dedi. Sabit ölçüm cihazları ile seyyarlar ve defterlerde bir farklılık olduğunda Mehmet Efe'ye söylediğini ifade

etti. Sanıklar ağız birliği ile, ölmüş olmasını fırsat bilerek sorumluluğu Mehmet Efe'ye atmışlardı.

Çelik ifadesinin devamında sensör sayısının yeterli olduğunu, herhangi bir eksiklik olmadığını belirterek yalanını sürdürdü. Bu ve benzeri şekilde ifade verenler arasında Çelik sadece bir tanesiydi.

"Önce kömür, sonra emniyet"

Mahkemede madencilerin verdikleri ifadeler ise, ne kadar vahşi sömürü koşullarında çalıştıklarını, ne kadar insanlıkdışı bir çalışma ortamının dayatıldığını göstermeye yetiyor.

İşçilerden Bahri Yıldırım, "Ben bu zamana kadar denetçilerin yeraltına indiğine hiç şahit olmadım. Müfettişler yer içer rahatlarına bakar" diyor mesela. Abdülhakim Bilen de "Madende müfettişler gelmeden 15-20 gün önce haberimiz olurdu. Peki neden müfettişler yargılanmıyor" sorusuyla arkadaşını doğruluyor.

"Sıcak kömür çıkıyordu. Bunu hatta emniyetçiler de görüyordu. Fakat herhangi bir tedbir alınmıyordu. Havalandırma yok derecede azdı" diyen Aşkın Akgül'ün sözlerine ek olarak, Hüseyin Koç da "Son 1 aydır S3 klasik ayakta sıcaklık çok aşırıydı. Mecburen çalışmaya devam ediyorduk. Sıcaklık arttığını fark etmesine rağmen bilerek gerekli tedbiri almamıştır. Amacı üretimi arttırmaktır" diyerek katliamı hazırlayan ortamı anlatıyordu.

Maden işçilerinin bütün anlatımları, insan hayatının nasıl hiçe sayıldığını gösteriyordu. Mesela Musa Uysal, "Ben işe başlarken herhangi bir eğitim ya da kurs almadım ama imza attım. Sadece kağıda imza attım" demişti. Ahmet Çetin ise, "Ben gaz maskesi nasıl kullanılır bilmem, çalışıp çalışmadığını bile anlamam" diyordu. Ekrem Erecek'in söylediği "Madende önce kömür sonra emniyet derler" sözleri ise, madencinin, patronlar tarafından yazılmış kara "fıtrat"ını özetlemeye yetiyor.

"Küçüklerle başladık, sıra asıl sorumlulara da gelecek"

Bu sırada ölen madencilerin aileleri, kimsenin suçunu kabul etmemesi ve birbirlerinin üstüne atması nedeniyle yerlerinde duramıyor, tepki

gösteriyordu. Kaybettikleri babalarının, evlatlarının, kardeşlerinin acıları yüreğindeyken oynanan bu ortaoyunu ile, asıl suçlular olan sermaye ve devlet işbirliğini en açık şekilde görüyorlardı. Sistemin acımasızlığı bundan daha net başka nasıl gözler önüne serilebilirdi ki.

Ölen bir madenci eşinin ağzından dökülen, *“Bunlar daha küçükler, biz sadece küçüklerle uğraşıyoruz ama sıra gerçek sorumlulara da gelecek. Gerekirse devlet yargılsın. Davamızın sonuna kadar peşindeyiz”* sözleri, konunun ne kadar açık ve anlaşılır olduğunun göstergesiydi.

Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkanı Av. Selçuk Kozağaçağı da duruşmada söz alması *“Sanıkların ve avukatlarının stratejileri fena değil ama tutmaz, gerçek karşısında tutmaz. Başınızı bıçağa uzatıp, patronunuzu kurtarmaya çalışmanızı da tarih yazar”* diyerek güzel bir özet yapmıştı.

Soma davası

sınıf mücadelesinin bir parçası

Mahkeme 8 günlük duruşmanın ardından 15 Haziran'a ertelendi. En az 301 işçi öldü bir anda ve o 301 can bir patron etmiyordu devletin gözünde. Kıyamadı en azından 301 cana bedel “makul sayıda” patronun içeri girmesine. Makul sayıda değil bir tanesine bile.

Olağanüstü güvenlik önlemleriyle başladı ve bitti duruşmalar. Bu güvenlik önlemleri sadece patronlar için vardı. Oysa 13 Mayıs'ta meydana gelen katliamda ölü sayısı uzun süre kamuoyundan gizlendi. Dönemin Başbakanı Erdoğan ise Soma'da yaptığı konuşmada, şaka gibi ama soğuk gerçek olan, “ölümün madencinin fıtratında olduğunu” söyledi.

Sağ çıkan işçiler ise gerçeği çok net ortaya koyuyordu. Katliam, aslında göz göre göre gelmişti. Ocak, uzun zamandan beri sıcaktı, yetkililer defalarca önlem alınması için uyarılmış, fakat sonuç alınamamıştı. Yapılan denetimler göstermelikti. Karbondioksit miktarını ölçen sensörler ise defalarca yüksek çıkmış fakat üretim durdurulmamıştı. İşçiler sürekli daha fazla kömür çıkarmaya zorlandıklarını anlattılar. Gaz maskelerinin uygun olmadığı, bozuk olduğu, yıllarca kontrolden geçirilmediği ise aşikardı.

Soma davası sadece orada ölen 301'den fazla madencinin yakınlarını ilgilendirmiyor. Soma davası, tüm Türkiye işçi sınıfının davasıdır. Kurlsızlaşmayla, taşeronlaşmayla beraber artan işçi cinayetlerini düşündüğümüzde, Soma davasını sınıf mücadelesinden bağımsız ele alınamayacağını görmeliyiz. Bu mücadeleye tüm işçi sınıfı için girmeli, başka katliamların olmasının önüne geçmeli, işçi ailelerinin yanında olmalı ve destek vermeliyiz. Çünkü bu dava özelinde asıl mağdur olan tarafın davayı sahiplenmesi, peşini bırakmaması ve işçilerin dayanışması işçi sağlığı ve güvenliği mücadelesi için de önemli bir adım olacaktır.

Sınıf mücadelesiyle bizler, makul sayıda değil, emekçilerin kanını emen patronların tümünü tarihin tozlu sayfalarına süpüreceğiz.

Ermeni soykımı 100. yılında!

Bu yıl, Ermeni soykırımının 100. yılıydı. 24 Nisan'da başta Ermenistan olmak üzere dünyanın pek çok yerinde Ermeni soykırımı lanetlendi. Türkiye'de de pek çok gösteri yapılarak soykırımda katledilenler anıldı.

Ermeniler, 1915 yılının 23 Nisan'ını 24 Nisan'a bağlayan gece, İstanbul'un Kurtuluş bölgesindeki (Tavla) Ermeni aydın ve düşünürlerin tutuklanıp sürgüne gönderilmesini, soykırımın başlangıç anı kabul ediyorlar. Bu yüzden 100. yıl eylemlerine Kurtuluş'tan başladı. Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da İstiklal Caddesi'nden Taksim'e kitlesel bir yürüyüş gerçekleşti. Üç yıl önce askerde öldürülen Sevag Şahin Balıkcı'nın mezarı başında anma yapıldı.

Türkiye'deki Ermenilerin 100. yıl için belirlediği slogan “Soykırımla Yüzleş” idi. Bu çağrının asıl muhatabı tabi ki Türkiye'ydı. Türk devletinin gözü-kulağı ise, başta ABD olmak üzere emperyalist ülke ve kurumlardan gelecek mesajlara dikilmişti. Çünkü 100. yıl dolayısıyla “soykırım” diyenlerin artacağından korkuyordu. Bugüne kadar zaten 22 ülke, 1915 olaylarını resmen “soykırım” olarak nitelemişti. Onlara yenilerinin ekleneceği tahmin ediliyordu.

İlk açıklama Papa'dan geldi. Ardından Avrupa Parlamentosu da “1915'te Ermenilere soykırım uygulandı” dedi. En fazla merakla beklenen Obama'nın açıklamasında ise, geçen yıllarda olduğu gibi “büyük felaket” sözleriyle ile yetinilmesi, Türkiye'yi bir nebze rahatlatmıştı. Buna karşın AKP'liler, Papa ve AP'ye ateş püskürdüler. Ermenistan'da yapılan anmaya katılan Fransa ve Rusya Devlet Başkanlarına da sitemlerini iletiler. Ermenistan'ın başkenti Erivan'daki törenlere yaklaşık 60 ülkeden devlet yetkilisi katılmıştı.

Bir süredir 24 Nisan tarihi, Türk devletinin kabusu olan günlere eklendi. 24 Nisan 1915 tarihinde Ermenilere karşı Osmanlı Devleti'nin gerçekleştirdiği soykırım, her geçen yıl daha geniş kesimler tarafından duyuluyor ve buna karşı eylemler artıyor. Soykırımın 100. yılında Türk devletinin huzursuzluğu daha da arttı. Ve 24 Nisan öncesinden karşı saldırıya geçtiler. Öyle ki, “yurtdışı yasağı” bulunan Doğu Perinçek'in bu yasağını kaldırıp, Türkiye'nin resmi savlarını savunması için yurtdışına gönderdiler. Her yıl 18 Mart'ta yapılan Çanakkale Savaşı'nın yıldönümü etkinliklerini 24 Nisan'a çekmek ve Ermenistan Devlet Başkanı'nı bu etkinliklere davet etmek gibi bir rezaleti bile yaptılar. Bir kez daha “onlar da bizimkileri katletti” türü ucuz demagojilere başvurdular.

24 Nisan 1915'te Osmanlı'nın başında bulunan İttihat Terakki Cemiyeti'nin (İTC) aldığı bir kararla, Anadolu topraklarında yaşayan 600-800 bin dolayında Ermeni, “tehcir” denilen zorunlu göçe tabi tutuldu. Kadın, yaşlı, çocuk demeden yerlerinden yurtlarından alınarak Suriye çöllerine sürüldüler. Sadece bu sürgün sırasında bile, Ermeniler'in yaklaşık yarısı yollarda öldü. Kimi açlıktan, kimi hastalıktan, kimileri de askerler tarafından katledilerek, adeta kıyımdan geçirildiler.

I. emperyalist savaş sırasında gerçekleşen bu katliam, başında Enver ve Talat Paşa'nın bulunduğu İttihat ve Terakki'nin “Osmanlı'yı Türkleştirme” planının bir ürünüdür. Ancak onların da arkasında Alman emperyalistleri bulunuyor. Çünkü o dönem Osmanlı, Almanya'nın safında savaşa dahil olmuş durumda ve ordusu Alman generalleri tarafından yönetiliyor. Hitler'in Yahudi soykırımını, Osmanlı'nın Ermenilere yaptıkları ile açıklaması da, boşuna değildir.

Savaşta Almanya yenilince, diğer emperyalistler İTC liderlerini Ermenilere yaptıklarından dolayı yargılatıyorlar. İçlerinde idam edilenler oluyor. Ama TC kurulduktan sonra, bu gerçek sürekli inkar ediliyor. Oysa o dönem Osmanlı nüfus kayıtlarına göre bile, bu topraklarda 1 milyon 290 bin Ermeni bulunuyor. 1927'de yapılan ilk nüfus sayımında ise, Ermeni sayısı “100 bin civarında” görülüyor. Bugün çoğu İstanbul'da yaşayan 60 bin dolayında Ermeni var. Sadece bu rakamlar bile, Ermenilerin katledilerek, zorla göç ettirilerek yok edildiğini, topraklarına ve mallarına da el koyularak Türk burjuvazinin palazlandırıldığını gösteriyor.

Kısacası Ermeni soykırımının arkasında Alman emperyalizmi ve Türk egemenleri bulunuyor. Onların milliyetçi kışkırtmaları halkları birbirine düşürüyor. Egemen sınıfların çıkarları devreye girmediğinde, halkların kardeşliği ve dayanışması en güçlü haliyle yaşanmıştır ve yaşanacaktır.

Seçimlere günler kala...

AKP düşüyor, “solculuk” yükseliyor

Son dönemde yapılan tüm araştırmalar, anket sonuçları ve “sokak” değerlendirmeleri, aynı noktaya varıyor: AKP güç kaybediyor! AKP’nin tek başına hükümet kurması ihtimali giderek azalıyor! 2002 yılından bugüne, 13 yıldır sürdürülen “saltanat”ın sonu görünüyor!

Elbette bu değerlendirmeler, somut bir gerçekliği yansıtıyor. Ve bu sonuçlara bağlı olarak, başta AKP olmak üzere, her kesim kendi hazırlığını yapıyor.

AKP’nin önlenemez düşüşü

AKP’li anket şirketleri hala oy oranını yüzde 50’lere yakın göstermeye çalışsa bile, gerçekte nasıl bir düşüş yaşadığının somut göstergeleri bulunuyor.

En başta parti içindeki kargaşanın bu kadar büyümüş olması, güç kaybını kanıtlıyor. Yükseliş dönemlerinde, partilerin içinde “iç barış” sözkonusudur. Çünkü başarı susturur. Parti mensupları da, taraftarları da bir taraftan bu yükselişten kendilerine çıkar sağladıkları, kendi paylarını aldıkları için susarlar; diğer taraftan yükselmekte olan başarılı bir parti hakkında olumsuz konuştuklarında, kendilerini dinleyen kimse çıkmaz, yalnız kalırlar.

Bugün ise, AKP’nin içindeki her kesim bir tarafa çekmekte, herkes birbiriyle tartışmaktadır. Melih Gökçek ile Bülent Arınç’ın tartışması, taraflar açısından adeta “ölüm-kalım” meselesine çevrilmiştir. Fetullah Gülen ile Davutoğlu’nun görüşmüş olması, Abdullah Gül ile Davutoğlu arasında “kimin bilgisi vardı” münazarasına dönüşmüştür. Öyle ki, eski cumhurbaşkanı ile mevcut başbakanının birbirini yalanladığı ve bunda ısrarcı olduğu böyle bir örnek, TC’nin siyaset tarihinde yoktur.

Erdoğan’ın ise nerede ne konuştuğu artık gide-rek birbirine karışmaktadır. İnternet hızında önemli bir aşama olarak bütün dünyada kullanımına başlanmakta olan 4G teknolojisinin müjdesinin verildiği bir törende, “4G’ye ne gerek var, biraz daha bekleyelim, direk 5G’ye geçelim” diyebilmektedir. Teknolojiden hiç anlamadığının da göstergesidir bu cümle.

Anlamadığı şeylerden biri de işçi-emekçilerin durumudur elbette. Yaptığı konuşmalardan birinde, asgari ücretin ne kadar olduğunu söyleyememiş, kameraların karşısında olduğu halde yanındakilere sormuş, notlarını karıştırmış, yine de asgari ücreti hatırlayamamıştır.

İkinci gösterge, cemaate saldırıların artık parti içinde bile tepkiye yol açmasıdır. Oysa “paralel” tartışmaları ilk başladığında, parti kadroları kendilerinin

cemaatçi olmadığını kanıtlama yarışına girmişken, bugün “bu kadar da olmaz” havası giderek artmaktadır.

MİT tırlarının durdurulması emrini veren savcılarının tutuklanması, Manisa’daki cemaat derneklerinin basılarak gözaltı yapılması gibi gelişmeler karşısında açıktan hoşnutsuzluk ifade edenler artmıştır.

Bu tabloda, milletvekilliği beklentisi karşılanmayanların payı büyüktür. AKP’nin milletvekili sayısının azalacağının ortaya çıkması, seçilebilecek yerlerden aday gösterilmeyenlerin, daha açıktan tepki göstermelerine neden olmaktadır.

Üçüncüsü ve en önemlisi ise, “sokağın nabzı”dır. Geçmişte AKP’ye oy verdiği için pişmanlık ifade edenlerin, bu seçimlerde kesinlikle oy vermeyeceğini söyleyenlerin sayısında önemli bir artış vardır. **AKP milletvekili adayları, kitle içinde seçim çalışması yapmakta ciddi sıkıntılar yaşamaktadırlar.**

Önceki seçimlerde, “esnaf ziyaretleri” gibi halkın içinde yapılan çalışmalar büyük bir coşku ve gösterişle geçerken, bu seçimlerde, gittikleri her alanda sorgulanmakta, itirazlarla karşılaşmakta, protestolar görmektedirler. “Peki siz asgari ücreti ne kadar yükselteceksiniz” sorusuna “biz başkanlık sistemini getireceğiz” cevabı veren bir milletvekili adayının, oy alma şansı nedir? Keza Muş’da Davutoğlu’nun konvoyu geçerken yüzlerce kişinin arkasını dönerek protesto etmesi, geline durumu göstermesi yönüyle çarpıcıdır.

Bugün AKP açısından seçim çalışması, asıl olarak Erdoğan’ın “toplu açılış” adı altındaki mitinglerine ve saraya topladığı çeşitli kesimlere attığı nutuklara indirgenmiştir. Ve bunların herbiri, geniş kesimler tarafından her biçimde alay ya da eleştiri konusu haline getirilmektedir.

Anketler ya da araştırmalar bir yana, bu tablo AKP’nin gücünün artık sınırlarına geldiğini göstermektedir.

Bu sonuçtur; nedeni ise, Haziran Direnişi’nden bugüne yaşananların toplamıdır. Milyonlarca kişinin sokağa çıktığı koşullarda Erdoğan’ın saldırganlığını sürdürmesi, Suriye’ye dönük savaş politikaları ve ekonomik kriz bu kadar

derinleşmişken, sarayda somutlanan yolsuzluk-israf görüntüsü, Erdoğan’ın, onunla birlikte AKP’nin güç kaybının asıl nedenidir. Son iki yıllık süre, bu üç olgunun etrafından örülen ve herbiri Erdoğan’ı biraz daha aşağıya çeken olaylar zinciridir. Berkin’in annesinin yuhalatılmasından, Haziran şehitlerinin katillerinin korunmasına, Reyhanlı’da patlayan bombalardan Somalı madencinin tekmelenmesine, MİT tırlarında çıkan silahlardan 17-24 Aralık yolsuzluk soruşturmalarına, 1 Mayıs’ta Taksim’in yasaklanmasından Suriyeli silahlı sığınmacıların halka karşı tehdide dönüşmesine, saraydaki bin dolarlık bardaklardan patatesin fiyatının fahiş düzeye yükselmesine kadar her olay, kitlelerin tepkisini biraz daha artırmış, öfkelerini bilemiştir. Ve Erdoğan’ın etrafındaki kitle desteği, her bir olayla biraz daha aşağıya inmiştir.

Bugün Erdoğan, yeniden alanlara çıkarak, yıpranan prestijini düzeltmeye, kitle desteğini kazanmaya çalışmaktadır. Ancak, **bugüne kadar kullandığı yöntemleri kullanarak durumu düzeltebilmesi ihtimali yoktur. Çünkü ne teşhir olan suçları ve icraatları değiştirilebilir, ne de ekonomik koşullar kitlelerin kandırılmasına uygundur.** Tersine, onun yeniden mitinglere başlaması, “cumhurbaşkanının tarafsızlığı” üzerinden yeni bir tartışma başlatmakta ve yeni bir “anayasa suçu” durumu oluşturmaktadır. AKP’nin ve Erdoğan’ın inişi sürecektir.

CHP’nin ekonomi vaatleri

CHP’nin son iki seçimde “AKP’yi düşürmek” adına cemaatle ve MHP ile yaptığı ittifak sonuç getirmek bir yana, CHP kitesinin erimesine, tabanının partiye güvensizleşmesine neden oldu. Üstelik, **2013’teki Haziran Ayaklanması’ndan bugüne, kitleler giderek daha eylemli, daha muhalif, daha “sol” bir çizgiye evrilirken, bu kitleye “cemaatle işbirliği”ni dayatmak, CHP’nin bulunduğu yerin çok altına inme tehlikesini doğurdu.** Ve metropollerdeki seçmen kitesinin bir bölümünü HDP’ye kaptırdığı da ortaya çıktı.

Bu koşullarda **CHP, “asli rolüne”, yani “sosyal demokrat” kimliğine dönmek için harekete geçti.** Milletvekili adaylarını belirlemek üzere yaptığı ön seçim, CHP’de önemli bir süreci başlattı. Tabana inmek, kitlenin talepleriyle doğrudan yüzleşmek, milletvekillerinin (ön seçimi kazanmak için bile olsa) kitlenin beklentilerine uygun sözler vermek zorunda kalması, CHP’nin seçim politikasını da netleştirmiş oldu.

CHP’nin seçim vaatleri, kitlede çok hızlı yankı buldu. Vaatlerinin önemli bir kısmı işçi-emekçilere dönük ekonomik vaatlerdi. Emekliye iki maaş

ikramiye, asgari ücretin 1500 lira olması, çiftçiye mazotun 1.5 TL’den verilmesi, ekonomik krizin girdabında boğuşmakta olan kitle için son

derece önemliydi. Çok geniş kesimler

tarafından hemen sahiplendi ve

AKP dışında bütün partiler buna yakın vaatler ileri sürmek zorunda

kaldılar. AKP’nin milletvekili

adayları ise, “başkanlık

sistemi” dışında benzer

vaatler sunamamanın

sıkıntısını yaşıyorlar.

Bu vaatler, CHP'nin daha önce olmadığı bölgelere girmesine, AKP'nin kalesi sayılan yerlerde rahatlıkla çalışma yürütebilmesine yol açtı. **Kitlede genel bir “daha iyi yaşam” isteği, ekonomik ve demokratik hak talebi yükselirken, CHP buna uygun konumlanmış, özellikle de ön seçim sayesinde kitesini de harekete geçirmiş oldu.** Bu tablo, CHP'nin oy oranını kısmi de olsa arttırdı. Anket sonuçları da bunu ortaya koyuyor.

CHP'nin bu kadar “solcu” bir görünüm oluşturmaması, seçim sonrasında hükümette yer alırsa gerçekten “sol” ve “halkçı” bir çizgi izleyeceğini göstermiyor elbette. En başta, Kemal Derviş gibi, Ecevit hükümeti sırasında Türkiye'ye gelen ve ekonomiyi ABD'ye peşkeş çeken bir Amerikan ajanını ekonomide görevlendireceğini açıklaması, CHP'nin gerçek yerini belirlemeye yetiyor. Diğer taraftan, **işçi ve emekçilere çekici vaatlerde bulunurken, patronların bu vaatleri yerine getirmesi konusunda hangi yaptırımları uygulayacağını, burjuvaziyi ne kadar sıkıştıracağını da muğlak bırakıyor.**

Elbette ki, işçi ve emekçilere dönük vaatleriyle ilgili, AKP'nin iddia ettiği gibi bir kaynak sıkıntısı yok. Saraya akıtılan servetin, cumhurbaşkanlığına nedeni belirsiz biçimde tahsis edilen “örtülü ödeneğin”, kamu ihalelerinden burjuvaziye aktarılan rantın kesilmesi durumunda, seçim programında vaadedilen her başlık için fazlasıyla yeterli bir kaynak ortaya çıkacaktır.

Zaten bu nedenle, vaatleri ile ilgili olarak kamuda atılacak adımlarda bir sorun yok; asgari ücreti 1500'e de çıkarabilir, memura kayda değer zamlar da verebilir. Ancak özel sektörde bunu başarmak, patronları zorlamaktan geçiyor. Geçtiğimiz yıl “maden işçilerine bir ay tek, bir ay çift maaş verilecek” diye yasa çıkartıldığında, maden patronları ocakları kapatıp işçileri işten atmış, işçiler “biz her ay tek maaşa razıyız, yeter ki işten çıkarmayın” sözü vererek geri dönebilmişlerdi.

Kendisi de bir düzen partisi olan CHP'nin işçilere dönük vaatlerine ilişkin, burjuvazi üzerinde nasıl bir “baskı” oluşturacağı belirsizdir.

Esasında **CHP'nin bu dönem böyle vaatlerde bulunması, burjuvazinin beklentilerinden bağımsız değildir. Burjuvazi ona, kitlelere umut dağıtması, seçimlerde aradığını bulamadığı için uzaklaştığı parlamentoya yeniden bağlaması görevini yüklemiştir.** Yaşam koşulları giderek kötüleşen, ekonomik ve siyasi ihtiyaçları giderek derinleşen kitleler, parlamentoda aradıklarını bulamadığında, düzen dışı arayışlara yönelirler. Bugünkü koşullarda, devrimci saflara kaymaları ihtimali yüksektir. Burjuvazi bunu durdurmak, CHP'yi yeniden umut haline getirmek istemektedir. CHP'nin seçimler yaklaştıkça “solculaşması”nın asıl nedeni budur.

HDP'nin körüklediği parlamentarizm

CHP'nin vaatleri asıl olarak işçi ve emekçilere dönük ekonomik vaatlerken, HDP'nin vaatleri daha çok “ötekiler”e dönük “kimlik ve kültür” vaatleridir.

Elbette CHP'nin programının yarattığı yankı nedeniyle asgari ücret vb. konularda tek tük kimi vaatler ileri sürmek zorunda kalmışlardır. Ancak **HDP'nin asıl hedef kitle, “azınlık” konumundaki toplumsal**

kesimlerdir. Kadınlar, gençler, eşcinseller, Aleviler, ulusal topluluklar vb. Bu nedenle vaatlerinin merkezinde ekonomik refaha ilişkin unsurlar değil, kimlik haklarına ilişkin vurgular yer almaktadır. Keza miting konuşmalarında işçilerin asgari ücretini 1800 liraya çıkartacağını belirtirken, **Demirtaş miting konuşmasında, “işverenlerin vergi yükünü hafifleteceğiz” diyerek, burjuvazinin çıkarını gözetken sözler de sarfetmektedir.**

Ancak HDP'ye ilişkin sorun, vaatlerinin ne olduğu değildir. Çünkü bunların herbiri, hükümet oldukları koşulda konuşulacak şeylerdir; 50-60 milletvekiliyle parlamentoya girmek, bu vaatleri yerine getirme olanağı vermez zaten. Bizim **asıl eleştirdiğimiz konu, HDP projesiyle körüklenmekte olan parlamentarizmdir.** Milletvekili listelerinde ortaya çıkan tablo çarpıcıdır. **Listeler, Kürt illerindeki Kürt oylarını artırmaya dönük değil, metropollerdeki solcu, aydın ve Alevilerin oylarını kazanmaya dönük olarak hazırlanmıştır.** Kürt hareketi içinde uzun yıllar emek vermiş ve temsil gücü de bulunan isimlerin yerine, siyasal başarılarından çok cinsiyet, yaş, ulus ve mezhep “kotası” gözetilerek oluşturulmuştur.

HDP'nin kendisi bunu “Türkiyileşmek” adına savunmaktadır da zaten. Keza “barajı aşmak” için buna zorunlu olduklarını ifade etmektedirler. Ancak gerçek durum daha farklıdır.

Kürt siyasal hareketi bugüne kadar önüne çıkarılan birçok engeli, sokağın eylem gücüyle aşmasını bildi. Bir önceki genel seçimlerde, veto yiyen Kürt milletvekilleri için sokak eylemleri yapılmış ve yargı kararları değiştirilmişti mesela. Şimdi de, **yüzde 10 barajını aşmak için oy hesapları yapmak yerine, barajın kalkması için eylemlere girişebilir ve bu eylemler bir şekilde başarılı olabilir.** Fakat **HDP bu doğrultuda hiç bir eylem yapmadı.** “Çözüm süreci” adı altında yapılan görüşmelerde de seçim barajının indirilmesini bir şart olarak ileri sürmedi.

Öcalan tarafından hazırlanan HDP'nin bugünkü hedefi, kitleleri parlamentoya yedeklemek, düzenle olan bağlarını güçlendirmek, sistem için tehdit olmaktan çıkarmaktır. Eylemle, “sokağın gücüyle” hak elde etmek değil, kitlelerin parlamentodan beklentiye girmesini sağlamaktır. Seçmen listeleri de, seçim çalışmalarında izledikleri yöntem de bunun göstergesidir.

Devrimcilerin parlamentoya girmede iki hedefi vardır: Birincisi, parlamentoda dönen dolapları teşhir etmek, yasaların gerçekte kapalı kapılar ardında çıkarıldığını göstermek; ikincisi, parlamentoyu kürsü olarak kullanarak işçi ve emekçilerin sorunlarını dile getirmek, devrimin propagandasını yapmaktır. Yani **parlamentoya da girilse, yaşadıkları sorunların çözülmeyeceğini kitlelere kendi deneyimleriyle göstermeye çalışmaktır. HDP ise, parlamentoya daha fazla milletvekili ile girerek, tüm sorunların çözülebileceği yanılsaması yaratıyor.**

Elbette bu sistem içinde de kimi hak ve özgürlükler elde edilebilir ve bu yönde yasalar çıkartılabilir.

Ancak **birincisi, bunun tek yolu parlamento dışında eylemli bir kitle gücünün olmasıdır, ikincisi, bu kazanımlar geçicidir, burjuvazi zorunlu kaldığı içindir, ilk fırsatta geri almaya çalışacaktır. Hepsinden önemlisi, bunların sınırları vardır.** Sömürü sistemi tümünden yıkılmadan -ki bu ancak devrimle olur- işçi ve emekçilerin emeklerinin karşılığını alması mümkün olmaz. Hele yönetimde söz ve karar sahibi olmaları asla gerçekleşmez.

Yapılan anket ve araştırmalar HDP'nin oylarının önemli bir kısmının, bugüne kadar çeşitli nedenlerle sandığa gitmeyen kesimlerden geleceğini gösteriyor. Bu demektir ki, **HDP, sandığa ve parlamentoya güvensiz olan kesimi sisteme yedekleme konusunda önemli bir görevi yerine getiriyor.** Ancak bu görev, kitlelerin çıkarına bir görev değildir.

Elbette **Kürt ulusal hareketi mecliste temsil edilmelidir. Zaten anketler yüzde 10 barajını aştığını göstermektedir.** Ne var ki, HDP'nin parlamentoya girmesi, barajın kalkacağı anlamına gelmiyor. Yani seçimlerin anti-demokratik yönlerini ortadan kaldırmıyor. Sadece Kürt hareketinin değil, her siyasi akımın gücü oranında temsili, “burjuva demokrasisi”nin bir gereğidir. Fakat faşist diktatörlükle yönetilen bizim gibi ülkelerde, bu kıstaslar da yerine getirilmez. Dolayısıyla **HDP'nin meclise girmesi, başta seçim sistemi olmak üzere faşizmin gerçek yüzünü gizlememelidir. Dahası, kitlelerin eşitlik, özgürlük gibi taleplerinin şu ya da bu partinin parlamentoya girmesi ile gerçekleşmeyeceği gerçeğini perdelenmemelidir.** Oysa HDP'nin yaptığı budur.

AKP'nin yaşadığı güç kaybı, kitlelerin son 13 yıla damgasını vuran argümanlarla yönetilemez hale gelmesi, Haziran Direnişi'nden bugüne artan arayışları, ekonomik krizin yarattığı sıkışma gibi etkenler, kitlelerde solcu-devrimci söylemlere olan yönelimi artırmıştır.

Ancak bu beklentinin karşılanacağı yer, parlamento değildir. Devlet burjuvazinin devletidir, sistem burjuvazinin çıkarlarına göre şekillendirilmiştir. Parlamento da, burjuvazinin çıkarlarını savunan devletin, kitleleri maniple etmede kullandığı en önemli araçlarından biridir.

Bu sistemde kitlelerin çıkarına olan hakları kazanmanın tek yolu, bunun için mücadele etmektir, sistemin çarkları arasında çıkış yolu aramak değil. Pir Sultan Abdal'ın “bozuk düzende sağlam çark olmaz” sözleri her dönem geçerliliğini korumaktadır.

Yoksulluk “kader” değildir...

TÜİK'in son yaptığı araştırmaya göre, Türkiye'de her **yüz aileden 22'si yoksulluk sınırının altında yaşıyor**. TÜİK'in ekonomik rakamlarla nasıl oynadığını, verileri değiştirerek ekonomiyi olduğundan daha iyi göstermeye çalıştığını biliyoruz. Buna rağmen ortaya çıkan bu rakam, gerçek yoksulluğun çok daha yüksek olduğunu gösteriyor.

Bu yoksulluk, bir avuç sömürücünün, bir avuç rantiyecinin sefahat içinde yaşaması karşılığında yaşanıyor. Kimileri devasa zenginlikler ve lüks içinde yaşarken, milyonlarca insan, açlıkla, işsizlikle, sefaletle boğuşuyor.

Ülkemizde çalışanların yarısı asgari ücret alıyor. **Asgari ücret (asgari geçim indirimi dahil) 949 lira. Sarayda su içilen bir bardak 1000 lira.** Yani ülke nüfusunun yarısının bir ay boyunca çalışarak kazanabildiği para, saraydaki bir su bardağının fiyatından daha düşük düzeyde.

Üstelik bu 949 lira ile bir ay geçinmesi bekleniyor. Patatesin 5 lira olduğu, etin kilosunun 40 liranın üzerine çıktığı koşullarda, ev kirasından ulaşım, yiyecekten giyeceğe, en zorunlu ihtiyaçlarını bu parayla karşılaması bekleniyor.

En az 301 madencinin pervasızca katledildiği Soma'da, maden ocağının Genel Müdürü Ramazan Doğru, çıktığı mahkeme salonunda aylık gelirinin 37 bin lira olduğunu söyledi. Elbette bu resmi rakam; gerçek geliri çok daha yüksektir. Oysa bir madencinin, her an ölüm tehlikesi altında, gençliğini, sağlığını kömür tozunda yokederken aldığı ücret, yaklaşık 1000 lira!

17-25 Aralık 2013'te gerçekleştirilen ve Erdoğan'ın “paraları sıfırlayın” sözleriyle belleklere kazınan **yolsuzluk operasyonlarında, peşkeş çekildiği, ülke ekonomisinden hortumlandığı tespit edilen para miktarı yaklaşık 180 milyar TL. Ve bu ülkenin yıllık bütçesi 145 milyar!** Ülke bütçesinden çok daha büyük miktarda para, bir avuç sömürücü-rantiyenin kişisel sefahatı, şatafatı için harcanıyor.

“Bütçe yetersizliği” nedeniyle kamu çalışanlarının maaşlarına son derece düşük miktarlarda zam yapılıyor. “Bütçe yetersizliği” nedeniyle devlet okullarında bile, parası olmayan okuyamıyor. “Bütçe yetersizliği”

nedeniyle “sağlıkta katkı payı” adı altında yoksul ve çaresiz insanlara muayene ve ilaç parası ödetiliyor. Ve bir buçuk yıllık bütçe düzeyindeki para, bir avuç insana peşkeş çekiliyor.

Ankara'nın göbeğine dikilen anlamsız bir dinazor heykeli için harcanan para 10 milyon lira. Heykellere düşman Ankara Belediye Başkanı Melih Gökçek, kendine yakışır bir heykel için tam 10 milyon lira ayırmaktan çekinmiyor. Dinazordan öne, aynı yere bir robot heykeli kondurmuş, eleştiriler üzerine bu heykeli kaldırmak zorunda kalmıştı. O robotun maliyeti ise bilinmiyor. Şimdi tepkiler üzerine bu dinazoru da kaldırmak zorunda kaldı. Ankara'da kitlelere “belediye hizmeti” adına hemen hiçbir şey sunmayan Gökçek, dinazor için gerçek bir servet harcıyor.

Bilal'in “gemicikleri” başta olmak üzere, kıyı-larımıza demirleyen lüks yatlar, marinaları dolduran yabancı bayraklı tekneler, mazotu 1 liradan satın alıyor. Çiftçi ise tarlada kullanacağı traktörü için mazotu 5 liradan satın alıyor. Yat sahibi süper zenginler daha rahat gezip tozsun, tekne sefası yapsın diye indirim; gıdayı üreten ve yoksulluktan asla kurtulamayan çiftçiye ceza...

Ve patatesin kilosu 5 lira. **Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi bulmuş sorunun kaynağını: “Patates lobisinin icraatı bu” diyor.** Çözümü de hemen ekliyor. “İran'dan patates ithal edersek, patatesin fiyatı 50 kuruşa düşer!” Bir patates kalmıştı ithal etmediğimiz. Üzüm, erik, patlıcan gibi bu toprakların en doğal üretilen gıdaları uzun zamandır ithal ediliyor. Pirinç, buğday gibi en temel gıda kalemleri ithal ediliyor. Eti, muzu bırakalım, marul ve taze soğan bile ithal ediliyor. Tam 170 tür meyve ve sebze, ülkemizdeki üretimi yıkıma uğratıldığı için, üretimi tümünden bittiği ya da üretilen miktar yetmediği için ithal ediliyor. Sıra patatese geldi.

Çiftçiye mazot 5 liradan satılsın. Çiftçi tohumu, gübreyi, ilacı emperyalist tekellerden ve onların belirlediği fiyat üzerinden satın almaya mahkum edilsin. Terminatör tohumlar nedeniyle üretimde süreklilik ortadan kaldırılsın. Banka borçları nedeniyle bir avuç toprağını da kaybetmekle karşı karşıya kalsın. **Yerli üretim yıkıma uğratılsın. Dahası, fiyatları artırabilmek amacıyla üretimi sınırlandıran kotalar konsun.**

Kotanın üzerinde üretim olduğunda, “fiyatı düşürmemek” için alım yapılmadan ürün imha edilsin. Bazı bölgelerde çiftçiye “üretmeme” karşılığında aylık para ödensin.

Ve bütün bunların sonucunda tarımda ortaya çıkan yıkım, gıda fiyatlarındaki inanılmaz artış, “patates lobisi”ne bağlansın. Ve çare: İthalatı artıralım, ithalatçılara para kazandıralım, emperyalist gıda tekellerine para kazandıralım!

Aksaray'ın maliyetini açıkladı Erdoğan. Hani kaç odası olduğunu da açıklamıştı daha önce. “Kaç oda olduğunu tartışıp duruyorlar, ben söyleyeyim,

1150 küsur oda” demişti, “ne var bunda, çok büyük bir rakam değil” der gibi. 1150'yi anlamıştık da neden “küsür” diye devam etmişti, “küsür” kaç ediyordu, o belli değildi. **Şimdi de sarayın maliyetini açıkladı Erdoğan. “Ben söyleyeyim, 1 milyar dolar” dedi.** Bunun da “küsür”ü var mıydı bilmiyoruz.

Ama 1 milyar doların, mesela atanamayan bütün öğretmenlerin atanmasına, ve onlara maaş ödenmesine yetecek, “sözleşmeli öğretmen”liği kaldırarak kadar büyük olduğunu biliyoruz.

Diyanet İşleri Başkanı'nın kullandığı makam aracının fiyatının 1 milyon lira olduğunu öğrendik mesela. Tevazuyu, sadeliği vaazeden bir kurumun başındaki kişi, lüks ötesi bir aracı kullanıyordu devletin parasıyla. Neden olmasın, diyanetin bütçeden aldığı pay, eğitimin aldığı paydan daha fazladır. Bu parayla diyanetin başındaki kişinin lüks içinde yaşaması da doğaldır. Bu diyanetin vaazlarını dinleyen kitlenin ise, bırakalım otomobil almayı, minübüse binecek parası yoktur; çile doldurur tıka basa insan yüklenmiş otobüslerde.

“Sadaka”ya muhtaç hale getirilmiştir insanlar. **Sadakaıyla, “ölmeyecek kadar” karınları doyar, “ağrı kesici” düzeyinde sağlık “hizmeti” alır, ilkokulu güç bela bitirir ve yoksul, sağlıksız, çürük evlerinde “yaşar”lar, zihinsel bir karanlık içinde.** Daha rahat bir yaşam için çalışmak, daha çok çalışmak, çocukları da çalıştırmak dışında bir seçenekleri yoktur.

Sadaka, kapitalist devletin en somut uygulamalarından biridir. Çoğu zaman, kendisine “solcu” diyenler de kapılırlar bu rüzgara. Bu seçimlerde de gördük bunu. Asgari ücreti yükseltmek, elbette doğru, yerinde bir vaattir; çalışan insanın işgücünün karşılığını artırmaktır çünkü bu. Sadaka ise bir şeyin karşılığı değildir. **Zengin burjuvaların kendi vicdanlarını tatmin etmesidir sadaka. Devlet açısından ise, kitlelerin yoksulluğa isyanını durdurmak için kullandığı uyuşturucudur.** “Emek harcamadan” elde edilen mal ya da paradır sadaka. Devletin görevi karşılıksız biçimde sadaka dağıtmak değil, birincisi ücretleri artırmak, ikincisi, “mal”ı değil, “hizmet”i (mesela sağlık, eğitim, ulaşım hizmeti) bedava ve ulaşılabilir hale getirmektir. Bu yanı sıra, parasız eğitim, belli miktarda suyun konutlarda bedava olması, ücretsiz toplu taşıma gibi vaatler doğru ve yerindedir, ama “gençlere aylık şu kadar para”, “yoksul ailelere aylık gıda yardımı” gibi, nedensiz dağıtılan para, sadakanın farklı biçimleridir. Ve gerçekte kitlelerin üretim gücüne saygısızlık, kapitalist ekonominin işleyişinin sürdürülmesidir.

Kapitalist devlet, burjuvazinin çıkarlarını, zenginliğini, karını korumak üzere şekillendirilmiştir. Cumhurbaşkanı, bakanlar gibi, devletin bürokrasi çarkında yer alanlar da, bu zenginlikten pay sahip olurlar. Erdoğan'ın kendisine saray inşa ettirmesi, Diyanet'in 1 milyonluk arabası bu payın görünen parçalarıdır.

Onların bu zenginliği ve sefahatı, milyonlarca insanın sömürülmesi pahasıdır. Milyonlarca insan açlık sınırının altında yaşam kavgası verirken, en temel ihtiyaçlarına ulaşımında zorluk çekerken, burjuvazi vurgunlar vurmaktadır. **Bu durumu tersine çevirecek olan tek şey, sömürücülerden hesap sormak ve yaşam koşullarını değiştirmek için sokağa çıkmak, üretimi durdurmak, mücadeleyi yükseltmektir.**

Son dönemde, Türkiye'nin Suriye'de bir savaşa gireceğine ilişkin çeşitli söylentiler ve olgular üstüste gelmeye başladı. Dünya basınında bu konuda çıkan haberlerde, Türkiye ile Suudi Arabistan'ın birlikte bir Suriye saldırısına hazırlandığı ileri sürülüyor. 24 Nisan'da Obama'nın "Ermeni soykırımı" sözünü kullanmamış olmasına karşılık, Türkiye'nin Suriye ile ilgili bazı sözler verdiği keskin gözüyle bakılıyor. Türkiye'nin, Suriye sınırına 10 km.lik "siper" kazdırdığı, onlarca plakasız tırın Suriye'ye geçiş yaptığı haberleri peşpeşe yağıyor. Suriye'de IŞİD'in İdbil'i ele geçirmesi ve Lazkiye'ye çeşitli saldırılarda bulunması, Esad'ın güçten düştüğü izlenimi de uyandırmaktadır.

Üstüne bir de CHP'li Gürsel Tekin'in, "iki gün içinde Türkiye Suriye'ye girecek" sözleri eklenince, seçimler nedeniyle gündemin geri sıralarına düşen Suriye savaşı, yeniden bütün şiddetiyle tartışılır oldu.

AKP'nin değil burjuvazinin tercihi

Tüm gelişmeler, savaşın Türkiye'ye yaklaş-tığını gösteriyor. Yorumlardaki yanlışlık ise, bunu Erdoğan'ın kişisel tercihi olarak algılamakta ortaya çıkıyor. Hemen bütün kesimler, seçim sürecinde oy ve güç kaybı yaşayan Erdoğan'ın, bunun açığa çık-masını önlemek için provakasyonlar gerçekleştire-ceğini iddia ediyorlar. Savaşa girmek de, seçimleri ertelemek için en etkili yöntem.

Burada yine iktidar-devlet-hükümet konularındaki yanlışlama çıkıyor ortaya. İktidar burjuvazinin elinde-dir; devlet burjuvazinin yönetme aracıdır; hükümet ise burjuvazinin çıkarlarını temsil etmek için kitlelerin karşısına çıkartılan dönemsel temsilcidir.

Yani, **Türkiye Suriye savaşına girecekse, bu Erdoğan'ın kişisel isteklerinden değil, onu desteklemekte olan burjuvazinin ve arkasındaki emperyalizmin tercihlerinden kaynaklanacaktır.**

AKP'nin daha 2002 yılında, ABD'nin Ortadoğu sa-vaşındaki hedeflerinin bir parçası olarak kurulduğunu ve hükümete taşındığını biliyoruz. Ancak sonrasında üç temel unsur; Türkiye'deki kitlenin savaş karşıtı mücadelesi, Ortadoğu'daki savaşın dengeleri ve emperyalist güç çatışması, AKP'nin, ABD'nin istediği tarzda hareket etmesini engelledi.

Bugün de kendi içinde handikapları oldukça fazla olan bir tablo söz konusudur.

Tablonun en başında, Ortadoğu'da ABD ile hareket eden hiçbir gücün, ABD'ye mutlak bağlılık ve bağımlılık içinde olmadığı gerçeği vardır. ABD emperyalizminin genel olarak güç ve prestij kaybı, onunla ittifak halindeki güçlerin de, zaman zaman kendilerine belirlenen sınırları aşması, kontrolden çıkması sonucunu doğurmaktadır.

Bu güçlerden biri de AKP ve onun arkasındaki burjuvazidir.

Öyle ki, **Türkiye'de ABD ile birlikte hareket etmeye en yakın parti olan AKP, Rusya ile nükleer santral inşaatına başlıyor, Çin'den füze satın alıyor. Bu hamlelerle, son derece stratejik konular-da, ABD'nin çıkarlarına aykırı davranmış oluyor.**

Suriye savaşında da benzer bir durum sözko-nusudur. Esad'a karşı savaşmak konusunda ABD

Suriye'ye saldırı hazırlıkları

ve AKP (arkasındaki burjuvazi) aynı zemindedirler. Ama ABD, üç yıl boyunca liberal islamcı muhalefeti desteklerken, Türkiye radikal islamcılarını güçlendirdi. Kürtleri de bu savaşın bir parçası yapmak ve kendi çıkarları doğrultusunda savaştırmak isterken, Türkiye Kürtlere ait bölgeyi işgal ve hatta ilhak etmek istiyor. Türkiye, radikal islamcılara silah yardımı yaparken, ABD destekli cemaat, MİT tırlarını durdurarak bu silah sevkiyatını teşhir ediyor. ABD "Esad'lı çözüm"e mecbur kaldığını açıkça itiraf ederken, Erdoğan hala "Esad'sız çözüm" konusunda diretmeye çalışıyor. **Bugün de AKP, Suriye savaşına bütün bu çelişkilerin gölgesinde hazırlanmaktadır.**

Savaş ne kadar yakın

ABD için AKP'yi hem katlanılmaz, hem de vaz-geçilmez kılan unsur, Türkiye'nin Suriye savaşına katılmasına duyduğu ihtiyaçtır. Türkiye'de Rusya ve Çin işbirlikçisi burjuvazi bu savaşa ve Esad'ın güç-ten düşürülmesine karşı olduğu için, savaş politika-larında uzlaşabileceği en uygun kesim AKP ve onun arkasındaki burjuvazidir.

Bu nedenle ABD, Türkiye'nin savaşa "kontrollü" biçimde girmesini istemekle beraber, bütün gücüyle doğrudan bir işgal savaşına, bir kara hareketine da girişmesini istemiyor. **Bugün için çizilen sınır, "eğit-donat" olarak adlandırılan, liberal muhaliflerin silahlandırılması ve eğitilmesi. ABD emperyalizmi, Türkiye ile Suudi Arabistan'ın bu konuda birlikte hareket etmelerini istiyor.**

AKP zaten 2011'den itibaren, Suriyeli liberal muhalefeti örgütlemek ve güçlendirmek için pekçok adım atmıştı. Bolu'da kurulan askeri kamplarda eğitim verilmiş, Antakya'daki sığınmacı kampları

terörist yatağına çevrilmişti. Silah yardımının ise "binlerce tır" olduğu tahmin ediliyor. Za-ten Nijerya'ya THY uçaklarıyla tonlarca silah taşıyan AKP'nin, kendi burnunun dibindeki savaşa çok daha fazlasını aktaracağını görmek zor değil. Bugün ise, bu ilişki "eğit-donat" adıyla resmileştirilmiş durumda. AKP açık olarak, "IŞİD'e destek vermediklerini, ama Nusra'yı bir tehdit olarak görmediklerini ve desteklediklerini" ifade etmişti.

Bütün bunlar, zaten Türkiye'yi savaşın bir parçası ve Esad'ın hedefi haline getirmeye yetiyor. Türkiye'nin doğrudan Suriye toprakları-na girmesi için, AKP'nin ne kadar istekli ve ha-zırlıklı olduğunu da biliyoruz. Reyhanlı'da 2013 Mayıs'ında gerçekleştirilen bombalı saldırı, MİT ile Dışişleri Bakanlığının konuşmalarında "iki bomba atarız..." diye başlayan tapelerin yayın-lanması, Suriye ordusunun Türkiye sınırına yakın noktalardaki islamcı çetelere saldırdığı dönemler-de Türkiye'nin islamcı çetelere destek için hava ve topçu saldırısı düzenlediği gibi örnekler, bunu kanıtlamaya yetiyor.

Yani **AKP'nin ve Erdoğan'ın kendi tercihle-rine kalmış olsa, bugüne kadar çoktan Suriye işgaline başlamış olurlardı.**

Bugün de, Türkiye'nin savaşa girmesi, gö-zardı edilmemesi gereken bir olasılık. Ancak bu o kadar kolay ve sorunsuz olmayacak.

En başta Türkiye'deki halkları savaşa ikna etmek kolay değil. Çok büyük provakasyonlar ve çok yoğun bir ideolojik bombardıman gerçekleştire-rek bunu yapmak isterler; yine de, savaş karşıtı kitle bilinci, özellikle son üç yıldır, son derece güçlenmiş durumda.

İkincisi, Kürt hareketi Türkiye'nin savaşa girmesine karşı olduğunu her defasında açık-tan ifade ediyor. Türkiye sınırı geçtiği anda, Esad ordusundan önce Kürt silahlı güçleri ile çatışmakla karşı karşıya kalacak ve bu durum, ABD'nin bile Türkiye'nin karşısında dikilmesine neden olacak.

Üçüncüsü, Türkiye üzerindeki etkileri güç-lenmekte olan Rusya ve Çin, bu savaşın önünde engel olarak duruyorlar. Çünkü onların çıkarları, Suriye'nin ve Esad'ın güçlenmesinden yana.

Dördüncüsü, ABD Türkiye'nin, kendi kontrolü dışında Suriye'deki hareket etmesini onaylamıyor; ancak Türkiye'yi ne kadar kontrol edebileceğini de bilmiyor.

Beşincisi, Suudi Arabistan'ın Suriye'de ne kadar ileri gidebileceği tartışmalıdır. Çünkü Yemen'de Husilere giriştiği işgal ve savaş, Suud'ların istediği kadar kolay ve başarılı durumda değildir. Ter-sine, Yemen savaşının, Suudi Arabistan'ın içinde bir karışıklık çıkarması ihtimali de vardır. Ve Suudların iki cephede birden açık savaş yürütmesi zordur.

Tüm bunlara rağmen, Türkiye'nin savaşa girmesi söz konusu olabilir elbette. Kaldı ki, savaş, seçimi de erteleyecek bir unsurdur ve AKP'yi rahatlatacaktır. Ancak yine de, **şu dönem Türkiye'nin açık savaş yerine perde arkasından hamleler yapması, gizli silah ve savaşçı sevkiyatları, Nusra'ya ve IŞİD'e örtük destek vb. ile devam etmesi ihtimali daha yüksektir.**

Geçtiğimiz Nisan ayı, mültecilere dönük arka arkaya katliamlar yaşandı. Batan bir teknede 300, bir başkasında 700 insan birden hayatını kaybetti.

BM rakamları, tablonun ne kadar korkunç olduğunu ortaya koymaya yetiyor. BM bünyesindeki Uluslararası Göç Örgütü'ne göre, 2014 yılında tüm dünyada 4 bin 868 mülteci yaşamını yitirdi. Bu rakam, geçen üç yılın toplamına eşit. 2015'in ilk aylarında ölenlerin sayısı ise şimdi- den 2 bine yaklaştı.

Aslında bu rakamlar bile, tam olarak gerçeği yansıtmıyor. Mülteci akınlarında kayıt tutmak, kimlik tespiti yapmak gibi olanaklar yok. Mesela İMKANDER'in hazırladığı rapora göre, 2014 yılında dünyanın çeşitli savaş bölgelerinden Avrupa'ya deniz yoluyla ulaşmak üzere yola çıkan göçmen sayısı 207 bin. Avrupa Sınır Dairesi Frontex'in kayıtlarına göre, 182 bin 156 göçmen Avrupa kıyılarına ulaşabildi. Resmi rakamlara göre bu yolculuk sırasında ölenlerin sayısı ise 3 bin 419. Bu tabloda, yaklaşık 20 bin kişinin kayıp olduğu görülüyor. Ve bu 20 bin kişinin, kayda girmeyen göçmen ölümleri olduğu düşünülüyor. Tüm göç yollarında bu türden "kayıp"lar olduğu düşünülürse, resmi rakamlar gerçek durumun çok küçük bir bölümünü ifade ediyor demektir.

Oxford Üniversitesi Mülteci Araştırmaları Merkezi, mülteci sayısının II. Emperyalist Savaş sonrasındaki en yüksek seviyeye ulaştığını tespit etmiş. Ve bu durum "küresel bir mülteci felaketi" olarak tanımlanıyor. Dünya genelinde evini ve yurdunu terketmek zorunda kalan 50 milyon üzerinde insan var. Halihazırda 1 milyon civarında göçmen, Libya'dan İtalya'ya gelmek üzere hazır bekliyor. Savaş ve açlık koşulları, bu sayıları her geçen gün artırıyor.

Savaştan kaçmak için mültecilik

İnsanların kendi doğup büyüdüğü toprakları terketmesi ve neyle karşılaşacağını bilmeden bambaşka bir yaşama doğru, üstelik de ölüm tehlikesini göze alarak yola çıkması kolay değildir. Kendi ülkesindeki ölüm tehlikesi, çıkacağı yolculuktan daha büyük; kendi ülkesindeki yaşam koşulları, en büyük belirsizlikten bile daha kötü durumdaysa, ancak o koşullarda yollara düşülür. Ancak bu kadar büyük bir çaresizlik durumunda, insanlar aşamadığı, değiştiremediği

Mülteci ölümleri ne söylüyor?

koşulları terketmek zorunda kalıyorlar. Üstelik de en ağır koşullarda gerçekleşecek bir ölüm yolculuğunu göze alarak...

Dünya genelinde "göç yolları"nın yoğunlaştığı

yerler belli aslında. Libya üzerinden İtalya, Türkiye üzerinden Yunanistan, Avrupa'ya giden en kestirme yollar. En büyük göç dalgası bu yol üzerinde yaşanıyor. Güneydoğu Asya'da Bangladeş ya da Myanmar'dan Tayland, Malezya ya da Endonezya'ya geçiş için her yıl onbinlerce kişi harekete geçiyor. Keza, Karayipler üzerinden Amerika'ya giden göç yolu da, bir başka umut kapısı.

Son yıllarda bu yolculuğa çıkanların sayısında çok önemli bir artış var. Suriye, Irak ve Libya, son 2-3 yıldır savaşın hızla tırmandığı, bu nedenle mülteciliğin de çok arttığı ülkeler. Üstelik bu topraklardaki savaşlar, sadece genel olarak savaşlara özgü bir yıkım ve insanlık dramı getirmekle sınırlı kalmıyor; ayrıca ülkenin önceki toplumsal yaşamını alt-üst eden bir biçimde dinci-gerici vahşeti de güçlendiriyor. IŞİD saldırganlığında somutlanan bu vahşet, ülkeyi terketmek isteyenlerin sayısında büyük bir artış yaratıyor.

Benzer bir biçimde, başta Somali olmak üzere birçok Afrika ülkesinin insanları, hem ülkedeki siyasi baskıdan, hem de IŞİD'in türevlerinden kurtulmak için yollara dökülüyorlar. Keza Afganistan ve Pakistan halkı da, bir taraftan ABD işgaline karşı (Pakistan, Afganistan'daki işgalin dolaylı sonuçlarını yaşıyor), diğer taraftan Taliban gericiliğine karşı hayatta kalma savaşı veriyor.

Ölümler neden arttı

Artan şey sadece mültecilerin sayısı değil; mültecilerin ölümlerinde de çok hızlı bir artış söz konusu. Bunun birden fazla nedeni var.

En başta gelen nedeni, elbette mülteci sayısının artması. Yola çıkan insan sayısı ve bu insanların çaresizliği arttıkça, insan tacirlerinin açgözlülüğü de artarken, güvenlik önlemleri bir o kadar azalıyor. Yollar daha tehlikeli ve daha güvensiz hale geliyor. BM rakamlarına göre, 2011 yılında Libya savaşı bütün şiddetiyle sürerken 70 bin kişi Akdeniz'i geçmeye çalışmıştı. 2015 yılında Ocak ayından bu yana ise, Akdeniz'i geçmeye çalışanların en

az 348 bin kişi olduğu tahmin ediliyor.

İkincisi, Avrupa'ya ulaşmada en etkin yol olarak görülen Libya'nın IŞİD'in kontrolünde olması oldukça önemli bir sorun. IŞİD'in doğru- dan yönettiği insan kaçakçılığında, mültecilerin ödediği paralar fahiş düzeylere yükselmekle birlikte, ulaşım için giderek daha küçük ve güvensiz tekneler kullanılıyor. İnsanlar, IŞİD'in hem Libya'daki hem de başka ülkelerdeki vahşetinden kaçmak için, yine IŞİD'in kullandığı bir yola girmek zorunda kalıyorlar. Bu çaresizlik, IŞİD'i daha pervasız hale getiriyor. Ve hatta, mültecileri, üstelik paralarını da peşin alarak, doğrudan ölüme göndermekten çekinmiyorlar.

Üçüncü neden, sadece insan kaçakçıları değil, emperyalist ülkeler de soruna kendi karları üzerinden bakıyor. Emperyalistler, neden oldukları savaşların sonuçlarının kendi ülkelerine taşınmasını istemiyor, bunu durdurmaya çalışıyorlar. Avrupa ülkeleri, göçmenliği kendi ülke- lerinin "dokusunu ve huzurunu bozan" bir unsur olarak görüyor. Ve mülteciliği durdurmak için, hem yasal hem de fiili çeşitli önlemler alıyorlar.

İtalya, kendi ülkesine dönük mülteci akınında, faciaları önlemek amacıyla Mare Nostrum (Bizim Deniz) adını verdiği kurtarma operasyonları gerçekleştiriyordu. Ancak bu operasyonları, AB (Avrupa Birliği) maddi destek vermediği gerek- çesiyle, 2014 yılı Kasım ayında bitirdi. Öncesinde, su alan, kaptanı tarafından terk edilen, fırtınaya kapılan ya da çeşitli nedenlerle batma tehlikesi geçiren

mülteci teknelerine müdahale ederek kurtarma operasyonları düzenlerken, Kasım ayından itibaren, bu tekneleri kaderine terketmeye başladı. Libya'nın IŞİD'i mültecileri yola çıkarırken ölüme terkettiği gibi, İtalyan sermayesi de bu mültecileri "görmeyerek" Akdeniz'in mezarlığına dönüşmesi- ne göz yumdu.

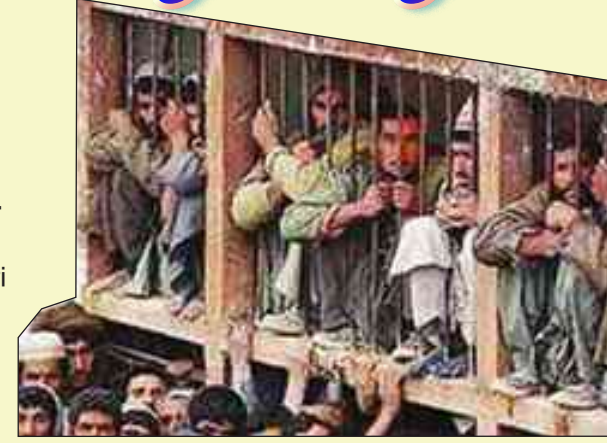
Akdeniz'deki mülteci akını aslında AB'nin Avrupa Sınır Polisi Frontex'e bağlı olarak hayata geçirdiği Triton adlı operasyonlarının da gündeminde yer alıyor. Ancak Triton operasyonlarının amacı, insanları kurtarmak değil, AB sınırlarını korumak, kara sularında önlem olarak mültecilerin girişini engellemek. Oysa en çok ölümler uluslararası sularda gündeme geliyor.

Keza bazı ülkelerin karasularına giren mülteci teknelerini uluslararası sulara ittiği de bilinmeyen bir durum değil. Mesela Yunanistan'ın batmakta olduğunu gördüğü tekneleri Türkiye karasularına ittiği, çeşitli raporlarda yeralan bir durum.

Emperyalistler açısından, mülteciler bir insanlık dramı olarak değil, kendi topraklarını işgal edecek fazlalıklar olarak görülüyor. Üstelik mülteciliğin temel sebebi, kendi emperyalist politikaları olduğu halde.

Kimler "mülteci"dir

Burada hukuksal bir ayrımı da belirtmek gerekiyor.

Ülkesinde ulusal, sosyal, dinsel ya da siyasal nedenlerle baskı altında olduğu için başka bir ülkeye "sığınma" talebinde bulunan kişilere "sığınmacı" adı veriliyor. (Suriye sınırını geçip Türkiye'ye giriş yaparak kamplarda ya da akrabalarının yanında kalan Suriyeliler gibi) Sığınma talebi kabul edilerek söz konusu ülke tarafından "kabul" edilen kişi "mülteci" statüsü kazanıyor. (Avrupa'da oturma alan Türkiye'li siyasiler gibi.)

Siyasal-sosyal nedenlerin dışında, genellikle ekonomik nedenlerle başka bir ülkede, o ülkenin bilgisi ve izni ile yerleşen kişilere ise "göçmen" deniyor. ('60'lı yıllarda Almanya'ya işçi olarak giden Türkiye'li gibi) O ülkenin bilgisi ve izni olmadan, ülkenin resmi kayıtlarına girmeden yaşayanlar, "kaçak göçmen" olarak tanımlanıyor.

Göç hareketlerinde asıl neden, savaştan kaçmak gibi siyasi nedenler olduğu için, göç edenler bu hukuksal ayrımlardan bağımsız biçimde, genel olarak "mülteci" adıyla ifade ediliyor. Bu nedenle biz de yazımızda öyle kullandık.

Mültecilerin dramı

Hangi statüyle olursa olsun, gittikleri yerlerde de bu insanları bekleyen, insanlık dramından başka birşey değildir. Savaştan ve ölümden kaçmışlardır, ama insanlıkdışı koşullarda yaşamaya mahkum edildiler. Son iki yıldır Türkiye'ye sığınan Suriyelilerin yaşadıkları gözlerimizin önünde.

AKP hükümeti sınırları açtı ve bir anda yüzbinlerce insan Türkiye'ye aktı. Bunların Esad'a karşı savaşmak üzere kamplarda eğitim alanları ve zengin oldukları için kent içinde ev tutarak rahat yaşayanları bir kenara bırakalım. Kamplarda kalanlar, doğru düzgün yemekten ve ihtiyacı karşılayacak sudan yoksundurlar. Önemli bir kısmı, günde 5 TL'ye tarlada çalışmaya götürülüyor. Kadınlar ve küçük kızlar fuhuşa zorlanıyor.

Ya da Afganistan'dan Pakistan'dan İstanbul'a kadar gelebilen insanları duyuyoruz bazen haberlerde. Küçük bir evde yüzlerce kişi hapsedildiklerini, aç ve susuz kaldıklarını, kendilerini Yunanistan'a geçirecek tekneyi bu "hapishanede" beklediklerini anlatırlar.

Genel olarak mülteciler, gittikleri yerlerde ırkçı saldırılara maruz kalırlar. "Farklı" olmaları, dışlanmalarını kolaylaştırır; çok düşük ücretlerle çalışmayı kabul ettiklerinden, yerli halk tarafından işsizliğin sorumlusu olarak algılanır. Barınma ve günlük ihtiyaçlarını giderme olanakları son

derece sınırlıdır. 11 Eylül 2001 saldırılarından itibaren, gerek ABD'de gerekse AB ülkelerinde göçmenlik yasaları değiştirilmiş, şartlar ağırlaştırılmıştır.

Ve göçmenlik başvurusu kabul edilmediği koşulda, sınırdışı tehdidi de, başlarının üzerinde sallanan Demoklesin Kılıcı'dır.

Mülteci sorunu nasıl çözülür

Emperyalist ülkeler, ölenlerin ardından tim- sah gözyaşları döküyor, üzüntülü açıklamalar yapıyor ve böylece kendilerinin de bu durumu istemediklerini gösteriyorlar. Oysa onların istemedikleri tek şey, yaratmak için çok uğraştıkları "demokrasi" ve "medeniyet" algılarının bozulmasıdır. Zengin Batılı dünyanın gözlerinin önünde, çaresiz, aç, yoksul insanların ölüme gönderilmesidir. Gözleri önünde olmadığı sürece, "karakafalı" göçmenlerin ölmeleriyle ilgili bir sorunları yoktur aslında.

Bu nedenle emperyalist sistem mülteciliği ve genel olarak göç sorununu çözmek için doğru adımları atmaz. Sınırlara daha fazla güvenlik, daha fazla jandarma, daha sert yasalar dışında bir "çare" bulamaz.

Oysa kendi yaşadığı toprakları bırakıp gelen insanların ya siyasal nedenlerle ya da açlıktan, ölümlerle karşı karşıya oldukları gerçeğini hiç akıldan çıkarmadan "çözüm" aramak gerekir.

İnsanca barınma-çalışma koşullarının sağlanması, eğitim ve sağlık hizmetlerinin verilmesi, çocukların bakımı ve eğitimi için özel düzenlemeler yapılması gibi, ilk elde somut adımlar atılması zor değildir.

Ama daha önemlisi, göç edenlerin neden yollara düştüğünü bilmek; sınırlara örülmüş duvarlarla, mayınlarla, tel örgülerle, jandarma kurşunlarıyla, su alan teknelerle bu göçü engellemeye çalışmaktan vazgeçmek gerekir.

Ve en önemlisi; göçe neden olan unsurları ortadan kaldırmak gerekir. Emperyalist savaşları, emperyalist hegemonya ve yıkım saldırılarını yoketmek, göçü yoketmenin en önemli unsurdur. Emperyalistlerin müdahalesi olmadığında, kapitalizmin kar hırsından uzak kaldığında, her bölgede yaşayan insanların kendisine yeterli gıdası da vardır, kendi iç barışı da. Açlığın sorumlusudur emperyalistler... İç savaşların ve kan deryasının sorumlusudur...

İnsanın insanı sömürüsü var olduğu sürece, siyasi ve ekonomik göç hareketleri bu sömürünün kaçınılmaz sonuçlarından birisi olacaktır. Göçmenliği yoketmenin tek yolu, sömürücü toplumsal sistemi yoketmek, "çitlerin olmadığı bir dünya" yaratmaktır.

NÜKLEER "ÖLÜM" DEMEKTİR!

Geçtiğimiz Nisan ayının ortalarında, Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin temeli atıldı.

1970'lerden bu yana planlanan, birçok defa ihaleye çıkartılan, ancak kitle tepkisi nedeniyle bir türlü yaşama geçmeyen nükleer santral projesi, Nisan ayında başlatıldı. Rus Rosatom şirketi, Türkiye'de kurduğu Akkuyu Nükleer AŞ adındaki şirket üzerinden, 20 milyar dolarlık santralin inşaatına başladı.

Bugüne kadar yapılmasını engellemiş olan büyük protesto gösterilerine; çevreye, doğaya ve insana vereceği zararları ortaya koyan sayısız araştırmaya; geçmişte nükleer santral kazalarında ortaya çıkan vahşet tablosuna rağmen... Üstelik nükleer santral için "olumlu" görüş bildiren ÇED (Çevre Etki Değerlendirme) raporunun sahte

imzalarla hazırlanması nedeniyle açılmış davalara rağmen... Nükleer santral kurulacak bölgenin, deprem, hava akımları, rüzgar, nem, coğrafi yapı, nüfus yapısı, toprağın kullanım amaçları gibi birçok konuda ciddi araştırmalara tabi tutulması gerektiği halde, bunların hiçbirini yapılmadan...

Nükleer santrali kurma konusunda burjuvazinin ısrarı ve beklentileri öylesine yüksekti ki, bilimsel araştırmalardan kitle tepkisine kadar pekçok unsuru bir kenara fırlatarak, santralin yapımına başlandı.

Yalanlar, demagojiler

Devlet erkanı büyük bir gösteriye dönüştürdü, nükleer santralin yapımının başlamasını. Ve yalanların, demagojilerin bini bir paraya ortaya serildi.

Kurulacak nükleer santralin "milli" olacağı iddia edildi mesela. Oysa, santrali Rus Rosatom şirketi inşa ediyordu. Devlet Akkuyu inşa alanını bedelsiz olarak Rosatom'a teslim etmişti. Rosatom şirketi, Türkiye'deki yasalar nedeniyle Akkuyu Nükleer AŞ adında bir şirket kurmuş; gerçekte Rus sermayesini temsil eden, görünürde Türk olan bu şirket üzerinden inşaatla başlamıştı. **Santralin yüzde 51 hissesini her koşulda elinde tutacak, santralin nasıl yapılacağından nasıl işletileceğine, atık imhasının nasıl gerçekleştirileceğinden, işe alınacak personelin seçimine kadar, santrale ait her kararı kendi başına alacak.**

Yani devletin parasıyla televizyonlarda yayınlanan abartılı reklamı bir kenara bırakırsak, ortada "milli" olan bir şey yok!

Projede "milli" olan tek şey, AKP dönemi inşaat rantiyeri olarak birden zenginleşen, her önemli projede adını duyduğumuz, Cengiz İnşaat! Ve sahibi, halka küfredmesiyle kitlelerin bilincine kazınan Mehmet Cengiz! Santralin "deniz hidroteknik yapılarının anahtar teslimi projelendirilmesi ve inşası"

ihalesini, yani deniz suyu kullanılarak santralin soğutulması işlemini yapacak olan sistemi, yaşam ve doğa düşmanı projeleriyle bilinen Cengiz İnşaat aldı.

Ve en önemlisi; **milli olduğu iddia edilen "Türkiye'nin ilk nükleer santrali", Türkiye'nin değildir. Akkuyu, bir devletin sınırları içinde, başka bir devlete ait olan ilk ve tek santral!** Dünyada başka hiçbir ülke, kendi topraklarında inşa edilen bir nükleer santral konusunda, söz hakkından bu kadar yoksun bir anlaşmaya imza atmamış.

Santralin bölgeye istihdam sağlayacağı iddia edildi mesela. Oysa, santralin inşası ve çalışması sürecinde, burada istihdam edilecek 2 bin 500'den fazla personelin tamamı Rusya'dan gelecek.

Nükleer santrallerin öncelikli görevi elektrik üretmek değil, nükleer silahlanmaya hizmet etmek, onun altyapısını oluşturmaktır. Üstelik nükleer silah üretimi, sadece en üst askeri teknolojiden ve nükleer bombalardan ibaret değildir. Mesela ABD'nin Bosna'da ve Irak'ta kullandığı, "seyreltilmiş uranyum" adı verilen silah, tamamen "sivil" amaçlarla kurulmuş olan nükleer tesislerde üretiliyor.

Santralde görev alacak 200 civarında Türkiyeli personelin ise, önce Rusya'ya eğitime gönderileceği, ardından santralde çalıştırılacağı açıklandı. Yani bölgeye istihdam sağlaması diye bir şey de sözkonusu değil.

Santral sayesinde Türkiye'nin enerji ihtiyacının yüzde 7'sinin karşılanacağı ve bunun yaşamsal önemde olduğu söylendi mesela. Oysa, Türkiye'de kullanılan toplam enerjinin yüzde 17'si, enerji aktarım hatlarının bakımsız olması nedeniyle aktarım sırasında kayboluyor. Elektrik faturalarımızda "kayıp-kaçak bedeli" içinde parası bize ödetilen bu kayıpları engellemek son derece kolay. Nükleer santralin maliyeti olan 20 milyar dolarla kıyaslanmayacak kadar küçük bir meblağ kullanılarak, enerji aktarım hatlarının bakımı yapıp, ülkenin kullanacağı enerjiyi yüzde 17 artırmak, çok daha mantıklı ve ekonomik bir adım olurdu.

Santralde üretilen elektriğin daha ekonomik olduğu söyleniyor mesela. Oysa Türkiye, Rus şirkete, kWh başına 12.35 dolardan satınalma güvencesi veriyor; ki doların sürekli yükselmekte olduğu koşullarda, bu son derece büyük bir maliyet anlamına geliyor. Keza, Rusya'ya ait Akkuyu Nükleer AŞ herhangi bir nedenle çekilmek zorunda kaldığında (mesela kitle hareketinin gücü nedeniyle santral inşaatı yarım kalırsa), ya da "iflas ettim" dediğinde, her türlü zararı Türk devleti karşılamak zorunda kalacak.

Bir başka demagoji, kurulacak santralin çok güvenli olduğu üzerinden yürütülüyor. Oysa, **hem Akkuyu'da nükleer santral inşa eden Rusya, hem de Sinop'da nükleer inşaatına başlaması planlanan Japonya, dünyanın en önemli iki nükleer santral kazasını kendi topraklarında yaşamış ülkeler. Kendi topraklarında güvenliğini sağlayamayanlar, başka ülkelerde bu özeni neden gösterebilir?**

Nükleerin enerjide bağımlılığı azaltacağı da bir başka demagoji malzemesi olarak sürekli tekrarlanıyor. Oysa **gıdada bile artık dışarıya bağımlı olan Türkiye'nin, sadece enerjide bağımsızlık elde etmesi gibi bir durum sözkonusu olamaz.** Üstelik, nükleer santralin sahipliği ve üretimi Türkiye'ye ait olsa bile, üretim için kullanılacak olan uranyumun temini yine bir emperyalizme bağımlılık unsurudur. Bütün dünyada 19 uranyum üreticisi tekel, bütün üretimin yüzde 90'ını elinde tutmaktadır. Uranyumun bu emperyalist tekellerin elinde olması, nükleer enerji üretiminde de tam bir bağımlılık anlamına gelmektedir.

Kaldı ki, Akkuyu'da kurulacak olan nükleer reaktörün yeni bir model olduğu (WWER-1200 tipi), dünyada başka hiçbir santralde kullanılmadığı ve diğerlerinden daha yüksek oranda radyoaktivite içerdiği biliniyor. Yani Türkiye toprakları, yeni bir modelde kobay olarak kullanılıyor.

Akkuyu gibi, fay hattının üzerinde bulunan ve deprem riski yüksek bir bölgede nükleer santral kurulması, sonuçlarını daha da ağırlaştırıyor.

Nükleer enerji, savaş içindir

Nükleer enerji kullanarak daha ucuz, daha ekonomik, daha güvenli, daha kolay enerji elde etme ihtimali yoktur. Çevreyi ve doğayı sürekli olarak tahrip eden, deniz suyunu kirleten, nükleer atıkları yüzbinlerce yıl

boyunca çevreye radyasyon yaymaya devam eden, kaza riski çok yüksek olan bir teknolojidir nükleer enerji.

Çernobil ve Fukushima'daki kazaların sonuçları ortadadır. Çernobil'den yükselen gaz bulutları, Türkiye dahil olmak üzere çevre ülkelere radyasyon yağdırmış, on yıllar boyunca sakat-organları olmayan ya da fazla olan bebekler doğmuş, kitlesel kanser vakaları katliam gibi can almıştır. Fukushima'nın ardından, radyasyonun okyanusu aşarak Kanada'ya ve ABD'ye uzandığı tespit edilmiştir. Önümüzdeki yıllarda, bunun etkileri giderek artan oranda görülecektir.

Kesin olan şudur: **Nükleer santraller güvenli değildir, kaza yapması ihtimali çok yüksektir.**

Üstelik nükleer santrallerin atıkları, santralin kendisi kadar önemli ve tehlikeli bir konudur. Bir nükleer santral, yılda 60 metre küp radyoaktif atık bırakıyor. Bunun bertaraf edilmesi en az 38 milyon dolara mal oluyor. Nükleer atığın zararlı etkisi 293 bin yıl sürüyor. Örneğin, nükleer atık içinde bulunan Plütonyum'un gücünün yüzde 100'den yüzde 99'a düşmesi için 24 bin 400 yıl geçmesi gerekiyor. Bu tehlikenin tümünden bitmesi için gereken süre ise 292 bin 800 yıl.

Bütün bir insanlık tarihi düşünüldüğünde, **20-40 yıllık ömrü olan nükleer santraller, yüzbinlerce yıl etrafa zehir saçan atıklar oluşturuyor.**

Nükleer atıkların tehlikesi, sadece ülkede çalışan santrallerin bıraktığı nükleer atıklarla sınırlı da değildir. Emperyalist ülkelerin ellerinde büyük miktarlarda nükleer atık birikmiş durumda. **Bütün dünyada faaliyet halinde olan 443 nükleer santral, yılda 12 bin ton nükleer atık bırakıyor. Nükleer atıkların depolama masraflarından kurtulmak isteyen emperyalist**

ülkeler, bunları yarı-sömürge ülkelere doğru aktarmanın yollarını arıyorlar.

Nükleer santraller konusunda ortaya çıkan bu tablo, kitlelerin tepkisini artırmakta, bu tepkiyi göğüsleyemeyen emperyalist ülkeler, kendi topraklarında bulunan nükleer santrallerin sayısını giderek azaltmaktadır. Japonya Fukushima nükleer santralının patlamasının ardından, topraklarındaki santrallerin büyük kısmını kapattı. Almanya 7 santrali kapattı; 2022 yılı sonuna kadar nükleer enerjiden tümüyle vazgeçme kararı aldı. İtalya, nükleer santral kurulması konusunda referandum gerçekleştirdi ve halkın yüzde 95'inin oyu "hayır" oldu. İsviçre, 203 yılına kadar nükleer santrallerini kapatacağını açıkladı.

Ancak bu, **emperyalistlerin nükleer enerjiden vazgeçtikleri anlamına gelmiyor. Tersine, nükleer enerji kullanımını giderek artırmaktadırlar. Ama artık, kendilerine bağımlı ülkeleri daha etkin kullanarak yapıyorlar bunu.**

Zaten Kuveyt, İran, Türkiye, Hindistan, Bulgaristan gibi ülkelerin, kendi topraklarında nükleer santral kurmaları için emperyalistlerden yardım istemesi de bu yönelimin bir parçasıdır.

Rusya'nın, tümüyle kendi kontrolünde ve inisiyatifiinde bir santrali Türkiye topraklarına inşa etmesi ise bunun çarpıcı örneğidir.

Çünkü **nükleer santrallerin öncelikli görevi elektrik üretmek değil, nükleer silahlanmaya hizmet etmek, onun altyapısını oluşturmaktır.** Üstelik nükleer silah üretimi, sadece en üst askeri teknoloji-den ve nükleer bombalardan ibaret değildir. Mesela

ABD'nin Bosna'da ve Irak'ta kullandığı, "seyreltilmiş uranyum" adı verilen silah, tamamen "sivil" amaçlarla kurulmuş olan nükleer tesislerde üretiliyor. Ve dünyada birçok ülke, tahrip gücü en etkili silah olan nükleer teknolojiyi elde edebilmek için emperyalistlerin icazetine sığınıyor.

Emperyalist tekeller, kendisi için en karlı olan alana yönelir. Ve bunu yaparken, doğayı ve yaşamı ne kadar yok ettiğini ne kadar büyük felaketler yarattığını umursamaz. HES'lerden nükleer santrallere kadar, petrol ve doğalgazdan kömür madenlerine kadar her alanda müthiş bir doğa katliamı gerçekleştiriyor, insan yaşamını hiçe sayıyorlar.

Oysa **rüzgar ve güneş gibi yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmak, enerjiye çok daha ekonomik ve güvenli biçimde ulaşmayı sağlayacaktır. Doğaya ve insana saygılı bir toplumsal sistemde, çok daha etkili ve güvenli yollar bulunabilir.**

Emperyalist sistemde ise, doğaya ve insana saygı söz konusu bile olamaz. **Sistem doğayı ve insanı sonuna kadar sömürmek üzerine kuruludur. Bunu durduracak tek şey ise, her adımda ona karşı mücadeleyi yükseltmektir.** Burjuvazinin 1970'lerden bu yana hayallerini süsleyen nükleer enerjiyi birçok defa gündeme getirmesine rağmen hayata geçirmeyi başaramamasının nedeni, ona karşı verilen mücadeledir.

Baltimore'da siyah öfke

Nisan ayı, ABD'de siyahların yeniden sokaklara dökülerek yaşam haklarını savunduğu günlere tanıklık etti.

12 Nisan günü Baltimore'da 25 yaşındaki Freddie Gray, polis tarafından gözaltına alındı; bir hafta sonra hastanede omurilik zedelenmesi nedeniyle hayatını kaybetti.

Gray'in gözaltına alınması, bir tanık tarafından cep telefonuna kaydedilmişti. Görüntülere göre, iki

polis silahsız olan Gray'i kollarından sürükleyerek polis minibüsüne götürdüler. Minibüste polisten işkence gören ve ağır şekilde yaralanan Gray, hastaneye kaldırılmıştı.

Gray'in ölümü, siyahların sokaklara dökülmesine neden oldu. Siyahların öfkesi öylesine büyük, çatışmalar öylesine şiddetliydi ki, polis araçları da dahil olmak üzere yüzlerce araç ateşe verildi, binalar tahrip edildi. Baltimore'da, 1968'de siyah lider Martin

Luther King'in katledilmesinin ardından ilk kez Ulusal Muhafızlar görevlendirildi. Seçildiği zaman "siyahların temsilcisi" olduğu iddia edilen Obama da, bir "siyah" değil, "ABD başkanı" olduğunu, eylemleri "anlamsız şiddet" diye tanımlayarak gösterdi.

İki hafta süren eylemler sırasında yüzlerce kişi tutuklandı. Ve gece sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Ancak tepkinin büyüklüğü karşısında, kitleleri yatıştıracak bazı

adımlar atma ihtiyacı da duyuldu.

İlk açıklama Adli Tıp'tan geldi. Rapora göre, Gray'in yaraları tutuklanma anında değil, minibüsün içinde oluşmuştu. Bu rapor, onun minibüsün içinde işkenceye maruz kaldığını gösteriyordu. Ardından savcılık, olaya karışan 6 polisi açığa aldı ve soruşturma başlatıldığını duyurdu.

ABD'de siyahlara dönük polis şiddeti bitmiyor. Keyfi olarak gözaltına alınıyor, gözaltına işkence görüyor, gözaltına alınırken katlediliyorlar. Polisin bu pervasız tutumu, genel olarak devlet tarafından "cezazsız" bırakılarak ödüllendiriliyor. Bu da polisleri daha pervasız yapıyor. Öldürdükleri siyahlar için ceza almayacaklarını bilmek, siyahlara dönük her tür saldırıyı meşrulaştırıyor.

Buna karşılık, siyahların öfkesi her geçen gün artıyor. Son bir yılda, birçok ölüm, siyahların müthiş direnişleriyle, kitlesel protestolarıyla karşılandı. Günler-haftalar süren eylemlerle, polis saldırılarına duyulan öfke ortaya kondu.

Bu eylemlerin bazıları hedefine ulaştı ve en azından katil polislerin yargılanmasını sağladı. Ancak ABD'de yaşayan siyahların eşitlik ve özgürlük mücadelesi, çok daha güçlü ve örgütlü direnişleri zorunlu kılıyor.

Dersim Tertelesi'ne yeni kanıt

Dersim'in Hozat ilçesine bağlı Saka Sure Köyü'nde, '38 Tertelesi (soykırımı) sırasında, 10'u çocuk 21 kişinin gömüldüğü toplu mezarda kazı çalışmaları başlatıldı.

Bugüne kadar birçok defa, o dönemde katledilenlere ait toplu mezarların duyurusu yapılmış, ancak devlet burada kazı yapılmasına izin vermediği gibi, köylüler üzerinde baskı uygulamaya devam etmişti. Soykırımı reddeden devlet, bunun kanıtlarının da ortaya çıkmasını engellemeye çalışıyordu.

Bugün ise, reddedilemeyecek kadar açık kanıtların varlığı ve ısrarlı bir hukuk mücadelesinin sonucunda, Hozat'taki köyde kazı çalışmalarını başlatmak zorunda kaldılar. Bu yanılla bu çalışma, '38' soykırımına dönük ilk kazı olma özelliğini taşıyor.

Soykırımı unutturamazlar

Dersim'de 1938 yılında gerçekleştirilen soykırımda, resmi rakamlara göre 13 bin kişi katledilmişti. Gerçekte ise bu rakamın 50 binin üzerinde olduğu düşünülüyor.

Bu katliamın önemli bir kısmı, köylülerin sürgün için yürütüldüğü sırada gerçekleştirildi. Devletin saldırısı başladığı zaman, kaçabilenler dağlara kaçmış, mağaralara sığınmıştı. Köylerde kalanlar, kaçamayan kadın-çocuk ve yaşlı ağırlıklıydı. Bunlar "sürgün" için yollara çıkarılmış, dağların patikalarından günler süren yürüyüşe başlatılmıştı.

Ve bu yürüyüşler, Dersim köylüsü için bir "ölüm yolculuğu"na dönüştürüldü. Bu yürüyüş sırasında insanlar toplu halde uçurumlara atıldı, barakalara

doldurulup yakıldı, kurşuna dizildi, kadınlara tecavüz edildi, çocuklar süngüldü.

Geride kalanlar, bu vahşeti hiç unutmadılar. Hangi ağacın dibinde, hangi mağaranın önünde, hangi sarp geçitte kimlerin öldürüldüğünü isim isim kazıdılar hafızalarına. Ve köylerine geri dönebilenler, bunları çocuklarına, torunlarına anlattı. Bugün Dersim'de hangi köye gitseniz, her ağacın, her taşın tanıklıklarını anlatırlar, bütün ayrıntılarıyla.

Devletin amacı, Dersim'i yerle bir etmek, Dersimlilerin direnme kültürünü yoketmek, elinden gelirse tarihten silmekti. Soykırımı hiçbir zaman kabul etmedi ama, dağların taşların sakladığı "sır"lar, zamanı geldiğinde kendisini ortaya serdi.

Hozat'ta katliamın yapıldığı noktada ortaya çıkan kemikler de bunun göstergesidir.

Sözkonusu alanda, '38'deki sürgün sırasında, iki aileden 21 köylü bir samanlığa kapatılarak diri diri yakılmıştı. Canan ve Baran aileleri, katliamın gerçekleştiği noktaya bir anıt mezar yaptırmak isteyince, topraktan kemiklerin çıktığını farkettiler. Bunun üzerine kemiklerin fotoğrafı çekilerek toplu mezarın açılması için Hozat Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvuru yapıldı. Başsavcılık, "zamanaşımı nedeniyle kovuşturmayaya yer olmadığı" gerekçesiyle olayı örtbas etmeye çalıştı. Baran ailesinin avukatı, Erzincan Ağır Ceza Mahkemesi'ne başvurarak ısrarını sürdürdü. Mahkeme "kemiklerin insan kemiği olup olmadığı, insan kemiği olması halinde ölüm tarihi ve sebeplerine ilişkin araştırma yapılmaksızın karar verildiği"ni belirterek

soruşturmanın devamını istedi.

Hozat Başsavcılığı "toprak yüzeyinde kemik olup olmadığını" tespit etmeleri amacıyla, jandarmaları toplu mezarın olduğu alana gönderdi ve "herhangi bir insan ve hayvan iskeletine ait kemik parçasının görülmediği" gerekçesiyle ikinci kez "kovuşturmayaya yer olmadığına" karar verdi. Böylece bir kere daha soykırımı gizlemeye çalışıldığını gösterdi. Avukatların tekrar itiraz etmesi üzerine, Tunceli Sulh Ceza Hakimisi soruşturmaya devam edilmesini kararlaştırdı. Bu koşullarda savcılık daha fazla kaçmadı ve bölgede kazı yapma kararı aldı. Böylece aylar süren hukuk mücadelesinin ardından, geçtiğimiz Nisan ayında kazı çalışmalarına başlandı.

Başlatılan kazı çalışmalarının sonucunda, çıkan kemiklerin Baran ve Canan ailelerine akraba olduğu, yarısının çocuk olduğu ve yakılarak öldürüldüğü tespit edildiğinde, '38' Tertelesi'ne çok önemli bir kanıt ortaya konmuş olacak.

Ve buna dayanarak başka köylerde ve mezarlarda yapılan toplu katliamların açığa çıkartılması, toplu mezarların olduğu bilinen yerlerde kazı yapılması için çalışmalar başlatılacak.

Çukurova şehitleri için ortak etkinlik

Adana'da
3 Mayıs'ta "Bu
Topraklara Hayat
Verenler" etkinliği
düzenlendi.

Proleter Devrimci Duruş, Devrimci Hareket, Toplumsal Özgürlük Parti Girişimi ve Kaldıraç'ın ortak olarak düzenlediği etkinlik, 3 Mayıs 2015 günü saat 15.00'de fotoğraf sergisi ile başladı. Çukurova'da toprağa düşenlerin fotoğraflarının sergilenmesi duygulu anlar yaşanmasına yol açtı. Akşam 18.00'den sonra da Çukurova bölgesini kapsayan topraklarda şehit düşmüş devrimci ve komünistler ile, bu bereketli toprakların yetiştirdiği yazar, sanatçı ve şairler anıldı. 2015 yılının şubat ayında kaybetmiş büyük yazar Yaşar Kemal'in anısına atfedilen etkinlik Grup Adalılar'ın coşkulu dinletisiyle son buldu.

Yangın yüzlü ırgatlar ve nasırlı ellerin, fabrikalarına dökülen alınterinin en güzel değerlerini birleştirip, en güzel oğullar ve kızlar doğurduğu Çukurova'da öyle bir maya vardı ki, etkinlik bu mayayı bütün haşmetiyle yeniden bilinçlerde canlandırdı. Katılanları önce bu oğullar ve kızların fotoğrafları karşıladı. Öylesine çağıl çağıl kucaklıyorlardı ki gelenleri, "ölenlerimiz bu kadar çok muydu" diyenler oldu. Ve onların anısına bir dakikalık saygı duruşuna durdular. Ardından şehitlerimizi anlatan kısa açıklamalar ve fotoğraflarından oluşan bir slayt gösterisi sunuldu.

Fatih Öktülmüş Kültür
Evi'nden Nevin Berktaş
yaptığı kısa konuşmasında;
"Zor bir dönemin devrimci

kuşağı olarak bizlerin şehitlerimizi yaşatma sorumluluğu var, onları yaşatmak aynı zamanda zor dönemin devrimci özünü de açığa çıkartacak. Şehitlerimiz bir kaya gibi dursunlar, sesimiz onlara çarpsın ve bizlere geri dönsün. Geçmiş, bugün ve gelecek arasındaki bu ses bağı olmazsa, önümüzü göremeyiz çünkü" dedi.

Fatih Öktülmüş Kültür Evi'nden iki kişinin okuduğu Edip Cansever'in "Ölü mü denir şimdi onlara" şiirinden sonra şehit ailele-

rimiz çağrıldılar sahneye. Haziran şehitlerimizden Ahmet Atakan'ın annesi, Ali İsmail'in anne ve babası ile 12 Eylül faşist rejiminin idam ederek katlettiği Serdar Soyergin'in arkadaşı Ayhan Cansun, aynı dönemde sivil faşistlerin katlettiği Mehmet Emin Keçeci'nin kardeşi Bekir Keçeci ve şair Adnan Yücel'in eşi Ayşe Yücel sahneye topluca çıktılar, birer konuşma yaptılar.

Yerel müzik topluluğu "Hayat Verenler", kitleyi şiirleri, marşları ve halaylarıyla coşturduktan sonra Serüvenciler Kültür Evi'nden genç bir arkadaşımız da şiir okudu. Ardından sahne Grup Adalılar'a bırakıldı ve sloganlar, halaylar ve marşlarla inledi salon.

Etkinlik bittiğinde herkes seneye, şehitlerimizi içeriği daha dolu olarak anma sözü vererek ayrıldı.

6 Mayıs 1972- Deniz, Yusuf, Hüseyin idam edildi

'68'lilerin gençlik önderlerinden Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan, öğrenci gençlik içinde yürüttükleri faaliyetin ardından THKO'yu kurdular. 1971 yılında gerçekleştirilen 12 Mart darbesi, ilk hedef olarak devrimci gençlik önderlerini seçti. Binlerce kişi gözaltına alındı, işkence gördü, tutuklandı. Deniz, Yusuf ve Hüseyin bu koşullarda dağlara çekilme ve mücadeleyi gerilla savaşı şeklinde sürdürme hazırlıkları yaparken yakalandılar. Mahkemeleri göstermelik olarak yürütüldü; üçü ile ilgili idam kararı önceden alınmıştı. Üç devrimci önder, mahkemede görüşlerini sonuna kadar savundular ve idam sehpasında sloganlarını haykırarak sehpayı kendileri tekmelediler.

☆ 3 Mayıs 1962- Ankara'da "Açlar Yürüyüşü"
Yapı-İş Sendikası'nın düzenlediği yürüyüşe 5 bin işçi ve işsizler katıldı. Eylem '60'lı yılların ortalarından itibaren yükselişe geçen sınıf hareketinin önemli eylemlerinden biriydi.

☆ 5 Mayıs 1818- Karl Marx doğdu
Komünizm teorisinin mimarı ve örgütleyicisi olan Marx için, onun ölene kadar yanında olan yoldaşı Engels şöyle diyordu: "Marks, her şeyden önce bir devrimciydi. Kapitalist toplum ile onun yaratmış bulunduğu devlet kurumlarının yıkılmasına şu ya da bu biçimde katkıda bulunmak, kendi öz durumunun ve gereksinimlerinin bilincini, kendi kurtuluş koşullarının bilincini, kendisine ilk onun vermiş bulunduğu proletaryanın kurtuluşuna yardımcı bulunmak, onun gerçek yönelimi işte buydu. Savaşım onun en sevdiği alandı. Ender görülür bir tutku, bir direngenlik ve başarı ile savaştı O."

☆ 5 Mayıs 1981- IRA militanı Bobby Sands Ölüm Orucu'nda öldü

İrlanda'nın bağımsızlığı için mücadele eden İrlanda Kurtuluş Ordusu militanı Bobby Sands ve yoldaşları, siyasi tutsaklık hakkı ve tek tip elbiseye karşı ölüm orucuna başladılar. Maze Cezaevi'ndeki eylem 217 gün sürdü ve Bobby Sands ile 9 arkadaşı yaşamını yitirdi. Sands ÖO içindeyken yapılan seçimlerde, İrlanda halkı tarafından milletvekili seçildi. ÖO boyunca, hem kitlesel ve meşru eylemler hem de silahlı eylemler çok yoğun bir şekilde yapıldı. Dönemin İngiltere Başbakanı "Demir Lady" lakaplı Theatcher, tutsakların talepleri konusunda geri adım atmadı. Buna rağmen, eylemin önemli politik kazanımları oldu ve tüm dünyada yankı getirdi. Bobby Sands ve arkadaşlarının cenazeleri, onbinlerce kişinin katıldığı ve silahlı IRA militanları tarafından yönetilen törenlerle kaldırıldı.

☆ 7 Mayıs 1954- Vietnam'da Fransızlara karşı Dien Bien Fu zaferi kazanıldı.

☆ 9 Mayıs 1974- Almanya'da Kızıl Ordu Fraksiyonu (RAF) önderlerinden Ulrike Meinhof, Stuttgart'ta Stammheim Cezaevi'nde hücresinde katledildi.

☆ 11 Mayıs 2013- Reyhanlı katliamı
AKP hükümeti, Suriye'deki savaşa girmek için provakasyon gerçekleştirdi. AKP tarafından desteklenen cihatçı çeteler, Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde bombalı saldırı düzenlediler. Saldırıda 100'den fazla insan hayatını kaybetti.

☆ 13 Mayıs 2014- Soma katliamı
Soma'da Soma Holding'e ait maden ocağında, patronların kar hırsı nedeniyle yeterli güvenlik önlemlerinin alınmaması sonucunda göçük oluştu. Göçükte en az 301 işçi katledildi.

☆ 13 Mayıs 1974- Leyla Qasım idam edildi
1974 yılında Irak'ta Baas yönetiminin Kürtler üzerindeki baskılarını protesto etmek için, Leyla Qasım ve arkadaşları uçak kaçırma eylemi planladılar. Ancak eylemi gerçekleştiremeden 24 Nisan 1974'te yakalandılar ve hızlı bir yargılama sonrası 13 Mayıs 1974'te 4 arkadaşıyla birlikte idam edildiler. Leyla Qasım yargılama sırasında "... Ben Kürdistan'ın özgürlüğü için canımı feda ettiğimden dolayı sevinç ve gurur duymaktayım" diyerek önemli bir miras bıraktı.

☆ 17 Mayıs 2002- Halk ozanı Aşık Mahzuni Şerif yaşamını yitirdi

☆ 18 Mayıs 1973- TKP-ML'nin kurucusu ve önderi İbrahim Kaypakkaya işkencede katledildi.
Kaypakkaya, Doğu Perinçek'in başını çektiği TİİKP'in oportünist görüşlerini reddederek, devrimci bir kopuş gerçekleştirdi ve TKP-ML'yi kurdu. Mao'nun fikirlerinden etkilenen Kaypakkaya, Türkiye'yi tıpkı Çin gibi "yarı-feodal, yarı-sömürge" olarak değerlendirip, devrimin "kırsal savaşı" stratejisiyle gerçekleştireceğini savundu. Kırsal bölgelerdeki faaliyetler esnasında polislerle girdiği çatışmada yaralı olarak ele geçti. Çok vahşi işkencelere maruz kaldı ve büyük bir direniş

sergiledi. Kaypakkaya'nın adı "işkencede ser verip sır vermemek"le özdeşleşti.

☆ 18 Mayıs 1982- Diyarbakır cezaevinde Dörtlerin Gecesi
PKK savaşçıları Ferhat Kurtay, Mahmut Zengin, Necmi Öner ve Eşref Anyık, Diyarbakır cezaevindeki faşist terör ve işkenceleri protesto etmek için bedenlerini ateşe verdiler.

☆ 19 Mayıs 1895- Jose Marti öldürüldü
Küba'nın İspanya'ya karşı bağımsızlık mücadelesinin simgesi olan Jose Marti, Küba Devrimci Partisi'nin kuruluşunda yer aldı. Aynı zamanda "partili sanatçı" olan ve şiirlerinde yalın bir dil kullanan Marti, çatışmada öldü.
"Aynı yalınlıkla ölmek isterim / Kırdı bir çiçek gibi sakin, gösterişsiz / Mum yerine yıldızlar parlasın üzerimde / Yeryüzü uzansın altımda sessiz / Ben aydınlık ve özgürlük delisiyim / Varsın hainleri saklasınlar soğuk bir taş altında / Dürüstçe yaşadım ben / Karşılığında / Yüzüm doğan güneşe dönük öleceğim."

☆ Mayıs 1968- Fransa'da '68 Eylemleri
ABD'nin Vietnam işgaline dönük protestolar, tüm dünyada antiemperyalist kitlesel gösterilere dönüştü. "68 baharı" olarak tarihe geçen bu eylemlerin en etkili gerçekleştirildiği ülke ise Fransa idi. Fransa'nın hemen bütün kentlerinde, gençler, işçiler ve emekçiler genel grevlerden okul ve fabrika işgallerine, barikat savaşlarından silahlı çatışmalara kadar, yaygın kitlesel ve militan eylemler gerçekleştirdiler. '68 Mayıs eylemlerinin en çok arttığı ay oldu. 10 Mayıs'ta Paris'te kurulan barikatlara polisler ve faşistler saldırdı. İşçi sınıfı bunun üzerine öğrenci gençliğe destek için harekete geçti ve genel greve gitti. Yapılan mitinglere 1 milyon işçi ve emekçi katıldı. Eylemlerin yükselişi burjuvaziye olduğu kadar reformizmi de rahatsız etti ve Fransız Komünist Partisi eylem kırıcı rolü oynayarak eylemleri sönmülendirdi.

☆ 31 Mayıs 1971- Nurhak Direnişi
20 kişilik THKO grubu, Malatya-Kürecik'te bulunan ABD radar üssüne saldırı düzenlemek üzere harekete geçtiler. Askerler tarafından kuşatıldıklarında girdikleri çatışma sonucu THKO önderlerinden Sinan Cemgil, Kadir Manga, Alpaslan Özdoğan şehit düştü.

Mayıs Ayında Şehit Düşen İhtilalci Komünistler

Mayıs 1980- Serdar Yılmaz
Kartal'da yıldırım düşmesi sonucu yaşamını yitirdi. İşçiler ve emekçiler arasında kurduğu yakın ilişkilerle örgüte kadro kazandırmakta gelişkin bir yere sahipti.

10 Mayıs 1976- Fevzi Aslansoy
12 Mart sonrasında Ankara üniversite gençliği içinde faaliyetlerde bulunan militanlardan biriydi. Kısa sürede polisin dikkatini çekti. Ancak polis, sivil faşistleri devreye soktu ve Fevzi kurşunlanarak öldürüldü.

8 Mayıs 1945

Berlin'e kızıl bayrak çekildi

8 Mayıs 1945, İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın resmen bittiği gündür.

Birinci emperyalist savaştan yenik çıkan Alman burjuvazisi, biraz palazlanınca, faşist Nazi Partisi'ni işbaşına getirip yeni bir dünya savaşını başlattı. Almanya'nın Polonya'ya saldırısıyla başlayan savaş, asıl olarak sosyalist Sovyetler Birliği'ni (SB) hedefliyordu.

Diğer emperyalistlerin de desteğiyle Almanya 1941 yılında Sovyetler Birliği'ne saldırdı. Alman ordusu, modern teçhizatla donatılmış milyonlarca askeriyle, Ukrayna topraklarından başlayarak ilerliyordu. Avrupa'yı dümdüz eden faşist ordular Sovyetler'e saldırdığında, zaferin kolay geleceğine emindiler. Avrupa'da bir kasırga gibi esen faşist "Yıldırım Orduları"nın, Sovyetler Birliği'ni de paramparça etmesini istiyor, bekliyorlardı. Böylece emperyalistler sosyalizm tehdidinden kurtulacaklar, dünya genelinde işçi ve emekçilerin, ezilen halkların umutları da paramparça olacaktı.

Denizden Leningrad üzerinden de saldırıya geçmişler, buraya 20 km. yanaşmışlar ama ele geçirememişlerdi. 3 Haziran 1941'de General Franz Halder savaşın sadece 2 hafta süreceğini açıklıyordu. Arkasındaki emperyalistlerin desteğine, o güne kadar hiçbir engelle karşılaşmamış olmasına, modern teçhizatına ve "yıldırım" hızıyla ilerleyen 3 milyon askerine güveniyordu General.

Savaş, faşist orduların üstünlüğünde başladı. İlk anda SB'nin 2000 savaş uçağı yok edildi Alman savaş uçakları tarafından. Ağustos ayına gelindiğinde Kızıl Ordu'nun 400 bin askeri ölmüştü. Ama iki hafta süreceğini söyledikleri savaşı bitiremedi Almanlar. Ocak ayına gelindiğinde Leningrad'a girememişler; Kızıl Ordu'nun direnişine takılmışlar, sert kış bastırınca da oldukları yerde çakılmışlardı.

Stalingrad, Hitler için çok önemliydi, çünkü buradaki direniş sürdükçe Sovyetler Birliği'nin yıkılması mümkün olmayacaktı. Çünkü burası Moskova'dan önceki son duraktı. Sovyet halkları için de Stalingrad çok önemliydi. Stalin önderliğindeki Sovyet işçi ve emekçileri, bir adım dahi geriye atılmasının ölüm demek olduğunu bilincindeydiler. Stalingrad, umuttu, dirençti, devrimdi, sosyalizmdi...

Savaş boyunca, Stalin Moskova'da, görevinin başındaydı. Halkının yanında direnmekte, askerlerinin başında savaşı yönetmekteydi. "Bizim de topraklarımıza bahar gelecek" diyordu Stalin radyodan. O baharın müjdesi Stalingrad'da kanla ve canla veriliyor, halkların gözlerinde umut ışığı oluyordu.

Alman orduları, yaşanan direnişlerden kaynaklı destek alamıyordu geri birliklerinden. Stalingrad'da

sadece Sovyet ordusuyla değil, bölgedeki köylülerin kurduğu partizan birlikleriyle, milis örgütlenmeleriyle de savaşmak zorunda kalıyorlardı. Daha önce işgal ettikleri hiçbir ülkede bu kadar güçlü bir halk direnişi, bu kadar büyük bir anavatan sevgisi, devlete ve öndere bu kadar derin bir bağlılıkla karşılaşmamışlardı.

Moskova önlerinde, Stalingrad'da yaşanan çatışmalar, çok ağır koşullar altında aylar boyunca sürdü. 1943 yılının Aralık ayında bu defa faşist Alman ordusu geri çekilmeye, Sovyet Kızılordusu ilerlemeye başladı. Çok zor bir ilerleyişti bu. Alman işgalinin yerle bir ettiği topraklardan geçerken, bir taraftan dağılmış haldeki faşist birliklerle, bir taraftan talan edilmiş köylerdeki açlıkla savaşmak zorundaydılar. Sovyet Kızılordusu bir taraftan ilerlerken bir taraftan da kilometrelerce ray döküyor, bu raylardan her türlü lojistik, yiyecek, cephaneye ve yedek kuvvet sevkiyatı gerçekleştiriyordu. Bu arada karşılarına çıkan toplama kamplarını boşaltıyor, bu katliam merkezlerindeki tutsakları serbest bırakıyorlardı. Üstelik faşist işgalcilerden temizledikleri her karış toprak parçasında, kitlelerin düzeni yeniden kurmasına da önderlik ediyor, adeta, Moskova'dan Berlin'e uzanan bir sosyalizm köprüsü oluşturuyorlardı.

Savaşın dengelerindeki bu beklenmedik değişiklik, ABD ve İngiltere'nin paniğe kapılmasına neden oldu. Faşizm tarafından yerle bir edileceğini düşündükleri sosyalist ülke, faşizmin kalbine, Berlin'e doğru yürümeye başlamıştı çünkü.

ABD ve İngiltere de hemen savaşa dahil oldu. Amaçları, Sovyet Kızılordusundan önce Almanya'ya girmek ve savaşın galibi olarak kendilerini ilan etmekte. Çünkü SB savaşın galibi olursa, tüm dünyada sosyalizmin prestijinin çok büyük bir hızla yükseleceğini biliyorlardı.

Bu defa emperyalist ülkelerle sosyalist SB arasında bir yarış başlamıştı. Alman faşizmi, emperyalist orduların Kızılordu'dan önce Berlin'e ulaşması için her türlü kolaylığı gösterdi. Alman generalleri gönüllü olarak ABD ordusuna teslim oluyor, onların biran önce Berlin'e ulaşmasını sağlamaya çalışıyorlardı. Sovyet ordusu, savaşın olağanüstü yorgunluğu da dahil olmak üzere binbir badire altında ilerlemeye çalışırken, ABD ordusu koşarak Berlin'e yaklaşıyordu. Savaşın son günleri, Kızılordu ile ABD ordusu arasında, Berlin'i daha önce işgal etme yarışına dönüştü adeta. Bu yarışın kazanan, sosyalizmin azmi ve faşizme diz çöktürme kararlılığı oldu. Kızılordu, emperyalistlerden önce, 1945 yılının nisan ayında Berlin'e girdi ve Alman parlamento binası Reichstag'ın tepesine kızıl bayrağı çekti.

Alman faşizminin ABD'ye sığınmayı tercih etmesi boşuna değildi. Savaştan sonra faşist

yöneticilerin yargılanması için sadece sosyalist SB çaba gösterdi; emperyalistler ise yargılamaları zayıflatmak ve faşist kadroları korumak için uğraştılar. Kendilerine teslim olan generalleri mahkemeye hiç çıkarmadan ABD'ye kaçırdılar. Sonradan Nazi suçlularını sakladıklarını ve onlardan çok çeşitli biçimde faydalandıkları açığa çıktı. Bunların içinde CIA'nin, işkence yöntemleri konusunda Naziler tarafından eğitildikleri en yaygın bilinenidir.

Kaynaklara göre, ikinci emperyalist savaş döneminde İngiltere'nin toplam kaybı 332 bindir. Toprakları işgal edilmeyen ABD'nin 298 bindir. SSCB'de ise 13 milyon 600 bini asker olmak üzere 21 milyon Sovyet yurttaşı can vermiştir. Stalin bunların 3 milyonunun komünist kadrolar olduğunu söylemektedir. Bu devasa insani kayıpların yanı sıra Nazi sürülerinin Sovyet savaş tutsaklarına ve sivil halka yaptıkları zulüm, yağma ve maddi yıkım inanılmaz boyutlardadır. 236 bin kolektif çiftlikten 98 bini yok edilmiş, yağmalanmıştır. Onbinlerce okul, klinik, hastane ve kitaplık yakılmıştır. Milyonlarca at, sığır, davar ve domuz öldürülmüş ya da Almanya'ya götürülmüştür. Toplam 4 milyon 700 bin konutun yıkıldığı saptanmıştır.

1945 baharında Berlin'de Meclis binasının tepesine kızıl bayrak dikildiğinde sosyalizmin güçlülüğü bir kez daha görüldü. Stalin, "Bizim de topraklarımıza bahar gelecek" demişti. Ve o bahar, 8 Mayıs'ta faşizmin büyük yenilgisi ile geldi. İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda dünyanın üçte biri emperyalist boyunduruğu parçalayarak, devrimlerini gerçekleştirdi. Sosyalist sistem, emperyalist-kapitalist sistemi önemli oranda geriletmiş oldu.

Reformizmin son durağı PARLAMANTARİZM

Parlamento, yani meclis, “yasaların yapıldığı yer” olarak bilinir. Bunun biçimi, sayısal oranı, işleyişi vb. döneme, ülkelere göre değişiklikler gösterse de özü değişmez. Bu öz, bir ülkenin yönetimindeki temel ilkelerin, anayasa dahil tüm yasaların buradan çıkacağıdır. (Anayasaları yapan meclisler, “kurucu meclis” olarak da anılır.) Söz-

konusu meclis de, yine her ülkede değişen seçim sistemleri ile belirlenen vekillerden oluşur. Dolayısıyla seçimler ve meclis, birbirine sıkı sıkıya bağlıdır.

Bilindiği gibi Antik Yunan’dan Roma İmparatorluğu’na kadar uzak geçmişte, yani köleci devletlerde bile bir meclis (senato) vardı. Fakat buralarda sadece “soylular” doğrudan ya da temsilcileri aracılığıyla yer alıyordu. Feodalizmin hüküm sürdüğü monarşilerde de krala danışmanlık yapan meclisler bulunuyordu. Ama bunlar, adından da anlaşılacağı üzere “yasa koyucu” değil, “danışma” niteliğinde, başta olan hükümdara yardımcı olan kurumlardı.

Başlangıçta soylular sınıfının doğal temsilini ifade eden “senato”dan kitlelerin içinden seçilen temsilcilerin olduğu “parlamento”ya geçiş, feodalizmin son dönemlerine denk gelir. Aslen Fransızca kökenli bir kelime olan “parlament” sözcüğünden (şura, müzakere anlamına geliyor) türemiştir, ilk yaşama geçtiği yer de İngiltere’dir. Kral, yeni vergiler koyacağı zaman devlet erkanının yanı sıra halktan temsilcilerin de toplanmasına karar vermiştir. Bu meclis sürekli çalışmaz, yaklaşık üç-dört yılda bir Kral’ın isteği üzerine toplanır. Daha sonra “Lordlar Kamarası” ve “Avam Kamarası” olarak toplanacak ve İngiltere’deki parlamentonun ilk temelleri atılacaktır.

Bugünkü haliyle parlamento, burjuvazi iktidarı ele geçirdikten sonra, yani kapitalist sistemde ortaya çıktı. İnsanlığın çok uzun yılları bulan “genel oy” mücadelesi ile adım adım genişleyerek günümüzdeki halini aldı. Başlangıçta belirli bir mülk sahibi olma koşulu aranıyor, yoksul köylüler ve işçiler büyük oranda dışında tutuluyordu. Ancak 19. yüzyıl sonlarında bu sınırlamalar giderek ortadan kalktı. Kadınların oy hakkını elde edebilmesi ise, çok daha uzun yılları buldu. 1917 Ekim Devrimi ile başlayan bu dönem, birçok emperyalist-kapitalist ülkede ikinci emperyalist savaş sonrasına, yani 1945’lere kadar uzadı.

Sonuçta halkın mücadelesiyle kazanılan “genel oy”la

seçimler yapılmaya ve meclisler oluşmaya başladı. Burjuvazi, bu durumu da demagogik olarak kendi lehine kullandı. **Yasaların “halkın oyları” ile seçilen meclisten çıktığı, ülke yönetiminin halk tarafından belirlendiği yanılsamasını yarattı. Kendi sınıf iktidarını “halkın kendi kendini yönetmesi” olarak lanse etti.** Dört ya da beş yılda bir halkın önüne koyulan sandıklar üzerinden “milli irade” oluşuyormuş gibi yaptı ve kendini de “milli irade”nin sahibi kıldı.

Elbette “burjuva demokrasisi” Ortaçağ’a göre çok büyük bir tarihsel ilerlemedir. Ve bu ilerleme, insanlığın bin yıllardır süren mücadelesinin bir sonucu olarak gerçekleşmiştir. Ancak bu durum, “burjuva demokrasi”nin de bir sınıf iktidarı olduğu gerçeğini; hem de bir avuç burjuva ile büyük toprak sahibinin milyonlarca işçiyi, emekçiyi, yoksul köylüyü sömüren, baskı altında

tutan, yani azınlığın çoğunluk üzerinde kurduğu bir diktatörlük olduğunu değiştirmez.

Kendinden önceki dönemlere göre bir ilerleme olmakla birlikte, burjuvazi iktidarı ele geçirdiği andan itibaren gericileşmiş ve insanlığın tarihsel ilerleyişinin önünde bir engel halini almıştır. Seçimler ve parlamento, onun bu yüzünü kitlelerden gizlemek için kullandığı birer “paravan”dan ibarettir. **Gerçekte ne yasalar parlamentoda yapılır, ne de hükümetler seçimlerle belirlenir. İktidarın gerçek sahipleri, ihtiyaç duydukları yasaları, kendi memurları aracılığıyla hazırlatıp hükümetlerin ve meclisin önüne dayarlar.** Meclisteki vekillerin görevi de bunları oylamak, tastik etmektir. Bir de kürsüye çıkıp bu yasalar lehine konuşmalar yapmak, kitlelerin itirazsız bir şekilde bunlara uymasını sağlamaktır.

Elbette her mecliste “majestelerinin muhalefeti” kabilinden muhalif kesimler de vardır. Egemen sınıfların farklı klikleri, kendi temsilcileri ile oralarda bulunurlar. Bu klikler arasında çelişkiler keskinleşirse, mecliste sataşmalar, yer yer kavgalar da yaşanır. Ama bir bütün olarak egemen sınıfların çıkarlarını savunmaktır görevleri. Halkın yararına olacak birşey sözkonusu olduğunda, kenetlenir ve birlikte hareket ederler.

Engels, büyük bir kesinlikle parlamentoyu ve “genel oy hakkı”nı “burjuvazinin egemenliğinin aracı” olarak nitelemiş ve “daha fazlası”nı beklememek gerektiğini söylemiştir. Engels’in bu sözlerini aktaran Lenin, “Avrupa’nın tüm sosyal şövenistleri ve oportünistleri, genel oy hakkında tam da bu ‘daha fazla’yı beklerler” diyerek eleştiriyor. Ve devam ediyor: “Bizzat kendileri, genel oy hakkının ‘bugünkü devlette’ emekçilerin çoğunluğunun iradesini gerçekten ifade edecek ve hayata geçirilmesini garanti edecek durumda olduğu yanlış düşüncesini paylaşır ve halka telkin ederler. (Devlet ve Devrim, İnter yay, sf 23)

“Parlamentarizm” ile

“parlamentodan yararlanmak”

“Burjuvazinin egemenlik araçları”ndan biri olan parlamentoda farklı bir duruş, ancak işçi ve emekçileri temsil eden, onların çıkarlarını savunan komünist ve devrimci vekillerle sağlanabilir. Fakat en iyi durumda bile bu vekiller çok sınırlı sayıda kalırlar. Onların girmesini engellemek için her yöntem

Burjuvazi iktidarı ele geçirdiği andan itibaren gericileşmiş ve insanlığın tarihsel ilerleyişinin önünde bir engel halini almıştır. Seçimler ve parlamento, onun bu yüzünü kitlelerden gizlemek için kullandığı birer “paravan”dan ibarettir. Gerçekte ne yasalar parlamentoda yapılır, ne de hükümetler seçimlerle belirlenir. İktidarın gerçek sahipleri, ihtiyaç duydukları yasaları, kendi memurları aracılığıyla hazırlatıp hükümetlerin ve meclisin önüne dayarlar. Meclisteki vekillerin görevi de bunları oylamak, tastik etmektir.

uygulanır çünkü. Seçim sisteminden, ekonomik güçlüklerle, siyasi baskılardan tutuklamaya, hatta öldürmeye kadar her yöntem...

Bütün bunları aşarak meclise girmeyi başaran sınırlı sayıdaki vekil, orada dönen dolapları daha yakından görüp teşhir edebilir. Güç bela çıkabildiği kürsüde işçi ve emekçilerin sorunlarını dile getirebilir, onların aleyhine çıkartılmak istenen yasaları protesto edebilir. Elbette bunlar da önemlidir. Her şeyden önce, **o meclisin işçi ve emekçilerin değil, burjuvazinin meclisi olduğunu somut biçimde göstermiş olurlar. Ama varolan durumu değiştirme şansları yoktur.** Zaten milletvekili adayı olurken de bu gerçekleri bilerek ve seçmenlerine anlatarak oy isterler. Amaç, burjuvazinin diğer kurumları gibi parlamentoyu da devrimin çıkarları doğrultusunda kullanmaktır. Bunu baştan ilan ederler. Lenin bu amacı çok net biçimde ifade ediyor: *“Parlamentodaki sandalye sayısı bizim için kesinlikle önemli değildir, biz bunun peşinde koşmuyoruz. ...Sınırsız ve yüksek sesle yürüteceğimiz komünist propagandamızı daha çabuk kavramları için kitlelere yardım etmiş olacağız.”* (Sol radikalizm komünizmin bir çocukluk hastalığı, İnter Y. sf 87) **Gerçekten parlamentoda devrimci bir tarzda faaliyet yürüten vekillerin sonu, ya hapishane ya sürgün olmuştur.**

Bunu en açık biçimde Rusya’da Bolşevik vekillerin durumunda görüyoruz. Çarlık istibdadı altında bir dizi engeli aşarak Rus parlamentosu Duma’ya giren Bolşevikler, çok zor koşullar altında faaliyet yürütmüş ve karşılığında birçok bedeli de ödemişlerdir. Bununla birlikte başta Almanya olmak üzere pekçok Avrupa ülkesinde kendilerine Marksist diyen, dönemin sosyal-demokrat milletvekilleri ise, kendi burjuvalarıyla uzlaşma yolunu seçmiştir. I. emperyalist savaş döneminde Bolşevik vekiller, meclise getirilen savaş bütçelerini reddeder ve “savaşa karşı savaş” ilan ederken; Avrupalı vekiller “vatan savunması” adı altında kendi burjuvalarının çıkarlarını savunmuşlar, sosyal-şoven bir çizgiye evrilmişlerdir. Burjuvazinin kitle desteğine her zaman-kinen fazla ihtiyaç duyduğu savaş döneminde, onlara en büyük hizmeti sunmuşlar ve karşılığında Bakan koltukları almışlardır. Lenin, *“kimi milletvekilleri Bakan koltuğunda, kimileri ise hapiste, sürgünde”* diyerek, parlamentoda yaşanan birbirene zıt bu iki çizgiyi resmetmiştir.

“Parlamentodanyararlanmak” ile “parlamentarizm” şeklinde ifadesini bulan bu iki çizgi, o günden bu yana derinleşerek

Kendi ülkelerindeki Komünist Partilerine parlamentonun yolunu açtılar. Parlametoya girip düzen içinde değişiklikler yapabileceklerini söylediler. İşçi ve emekçilerin çıkarlarını koruyabilir, onların lehine yasalar çıkarabilirsiniz dediler. Hatta Fransa ve İtalya’da, hükümetin ortağı yapıp Bakanlık koltuğu bile verdiler.

“Avrupa Komünizmi” denilen siyasi akım bu şekilde doğdu. Burjuva hükümetlerinde yeralan bu partiler de, emperyalizmin artık değiştiğini, özgürlüklerden yana olduğunu, bilimsel-teknolojik yeniliklerle adım adım sosyalizme gideceğini vaaz etmeye başladılar. Artık devrim yapmaya gerek kalmamıştı!

sürdü. 1917 Ekim Devrimi’nden büyük bir korkuya kapılan **burjuvazi, bir yandan faşizme başvurup kitleler üzerinde korkunç bir terör estirirken, bir yandan da her ülkede kendi solcularını yaratmaya veya varolanları düzenine çekmeye özel bir çaba sarfetti.**

Özellikle ikinci emperyalist savaş sonrasında birçok ülkede devrimlerin patlak vermesi ve dünyanın üçte birini kaplayan bir “sosyalist blok”un oluşması üzerine, bu çabalarını daha da arttırdı. Bunun da başını ABD ve Avrupa emperyalist burjuvazisi çekiyordu. Aksi halde yükselen devrimci dalganın kendi iktidarlarını da yıkıp geçeceğini biliyorlardı. Bu doğrultuda kullandıkları en önemli araç, parlamento oldu. **Kendi ülkelerindeki komünist partilerine parlamentonun yolunu açtılar. Parlametoya girip düzen içinde değişiklikler yapabileceklerini söylediler.** “İşçi ve emekçilerin çıkarlarını koruyabilir, onların lehine yasalar çıkartabilirsiniz” dediler. Hatta Fransa ve İtalya’da, hükümetin ortağı yapıp bakanlık koltuğu bile verdiler.

“Avrupa Komünizmi” denilen siyasi akım, bu şekilde doğdu. Burjuva hükümetlerinde yeralan bu partiler de, emperyalizmin artık değiştiğini, özgürlüklerden yana olduğunu, bilimsel-teknolojik yeniliklerle adım adım sosyalizme gideceğini vaaz etmeye başladılar. **Artık devrim yapmaya gerek kalmamıştı! Parlametoda çoğunluğu ele geçirerek “halkın iktidarı”nı kurmak mümkündü.** Bilimsel-teknolojik gelişmeyle kapitalizm kendiliğinden sosyalizme gidiyordu zaten. Bu yüzden “şiddet yoluyla devrim” gerekmiyordu! **Şimdi parlamentoda daha fazla sayı elde edebilmek için mücadele edilmeli ve kapitalizmden sosyalizme “evrimci geçiş” hızlandırılmalıydı.**

“Barışçıl yoldan devrim” hayalleri bu şekilde pompalandı. Her ne kadar savaş sonrası hükümetlerde Bakan koltuklarına oturan bu partilerin liderleri, üzerlerine düşen görevleri yerine getirdikten sonra hükümetlerden kovulsalar da; keza Latin Amerika’da sosyalist Allende hükümeti, ordudaki faşist generallerin darbesi ile yıkılsa da; yani “barışçıl devrim” hayalleri, sınıf mücadelesinin gerçekleri karşısında tuzla buz olsa da, bu yalan ve demagojileri bitmedi. Burjuva ideologlar, “barışçıl geçiş” hayallerini canlı tutacak tezleri sürekli ürettiler. Revizyonist-reformist partiler aracılığıyla da bunları kitlelerin bilincine zerkettiler.

Oysa Lenin, parlamentoya övgüler düzen Kautsky’i, daha yüzyılın başında

mahkum etmişti: *“Burjuva parlamentosuna katılım (ki burjuva parlamentosu bir burjuva demokrasisinde önemli sorunlar üzerine hiçbir zaman karar vermez; bunlar borsa tarafından, bankalar tarafından karara bağlanır) emekçi kitlelere binlerce engelle kapatılmıştır ve işçiler, burjuva parlamentosunun onlara yabancı bir kurum, burjuvazinin proleterleri ezmesinin bir silahı, düşman sınıfın, sömürücü azınlığın bir kurumu olduğunu çok iyi biliyor, görüyor ve hissediyorlar”* (Proleter Devrim ve Dönek Kautsky, sf 32-33)

Türkiye’de parlamentarizm

Kitleleri aldatmada büyük bir deneyim kazanmış olan emperyalist burjuvazi, kendisine bağımlı ülkelerin burjuvalarını da bu doğrultuda eğitti, yol gösterdi. Bunlardan biri de Türkiye’dir.

Türkiye’nin hemen yanıbaşında sosyalist SB’nin bulunması, emperyalistleri çok tedirgin etmiş ve onu kaybetmemek adına çeşitli tavizler vermek de dahil, yakın bir ilişki içinde olmuşlardır. **Türk egemen sınıflarının da “kendi solcularını” yaratmada son derece başarılı olduklarını söyleyebiliriz. Bir yandan büyük bir saldırı ile başta komünistler olmak üzere muhalif olan her kesimi ezerken, diğer yandan “halkçı” görünmek için “sol”dan, o dönemin TKP’sinden de çok önemli kadrolar devşirmişlerdir.** Rejimin ideolojik zemini, bu kadrolar sayesinde güçlendirilmiş ve kitlelerden artan oranda destek bulması sağlanmıştır.

İkinci emperyalist savaş sonrasında ise “çok partili sistem”le bir yandan farklı kliklerin yönetimde temsil hakkı yaratılmış, bir yandan da dünyada esen “demokrasi” rüzgarına uygun bir rotaya girilmiştir. Demokrat Parti, bunun bir ürünüdür. O dönem gerek dünyada, gerekse de ülke içindeki dengeler, DP’nin siyasi hayatını bir askeri darbe ile sonlandırmışsa da, hükümet olduğu 10 yıl içinde ABD emperyalizmine ve işbirlikçilerine çok önemli hizmetler sunmuştur. Kore’ye asker göndermekten NATO’ya üyeliğe, mantar gibi biten üslere kadar, ABD emperyalizme kapıları sonuna dek açmıştır. ABD’nin o yıllarda SSCB’ye karşı yönelttiği saldırıların “merkez üssü” haline gelmiştir Türkiye. İşte ise “Komünizme Karşı Mücadele Dernekleri”nin kurulup palazlandığı dönem, yine DP dönemidir. “Çok partili sistem”, “demokrasi” denilerek, işçi ve emekçiler üzerinde yoğun bir sömürü ile devrimci-demokrat kesimler üzerinde estirilen terör atbaşı gitmiştir.

Emperyalist burjuvazinin “Avrupa

Komünizmi" ile ML'ye karşı ideolojik saldırıyı yoğunlaştırdığı dönemlerde de "barışçıl yoldan devrim"e, Türkiye İşçi Partisi'nin (TİP) '60'lı yıllarda meclise girmesiyle ayak uydurulmuştur. Sovyetler Birliği'nde sosyalizmden kapitalizme geriye dönüşle dünya ölçeğinde güç kazanan revizyonist görüşler, Türkiye'de de yankısını bulmakta gecikmedi. TİP aracılığıyla parlamenter yoldan rejimi değiştirme hayalleri, "güleryüzlü sosyalizm" teorisiyle taçlandırıldı ve "parlamentarizm" dünyada olduğu gibi Türkiye'de de altın çağını yaşamaya başladı.

"Küçük-burjuva demokratları, sınıf mücadelesi yerine sınıfların uyumuna dair düşleri koyan bu sözde sosyalistler, sosyalist dönüşümü de düşü bir biçimde tasarlıyorlardı. Sömüren sınıfın egemenliğinin yıkılması olarak değil, azınlığın görevlerinin bilincine varmış çoğunluğa barışçıl biçimde boyun eğmesi olarak tasarlıyorlardı... Bu küçük-burjuva ütopya, pratikte emekçi sınıfların çıkarlarına ihanete götürdü." (Lenin, Devlet ve Devrim, İnter yay, sf: 36)

Bu yılların, sömürge, yarı-sömürge ülkelerde bağımsızlık savaşlarının yükseldiği, birçoğunda zaferler kazandığı, emperyalist-kapitalist ülkelerde ise, özellikle gençlik hareketinin büyüdüğü yıllar olması tesadüfi değildir. Ülkemizde de gençlik hareketi '60'lı yıllardan itibaren yükselmeye başlamıştır. Sosyalizm fikri, aydınlardan üniversite gençliğine, oradan işçi ve emekçilere doğru yayılmaktadır. '60'ların sonu ve '70'lerin başında Türkiye, sadece gençlik hareketi ile değil, tarihinin en büyük işçi eylemleriyle ve köylülerin toprak işgalleriyle sarsılmaktadır.

Bir gençlik hareketi olarak doğan Türkiye Devrimci Hareketi, ülke içinde baskın olan "barışçıl yoldan devrim" hayallerine, parlamentarizme varan revizyonist-reformist akımlara karşı mücadele içinde gelişti, büyüdü. Sadece emperyalizme ve faşizme karşı değil, Kruşçevci revizyonizmin ülke içindeki temsilcisi TKP'ye, "Avrupa Komünizmi'nin izinden yürüyen TİP'e karşı da devrimci bir başkaldırı olarak şekillendi ve bunlara karşı yürüttüğü ideolojik mücadele ile kendi yolunu buldu. O açıdan '71 devrimciliği, TC'nin kuruluşundan bu yana baskın olan 50 yıllık revizyonist ihanete indirilen çok ciddi bir darbedir.

Karşı-devrimin '71 devrimcilerine saldırısının bu kadar şiddetli olmasının nedeni de budur. Örgütsel varlık olarak bir "tehdit oluşturacak" güçte olmamalarına karşın, ideolojik olarak yarattıkları büyük

Kürt hareketinin amaçları bakımından "parlamentarizm" daha anlaşılır bir durumdur. Elbette kitlelerin umutlarını parlamentoya bağlamak, sisteme bağlamaktır; bu yönüyle hem Kürt halkına hem de Türkiye halklarına karşı büyük bir vebalin altındadırlar.

Ancak Kürt ulusal hareketine önderlik eden Kürt burjuvazisinin sınıfsal karakterine de uygundur. Asıl sorun, halen devrim ve sosyalizmi savunduğunu iddia eden ama HDP için yeralarak Kürt hareketinin kuyruğuna takılmış olan hareketlerin durumudur.

etkiden dolayı, liderlerini asarak, katlederek, işkenceyle öldürerek tam bir imha saldırısına girişmişlerdir. Egemenler, bu sefer boyuneğdirmeyi başaramadıkları devrimcileri kırarak, yükselen devrimci dalgayı boğmaya çalışırlar. Ama direnerek alınan her yenilgide olduğu gibi, '71 yenilgisi sonrasında da daha büyük bir devrimci kabarış dönemi başlayacaktır. Hem de bu sefer çok geniş kitleleri içine alan bir halk hareketi sözkonusudur.

Rejimin buna bulduğu çare, "devlet partisi" durumundaki CHP'yi "ortanın solu" olarak kitlelere "umut" diye sunmak olur. **Düzenden, onun kurumlarından kopmaya başlayan kesimleri, yeniden düzen-içine çekebilmenin en etkili yolu olarak parlamento, yine öne çıkar.**

Ecevit'in başını çektiği o günlerin CHP'si, kitlelerin "bu düzen değişmeli" talebine sahip çıkar görünür; "toprak işleyenin, su kullananın", "halkça-hakça bir düzen" sloganlarıyla tarihindeki oy patlamasını gerçekleştirmiş ve yıllar sonra tek başına hükümet olabilmıştır. **Kitlelerde artan devrim isteği, CHP eliyle düzen-içine çekilmiş ve bir kez daha parlamento aracılığıyla düzenin değiştirilebileceği yanılgısı yaratılmıştır.** Ancak egemen sınıfların açmazları, kitlelerin artan beklentilerini karşılamayacak, "pansuman tedbirler" de kar etmeyince, devlet baskı ve zor aygıtı olarak gerçek yüzünü gösterecektir. Arka arkaya kurulan "Milliyetçi Cephe" hükümetleri, sıkıyönetim ve cuntaya kadar uzanan askeri faşist döneme adım adım böyle gelinir.

'80'li yıllar, dünyada ve ülkemizde "beyaz terör yılları" olarak geçti. Emperyalist burjuvazi, yükselen devrimci hareketi bastırmak için yüzüne taktığı "demokrasi" maskesini atarak, birçok ülkede askeri faşist darbeler yaptı. Bir kez daha görüldü ki, parlamento, rejimin "incir yaprağı"ndan başka bir şey değildir. Ayıplarını onunla örtmeyi başaramadığı durumlarda, hiç tereddüt etmeden kaldırıp atmaktadır. "Barışçıl devrim" hayallerine çok daha sert bir darbe vurulmuştur.

Ülkemizde '80 yenilgisinin '71'den farklı olarak "dövüşerek alınan bir yenilgi" olmaması, teslimiyet ve tasfiyenin ağır basmasıyla, yenilgi dönemi hem çok uzun sürdü, hem de sonuçları bugünlere dek uzanan bir ağırlıkta oldu. '90'larda devrimci hareket belli bir toparlanma yaşadıysa da, bünyesini saran tasfiyecilikten kurtulamadı. '80

öncesinin en kitlesel örgütleri "yasal parti" haline gelirken, radikal devrimci bir çizgide olan birçok hareket, reformizmin etkisi altına girdi. 12 Eylül döneminde direniş çizgisiyle büyüyen ihtilalci komünistlerde bile tasfiyecilik başgösterdi. Elbette bunda dünya ölçeğinde sosyalizmin prestijinin sarsılması, başını ABD'nin çektiği emperyalist sistemin zafer çılgınlıkları, burjuva ideologların "yeni dünya düzeni", "tarihin sonu" gibi teorilerle sistemi kutsaması ve ideolojik üstünlüğü ele geçirmesi, büyük bir rol oynadı.

Dünyadaki bu gelişmelerden de etkilenen Türkiye devrimci hareketi, kendini toparlamakta zorlanırken; '80'lerin ortalarından itibaren çıkış yapan Kürt ulusal hareketi, en güçlü dönemini yaşıyordu. Gerilla hareketinin serhildanlara dönüştüğü '90'ların başında devrimci bir hava da estirdiler. Ne var ki, bu durum uzun sürmedi. Hareketin ulusal niteliği ve önderliğinin küçük-burjuva yapısı, onu uzlaşmalara açık hale getirdi. Hiç kuşkusuz Türkiye devrimci hareketinin güçlü bir çıkış yapamamasının da bunda rolü oldu.

'90'ların ikinci yarısından itibaren "diyalog", "siyasal çözüm" adı altında emperyalistlerle ve bölgedeki işbirlikçilerle görüşmeler başladı. **Kuruluş döneminde sosyalizmden etkilenerek oluşturduğu programını değiştirme, bayrağındaki orak-çekiç'i kaldırma, düzenin kabul edebileceği çizgiye evrilme yoluna girdi.**

Emperyalistler ve işbirlikçileri de onu bu yola sokmak için yoğun bir çaba harcadılar. Bir kez daha parlamentoyu devreye soktular. Dönemin sosyal-demokrat partisi SHP eliyle Kürt vekiller parlamento'ya taşındı. Ancak Leyla Zana'nın meclis kürsüsünden bir cümle Kürtçe söylemesi, kıyameti kopardı. Zana ile birlikte dört Kürt milletvekili yıllarca hapis yattı, bir kısmı yurtdışına çıktı.

Türk egemenlerinin buna henüz hazır olmadığı anlaşılmıştı. Fakat yol açılmıştı bir kez. ABD ve AB emperyalistlerinin de baskısıyla Özal, "federasyon dahil herşeyi konuşmaya hazırız" diyecek ve Kürt milletvekilleri sonraki seçimlere de "bağımsız aday" olarak katılacaklardı.

1999'da Öcalan'ın tutsak düşmesi, Kürt hareketinin kayışını iyice hızlandırdı. Aynı dönem cezaevi katliamları ile F Tipleri'nin açıldığı, Türkiye devrimci hareketinin önder ve kadrolarına yönelik fiziki ve psikolojik saldırıların alabildiğine arttığı bir dönemdi. '90'larda toparlanmaya başlayan hareket, bir kez daha kırıldı ve yeni bir tasfiyeci dalga ile yüz

yüze kaldı. Başlangıçta Öcalan'ın yaka-landıktan sonra ortaya attığı görüşleri “teslimiyetçi ve tasfiyeci” bulan örgütler, yenilgi ruh hali ve Kürt hareketinin gücü karşısında yalpalamaya başladılar. Türkiye'deki reformist partiler zaten legal Kürt partilerinin kuyruğuna takılmıştı. Kimi devrimci örgütler de adım adım o yola girdiler.

2002 seçimleri, bu yönüyle bir kırılma noktasıdır. Çeşitli isimler altında oluşturulan “blok”larla devrimci hareketin parlamentarizme doğru uzanan mecrasının başlangıcıdır. O günden bu yana Kürt hareketiyle ittifak halinde tüm seçimlerde adaylar gösterildi. Ufuk Uras ve Baskın Oran'la başlayıp Levent Tüzel ve Ertuğrul Kürkçü'ye uzanan, Türkiye solu içinde tanınmış isimlerin adaylığı ve parlamentoya taşınması böyle başladı.

2015'te HDP'nin parti olarak seçimlere girmesi ise, bir süredir reformizmin etkisi altında olan devrimci örgütleri, parlamentarizme doğru sürükledi. '71 devrimciliği ile yerle bir olan parlamentarizm, 40 yıl kadar sonra Kürt ulusal hareketi aracılığıyla Türkiye devrimci hareketini yeniden teslim aldı. Bu yönüyle 2015 seçimleri de, tıpkı 2002 gibi bir dönüm noktasıdır.

'71 devrimciliği, TC'nin kuruluşundan bu yana baskın olan 50 yıllık revizyonist ihanete indirilen çok ciddi bir darbedir. Karşı-devrimin '71 devrimcilerine saldırtısının bu kadar şiddetli olmasının nedeni de budur.

Yeniden şişirilen parlamentarist hayaller

Bu kısa tarihçede de görüldüğü üzere, parlamento ve seçimler, egemenlerin sadece kitleleri aldatma yöntemi değil, komünist ve devrimcileri düzene entegre etmede kullandığı en önemli araçlardır.

Elbette seçimlerde aday çıkarmak ya da parlamentoya girmek, tek başına “parlamentarizm” olarak adlandıramaz. Yukarıda belirttiğimiz gibi bugüne dek çeşitli ülkelerde komünistler seçimlere de katılmışlar, parlamentoya da girmişlerdir. **Parlamentarizm, düzenin parlamento ile değişebileceğini savunmak ve kitlelere bunu empoze etmektir. Yani “barışçıl yoldan devrim” fikrinin en kaba haliyle sunulmasıdır.**

“Birkaç yılda bir, egemen sınıfın hangi temsilcisinin halkı parlamentoda temsil edeceğine ve ezeceğine karar vermek- sadece parlamenter-meşruti monarşilerde değil, aksine en demokratik cumhuriyetlerde de burjuva parlametarizminin gerçek özü budur... Amerika'dan İsviçre'ye, Fransa'dan İngiltere'ye, Norveç'e dek parlamenter olarak yönetilen herhangi bir ülkeye bakın: Asıl 'devlet' işleri, kulislerin ardında daireler, özel kalem odaları, genel kurmaylar tarafından yapılır. Parlamentolarda sadece laklak edilir,

hem de 'sıradan halkı' kafese koymak özel amacıyla...” (Lenin, Devlet ve Devrim, İnter yay. Sf:61)

Lenin, parlamentonun gerçek yüzünü çok çarpıcı bir şekilde böyle tanımlıyor. O günden bu güne de parlamentonun özüne ilişkin bir değişiklik olmamıştır. Hal böyleyken kendilerini hem “Leninist” görüp, hem de Lenin'in görüşlerine yüzseksen derece zıt şeyleri savunanlara ne demeli?

Kürt ulusal hareketi, devrim fikrin-den çoktandır uzaklaşmıştır. Öcalan'ın tutsak düşmesinden sonra ise, “demokratik özerklik” olarak ifade ettikleri AB'nin “yerel yönetimler yasası”na uygun, bu düzen içinde ulusal kültürel hakların tanındığı bir yönetim şeklini istediklerini duyurmuşlardır. Bu taleplerini parlamenter yoldan elde etmeleri mümkündür. Ama onu bile Kürt halkının eylemsel gücüyle, yani sokakla birleştirdikleri için duyurabilmişler ve birleştirebildikleri ölçüde kazanabileceklerdir. Esasında **parlamentoda yasal hale bürünen her şey, -en küçük bir hak bile- o güne dek mücadeleyle fiilen yaşama geçirilenlerin resmiyete kavuşturulmasıdır.** Tabi ki, parlamentonun bu fiili durumları kabul edeceği şeyler vardır; etmeyeceği şeyler de... Buradaki kriter, düzen-içi olması,

“Yeni” diye yutturulan “eski” teoriler

Günümüzde “yeni” olarak lanse edilen ve sanki kendilerinin icadıymış gibi sunulan “teori”lerin hiçbir “yeni” değildir. “Eskimiş” olduğu savıyla Marksizm-Leninizm savaşı açanların savundukları, ML'den çok daha “eski”ye dayanmaktadır. Öyle ki, daha Marksizm ortaya çıkmadan önce 17. 18. yüzyılda varolan “ütopik sosyalistler”in görüşlerini bile “yeni” olarak pazarlamaya kalkanlar vardır. Marks ve Engels'in “bilimsel sosyalizm”e ulaşmasıyla geride kalan “ütopik” görüşler, '90'lı yılların ardından “sosyalizmin öldüğü” yaygarası altında yeniden piyasaya sürülebilmektedir. “İnsancıl sosyalizm”den, “ütopyamız” sözcüğünün yaygın kullanımına kadar, bunun izlerini kendi ülkemizde de görmek mümkündür.

Lassalle, Bernstein, Kautsky gibi revizyonistlerin “barışçıl devrim” tezleri ve dayanak olarak sundukları “üretici güçler teorisi” de (bilimsel-teknik gelişmeyle birlikte kendiliğinden sosyalizme geçiş) her sıkışma anında yeniden piyasaya sürülen görüşlerdir. Marks, Engels ve Lenin tarafından çürütüldüğü halde, ikinci emperyalist savaş sonrasında parlatılan ve günümüzde reformistlerin sarıldıkları en revaçta teorilerdir bunlar.

Örneğin Lassalle, genel seçimler ve üretici güçlerin gelişimiyle “gerici Prusya Devleti'nin özgür bir ‘halk devleti’ne dönüştürülebileceği”ni vaaz etmiştir. Marks, “Gotha Programının Eleştirisi” adlı yapıtında, Lassalleci “özgür halk devleti” anlayışını eleştirmiş, “binlerce şekilde ‘halk’ sözcüğünü, ‘devlet’ sözcüğünü

ile birleştirerek, sorun bir adım ilerletilemez” demiştir. Ve bilimsel incelemeleri, 1848 devrimleri, en sonu 1871 Paris Komünü deneyimleri üzerinden, kapitalist toplumla komünist toplum arasındaki devletin, “*proletaryanın devrimci diktatörlüğünden başka bir şey olamayacağı*” gerçeğine ulaşmıştır.

Keza Bernstein, iş yasasının düzeltilmesi, sendikaların, kooperatiflerin etkinliklerinin artırılması, işçi sınıfının parlamentoda temsilinin artması ile, tüm ekonomik, siyasi ve sosyal sorunların çözülebileceğini iddia etmiştir. İşçi sınıfının, parlamentoda salt çoğunluğu elde ederek, -oyların yüzde 51'ini alarak- amaçlarına barışçıl yoldan ulaşabileceğini söylemiştir. “*Çoğunluğun arzusu hükümler olursa*” der Bernstein, “*devlet sınıf karakterini yitirir, tüm toplumun çıkarlarını temsil eden bir organa dönüşür.*” Böyle bir devlette işçi sınıfı partisinin, diğer sınıflar ve partilerle işbirliği yapmasını ve “gericilere” karşı bu devleti savunmasını ister. (Bu da biz çok tanıdık geliyor olmalı!) Dolayısıyla proletarya partisinin “toplumsal devrimci” değil, “toplumsal reformcu” bir parti olması sonucuna varır.

Bu görüşler, daha sonra Kautsky ve yandaşlarıncı savunulacaktır. II. Enternasyonal partileri olarak da geçen o dönemin sosyal-demokrat partileri, “genel oy” ve “burjuva demokrasisi”ni göklere çıkarmışlar ve I. emperyalist savaş sırasında “vatan savunması” adı altında kendi burjuvalarının yanında savaşacak raddeye varan “sosyal-şovenist” görüşler

savunabilmiştir. Kautsky, “barışçıl devrim”den “ultra-emperyalizm” teorisine uzanan çizgisiyle, sınıf işbirliğine giden yolun en seçkin lideri olur. Ekim Devrimi'ni “Marksist teoriden kopma” diye niteleyip “yasadıışı” ilan edecek kadar saldırgan bir tutum izler. Devrime ve proletarya diktatörlüğüne saldırıda, koçbaşı rolünü üstlenir. Tam da emperyalist savaş döneminde ve dünyanın Ekim Devrimi ile sarsıldığı bir sırada, burjuvaziye eşsiz bir destek sunar.

Ekim Devrimi'nin zaferi ve Lenin'in üstün teorik bilgisi ile Kautsky, uluslararası komünist hareket üzerindeki etkisini kaybedecek, hatta tarihe “dönek Kautsky” olarak geçecektir. Kautsky ile birlikte “İkinci Enternasyonal” ve onunla simgelenen sınıf uzlaşmacı teoriler çökmüş, Lenin ve Stalin önderliğinde Üçüncü Enternasyonal (Komüntern) dönemi başlamıştır. Fakat Kautsky'nin ve öncesi revizyonist önderlerin “teori”leri, devrim ve sosyalizmin geriye düştüğü her dönemde yeniden piyasaya çıkacaktır.

Daha ikinci emperyalist savaş sürerken, ABD Komünist Partisi'nin Başkanı Browder, kapitalist gelişmenin ve uluslararası durumun değiştiğini ileri sürerek, ML'yi “dogma”, “şematik” olarak nitelemiş ve “çürümüş” ilan etmiştir. Bu, ABD emperyalizminin devrimci ve komünist partileri ideolojik olarak teslim alma saldırısının ilk işaretidir. Browder, Amerikan emperyalizminin artık gerici olmadığını, demokratik yollarla gelişebileceğini, tüm toplumun yaralarını sarabileceğini söylemekte, daha ileri giderek

yani egemen sınıfların sömürü sistemini kökten değiştirmeyi hedeflememesidir. Dolayısıyla “demokratik özerklik” gibi düzeni temelden sarsmayan bir düzenlemeyi kabul etmeleri mümkündür. Ki bunda bile ne denli zorlandıkları ortadadır.

Sonuçta Kürt hareketinin amaçları bakımından “parlamentarizm” daha anlaşılır bir durumdur. Elbette kitlelerin umutlarını parlamentoya bağlamak, sisteme bağlamaktır; bu yönüyle hem Kürt halkına hem de Türkiye halklarına karşı büyük bir vebalin altındadırlar. Ancak Kürt ulusal hareketine önderlik eden Kürt burjuvazisinin sınıfsal karakterine de uygundur.

Asıl sorun, halen devrim ve sosyalizmi savunduğunu iddia eden, ama HDP için yerel olarak Kürt hareketinin kuyruğuna takılmış olan hareketlerin durumudur. Onlar, parlamentarizm ile Leninist “parlamentodan yararlanma” ilkesi arasındaki farkı, gayet iyi bilirler. Yani seçim kampanyasında ve kazanıldığı durumda parlamento kürsüsünde devrim ve sosyalizmi propaganda etmek, ML partinin en hafifinden asgari programını-taleplerini savunmak, kitlelere parlamenter yoldan birşeyin değişmeyeceğini göstermek, ülkenin meclisten değil, farklı yerlerden yönetildiğini

‘90’ların ikinci yarısından itibaren “diyalog”, “siyasal çözüm” adı altında emperyalistlerle ve bölgedeki işbirlikçilerle görüşmeler başladı. Kuruluş döneminde sosyalizmden etkilenerek oluşturduğu programını değiştirme, bayrağındaki orak-çekiç’i kaldırma, düzenin kabul edebileceği çizgiye evrilme yoluna girdi.

anlatmak gibi, temel görevlerin hangisini yerine getirmektedirler? HDP’nin seçim programında devrim ve sosyalizmin lafı bile geçmiyor. Aksine **“yeni yaşam” adı altında bu düzen içinde elde edilebilecek şeyler savunuluyor. Henüz seçim kampanyasında bile temel görüşlerini ifade etmekten uzaklaşanların, parlamento kürsüsünden bunları söyleyebilmeleri mümkün müdür?** Önceki “sosyalist” vekiller ne yapmışlarsa, bugün kendine devrimci, sosyalist diyenlerin yapacağı da odur.

Ama bu örgütler, -bırakalım parlamento- cumhurbaşkanlığı gibi devletin en üst makamını belirleyen seçimlere bile katıldılar. O makamda neyi, nasıl teşhir edeceklerse?! Hem de kitlelerin cumhurbaşkanlığı seçimlerine mesafeli durdukları belli olduğu halde, onları sandığa çağırmak, Erdoğan’a meşruiyet sağlamak gibi suçlara ortak oldular. Yani kendilerini öylesine Kürt ulusal hareketin çizgisine kaptırmış durumdalar.

Oysa 15 yıl önce Öcalan’ın savunmalarını “tasfiyecilik” olarak niteleyen yine bu örgütlerdi. Geçen süre zarfında Öcalan’ın görüşlerinde köklü bir değişiklik olmadı. Ama **şimdi Öcalan’ın görüşlerine, bırakalım “teslimiyetçi”, “tasfiyeci” gibi tanımlar yapmayı, en küçük bir**

eleştirileri bile bulunmuyorlar. Bu durumda ya kendileri değişti, ya da Kürt hareketinin gücünden yararlanma adına ses çıkaramaz oldular. Her ikisi de kendine ML, komünist diyenlerin yapacağı şeyler olamaz. Komünistlerin ayırt edici özelliği, görüşlerini bütün berraklığı ile, eğmeden-bükmeden her yerde dosdoğru ifade etmeleridir. İttifak kurdukları durumlarda bile, ilkelerinden asla taviz vermezler, herkesin görüşlerini serbestçe ifade etmesinden yana olurlar.

Şimdi HDP çatısı altında nasıl bir ittifak sözkonusudur ki, Kürt hareketinin çizgisi temel alınmış ve onun dışında hiçbir şey konuşulmaz olmuştur? Bu duruma düşülmesinde en önemli faktörlerden biri, Kürt hareketinin gücüne dayanmalarıdır. Seçim kampanyaları ve parlamento girişi, Kürt hareketinin yarattığı olanaklar ve kitle gücü üzerinden sağlanmaktadır. Ama daha önemlisi, **ideolojik-siyasal olarak da reformizmden etkilenmişler ve artık o yöne kaymışlardır.** Yani hem nicel, hem nitel yönden bu kadar güçsüz iken, yapılan bir ittifakta, arada devasa farkla güçlü olana yaslanmak kaçınılmaz olur.

2015 seçimlerine giderken parlamentarizmi en net haliyle HDP’de görüyoruz. Ama bu sadece HDP ile sınırlı

“komünizm, yirminci yüzyılın Amerikanizmidir” demektedir. Buradan hareketle komünist bir partiye gerek olmadığı sonucuna varacak ve 1944’te Komünist Partisi’ni dağıtacaktır.

Browderizm, ABD ve Güney Amerika’da etkili oldu ve ABD’nin ikinci emperyalist savaş sonrası “Marshall Planı”nın ideolojik destekçisi olarak ona hizmet etti. O sırada SSCB’nin faşizme karşı elde ettiği zafer ve ikinci emperyalist savaş sonrası Doğu Avrupa’yı da içine alan “sosyalist blok”un kurulmasıyla Avrupa’da fazla etkili olamadı. Ancak Fransa, İtalya, İspanya gibi Batı Avrupa’daki Komünist Partiler, savaşa ve faşizme karşı muazzam bir savaş vermelerine rağmen, “iktidar pespektifi”nden yoksun oluşlarından dolayı, iktidarı ele geçiremediler. Bu zaafı, savaş sonrası kendi burjuvalarıyla uzlaşmaya, kurulan hükümetlere desteğe, hatta içinde yer almaya kadar götürdü.

İkinci emperyalist savaştan sonra, Avrupa’da faşist partilerin yasaklanmış, komünist partisi dahil diğer tüm partilerin seçimlere katılmasının önü açılmış, burjuva demokrasisinin daha geniş ölçüde uygulanmasına geçiş yapılmıştı. Bu esasında, başta komünistler olmak üzere ilerici güçlerin yıllar süren mücadeleleriyle genişlettikleri özgürlük alanlarının, burjuvazi tarafından tanınmasından başka bir şey değildi. Fakat burjuvazi, bunları kendisi sunmuş ve artık değişmiş gibi görünerek, reformist hayallerin doğmasına zemin hazırladı. Kitleler içinde faşizmin ebediyen yenildiği, burjuvazinin değiştiği, artık demokratik hakları tanıdıkları vb. hayalleri ortalığa yayıldı.

Komünist Partileri de, seçim ve parlamento yoluyla iktidarı barışçı yoldan ele geçirebileceklerine inanmaya başladılar. Fransa ve İtalya’da savaş sonrası hükümetlerinde iki-üç “komünist” bakanın yer alması, bu fikri iyice pekiştirdi. Giderek komünistlerin ağırlığında hatta tek başına hükümet kurarak sosyalizme geçebileceklerini düşündüler.

Oysa burjuvazi, bu bakanlıkları, faşizme karşı mücadelede güçlenen komünistleri düzene entegre etmek için, geçici bir ödün olarak vermişti. Partizan birliklerinin silahsızlandırılması gerekiyordu ve bunu bizzat parti yönetimleri aracılığıyla yapmak daha rahat olacaktı. Bunları başardıktan sonra burjuvazi, “komünist” bakanları hükümetten attı. En fazla yüzde 10 civarında oy oranlarıyla, düzenin muhalif partilerinden biri haline getirdi.

Başını İtalya Komünist Partisi Başkanı Berlinguer’in çektiği “Avrupa Komünistleri” Lasselle, Bernstein ve Kautsky’den devraldıkları “barışçıl yoldan sosyalizm” tezini, bir kez daha “yeni” olarak sundular. Bizde ‘90’lardan sonra moda olan “proletaryanın artık değiştiği”, “bir avuç burjuvazi dışında herkesin işçileştiği”, “teknolojinin olağanüstü gelişmesiyle kapitalizmin farklılaştığı” türünden tezler, o yıllarda ortaya atıldı.

Berlinguer, 1956’da “Sosyalizmin İtalyan Yolu” adını taşıyan “yeni” programıyla, İtalya KP’sini sosyal-demokrat bir partiye evriltti. Komünist ya da kapitalist olmayan “üçüncü yol” teorisini ortaya attı. (Ki bunu, 90’larda İngiliz İşçi Partisi Başkanı Blair yeniden parlattı. Sonrasında Kürt ulusal hareketin çok sık kullandığını biliyoruz.)

Fransa Komünist Partisi, De Gaulle’ün hükümetine girdikten sonra, Fransa’nın Cezayir işgaline bile karşı durmadı. Cezayir halkının kurtuluş mücadelesine destek sunmadığı gibi, Cezayir Komünist Partisi’nin mücadeleye katılmasını da engelledi.

İspanya Komünist Partisi, yasallaştırılabilmek ve lider kadroların ülkeye dönmelerini sağlamak için, Kral Juan Karlos rejimini, yani monarşiyi “demokratik” olarak niteleyecek kadar ileri gitti. Monarşistler de bu boyun eğiş üzerinde onlara yolu açtılar.

Kısaca, “Avrupa Komünistleri” olarak bilinen İtalya, Fransa ve İspanya komünist partileri, Avrupa’da yıpranan sosyal-demokrat partilerin yerini doldurdular. “Demokratik sosyalizm” adı altında burjuva demokrasisini savundular. Onların yalan ve demagogilerini, kuramsal hale getirip cilalayarak emekçileri kandırdılar. Avrupa burjuvazisi için, bu revizyonist parti ve liderlerden daha iyisi bulunamazdı.

Bu dönemin, Stalin’in ölümünün ardından sosyalist SB’deki geriye dönüşle birleşmesi, durumu daha da kolaylaştırdı. Kruşçevçiler de “barışçıl yoldan sosyalizm”, “barış içinde birarada yaşama” tezleriyle sınıf işbirliğine kapıları sonuna dek açtılar. Reformizmin bu denli pervasız bir şekilde ML’ye saldırımlarında büyük rolleri oldu.

Bugün yeniden Avrupa’da “sol” rüzgarlar estiriliyor ve parlamentarist hayaller körükleniyor. Bunun etkilerini ülkemizde de görüyoruz. Ama gerçekte “yeni” ve “kendilerinin icadı” imiş gibi sunulan bu görüşlerin, 150 yıl öncesine dayanan revizyonizmin cephaneliğinden apartılmış görüşler olduğunu, tarihe kısa bir göz atan herkes görebilir.

değil. Seçildiklerinde “halkın iktidarı”nın kurulacağını söyleyenler ya da “oylar sosyalizme” diyerek, verilen oylarla sosyalizmin geleceğini vaaz edenler, kısaca seçimlere katılan tüm legal partiler, şu ya da bu şekilde parlamentarizme kan taşımaktadırlar.

Parlamentoya bakış, “taktiksel” değil, ilkeseldir

Parlamentoya olduğundan fazla önem atfedenler, hatta parlamentarizm batağına boylu boyunca uzanmış olanlar bile, bunu basit bir “taktik”miş gibi sunuyor. Böylece içine düştüğü durumu gizlemeye, kitlesini de bir süre daha kandırmaya çalışıyor. Hem komünist görünüp, hem de ML’ye taban tabana zıt görüşleri savunabilmek, başka türlü mümkün olmuyor çünkü.

Oysa parlamentoya bakış, asla “taktiksel” bir durum değildir. Aksine Marks’tan Lenin’e tüm ML usta ve önderleri, (bir kısmını bu yazıda da alıntıladığımız gibi) parlamento üzerine sayfalarca yazmışlar ve ona yaklaşımın son derece temel, ilkesel bir mesele olduğunu çok net biçimde ortaya koymuşlardır.

Parlamento, burjuva devletin görünürde de olsa “yasama organı”dır. Yani devletin önemli kurumlarından biridir. Hemen her ülkede milletvekillerine verilen yüksek maaşlar, ömür boyu sağlanan imtiyazlar, boş yere değildir. Verdikleri hizmetin karşılığı, bir ödülüdür. Dolayısıyla parlamentoya bakış, burjuva devlete bakıştan koparılamaz.

Marks’tan bu yana komünistler için “devlet” temel bir konu ve bir ayrıçtır. Hatta ML biliminin ABC’sidir. Devrimci mücadeleye yeni atılan kişiler için “eğitim çalışmaları”nda ilk işlenen konulardan olması bu yüzdendir. Gerek ML’yi doğru kavrama, gerekse her tür anti-ML akımla aradaki farkı en net biçimde görme, “devlete bakış” sayesinde olur.

Lenin, anarşistlerle geçen bir anekdotu aktarırken, hemen her konuda aynı şeyleri savunuyormuş gibi olmanın şaşkınlığı içinde “peki ya devlet hakkında ne düşünüyorsunuz” diye sorar. Ve tabi “bam teli”ne dokunmuş olur. Buradan hareketle, bir kimsenin gerçekten Marksist olup olmadığını anlamanın en iyi yolunun “devlet” üzerine konuşmak olduğunu belirtir.

“Devlet”e yaklaşım, bir “turnosol”dur. Sadece anarşistlerle değil, her tür oportünist, revizyonist-reformist akımla ML’yi ayıran bir ayrıçtır. Çünkü **devleti ele alış biçimi, doğrudan devrimi ilgilendirmektedir. “Nasıl bir devrim”**

**“Taktik” denilerek
öyle bir hat tutturul-
maktadır ki, en temel
ilkeler çiğnenmekte
ve giderek “taktik”
asıl çizgi haline
gelmektedir. Bunu en
somut biçimde Kürt
ulusal hareketinin
evriminde yaşadık.
’90’ların ortasında
da “siyasi çözüm”,
“diyalog” vb. girişim-
ler, “taktik” olarak
nitelendirilmişti.
Ama aradan geçen 20
yıl boyunca çeşitli
isimler altında bu
“taktik”ler hep sürdü
ve programı süre-
kli kemirdi, sonunda
yedi bitirdi.**

**Şimdi kimi devrimci
hareketler de benzer
bir yola girmişler.
Her şeye “taktik”
diyorlar. Söz konusu
“taktik”in strateji ile,
program ile ilişkisi-
ni kurma zahmetine
bile katlanmadan...**

**Bernstein’in ünlü
“hareket herşeydir,
nihai amaç hiçbir
şey” ilkesini başta-
cı edinmişler sanki.
Ve dinci kesimlerde
“günah” sayılanla-
rın “takiyye” yapı-
larak aşılması gibi,
devrimci yapılar da,
ilkelerin, programla-
rın bağlayıcılığın-
dan “taktik” diyerek kur-
tuluyorlar adeta.**

**sorusunun yanıtı, devleti çözümle-
mede yatar.** Onun içindir ki, Lenin tam da Ekim Devrimi öngününde “Devlet ve Devrim” üzerinde çalışmış ve o ünlü eserini ortaya çıkarmıştır.

“Devlet ve devrim” birbirinden kopartılamaz iki temel kavramdır. **“Şiddete dayanan devrim” fikri, devlet hakkında bilimsel araştırmalar ve pratik deneyimler üzerinden şekillenmiştir. Aynı şekilde “barışçıl devrim” teorileri de, devleti ve onun organlarını burjuva bakış açısıyla ele alanların vardıkları doğal bir sonuçtur.** Bunlar böylesine içiçe, “neden-sonuç” ilişkisiyle birbirine bağlı ve otomatikman birbirini doğuran konulardır. Dolayısıyla sorunun basit bir “taktik” sorunu olarak ele alınamaz.

Elbette seçimlere dönük politikalar, içinde bulunulan objektif ve subjektif koşullara göre değişebilir. Bilindiği gibi Bolşevikler, devrimin yükseldiği yıllarda seçimleri boykot ederken, gerilediği dönemde aday çıkarmışlar, parlamentoda da çalışmışlardır. Ancak döne döne parlamentoya nasıl baktıklarını anlatmışlar ve ona uygun bir pratik izlemişlerdir.

Lenin, “sol komünist”lerle yaptığı ünlü polemiklerinde, “sekte” yaklaşımlarını eleştirip parlamentodan yararlanılması gerektiğini anlatırken, Hollanda “sol”undan şu alıntıyı yapıyor: **“Kapitalist üretim sistemi çöküp, toplum devrim halinde bulunduğu, bizzat kitlelerin eylemlerine kıyasla parlamenter faaliyet giderek önemini yitirmiştir.”** İlk bakışta doğru gibi görülen bu cümleye, bakın nasıl itiraz ediyor: **“Bu cümle apaçık yanlıştır. Çünkü kitlelerin eylemi -örneğin büyük bir grev- asla sadece bir devrim sırasında ya da devrimci bir durumda değil, daima parlamenter faaliyetten daha önemlidir.”** (Sol radikalizm komünizmin bir çocukluk hastalığı, İnter Y. Sf 57, abç)

ML ustaların parlamentoya bakışı her daim son derece net, ilkesel bir tutum olmuştur. Parlamentoda çalışmak gerektiğinde de, yine ilkelerini kesin çizgilerle belirlemişlerdir. Örneğin Rusya’da Bolşevikler’in 1912 Prag Konferansı’nda bu konuda aldıkları karar şöyledir: **“Seçim anlaşmalarının politik planda bir değişikliğe yol açmaması, adaylar için herhangi bir politik bağlayıcılık taşımaması, bunun yanında liberallerin karşı-devrimci karakterini, burjuva demokratlarının istikrarsızlığını ve mizumsuzluğunu ısrarla eleştirmekten alıkoymaması...”** (Çarlık Dumasında Bolşevikler, Evrensel Y. Sf:19)

Şimdi HPD çatısı altında seçimlerde aday gösteren, parlamentoya giren

devrimci-demokrat yapılar, bu şartların hangisini yerine getirmektedir? Bolşevik vekiller ise, tam da bu ilkeler ışığında faaliyet yürütmüştür. (Bolşeviklerin Duma’daki çalışmalarını ve duruşlarını, ayrı bir yazı konusu olarak ele alacağız.)

Seçimlerde nasıl bir yol izleneceğinin “taktik” olması, onun her tür ilkeden yoksun, pragmatik, her yere çekilebilecek türden olmasını getirmez. İşin çetrefilleştiği bir konu da budur. **“Taktik” denilerek öyle bir hat tutturulmaktadır ki, en temel ilkeler çiğnenmekte ve giderek “taktik” asıl çizgi haline gelmektedir.** Bunu en somut biçimde Kürt ulusal hareketinin evriminde yaşadık, gördük. ’90’ların ortasında “siyasi çözüm”, “diyalog” vb. girişimler, “taktik” olarak nitelendirilmişti. Ama aradan geçen 20 yıl boyunca çeşitli isimler altında bu “taktik”ler hep sürdü ve programı sürekli kemirdi, sonunda yedi bitirdi.

Şimdi kimi devrimci hareketler de benzer bir yola girmişler. Her şeye “taktik” diyorlar. Söz konusu “taktik”in strateji ile, program ile ilişkisini kurma zahmetine bile katlanmadan... Bernstein’in ünlü *“hareket herşeydir, nihai amaç hiçbir şey”* ilkesini baştaçı edinmişler sanki. Ve dinci kesimlerde “günah” sayılanların “takiyye” yapılarak aşılması gibi, devrimci yapılar da, ilkelerin, programların bağlayıcılığın- dan “taktik” diyerek kurtuluyorlar adeta.

Oysa **taktiğin “strateji”ye bağlı olarak belirlenmesi gerektiği, stratejiye hizmet etmeyen taktiğin, -başarılı da olsa- uzun vadede kaybettireceği hem teorik, hem pratik olarak ispatlanmıştır.** Ve bunu, kendine ML, komünist diyen herkes bilir. Ama oportünizmi, oportünizm yapan da, temel doğruların lafzını edip, pratiğinde farklı davranması değil midir?

HDP çatısı altında hummalı bir şekilde seçim çalışmasına kendilerini kap-tıranlar da, (1 Mayıs’ı bile ikinci plana atarak) seçimlere ve parlamentoya girişlerini, ML litaratürle açıklamaya kalkıyorlar. Cumhurbaşkanı seçimlerine katılışlarını bile “taktik” adına savunabiliyorlar. Daha ilginç, bugüne dek her seçimde “boykot” taktiğini uygulayanların, bugün “parlamento’nun faziletlerin”den bahsetmesidir. Ne geçmişte savunduklarının yanlışlığı konuyor, ne şimdiki savruluşun nedenleri... Ne yazık ki, Türkiye devrimci hareketinde “dün dündür, bugün bugün” pragmatizmi baskın hale gelmiştir. Böyle bir ortamda “taktik” adına, en temel ilkelerin çiğnenmesine şaşmamak gerekir.

Emperyalist burjuvaziden bağımlı ülkelere parlamentarizm

Parlamentarizm, sadece Türkiye’de hortlatılmış değildir. Yunanistan’da Syriza, İspanya’da Podemos ile emperyalist burjuvazi, bir kez daha “sol”da parlamentarizmi körüklemektedir. Bunu neden yaptığı çok açıktır: Bir yandan ekonomik kriz, diğer yandan emperyalist savaş altında bunalan ve sistemden umudunu yitiren işçi ve emekçileri yeniden düzene, düzenin kurumlarına bağlamanın en bilindik yoluna başvurmaktadırlar. Avrupa burjuvazisi krizin yükünü solcu hükümetler üzerinden halkın sırtına bindirecekler, sonrasında bunun sorumluluğunu da bu “solcu” hükümetlere keserek, göndereceklerdir. Oysa **emperyalistlerin krizini çözmek, kendine “devrimci” diyenlerin işi olamaz. Gerçek devrimciler, krizin derinleşmesinden devrim için yararlanırlar; kendi burjuvalarını kurtarmak için değil, yıkmak için çalışırlar.**

Düzen solcuları, her zaman burjuvazinin koltuk değneği, can simidi olmuştur. Burjuvazi de en pis işlerini bu “sol”cu hükümetlere yaptırmıştır. Örneğin Alman burjuvazisi, I. emperyalist savaşta kendilerine Marksist diyen sosyal-demokrat milletvekillerini hükümete ortak ettiriler. O dönem işçi sınıfı içinde oldukça güçlü olan sosyal-demokratları yedeklerine takarak içteki muhalefeti bastırdılar, sonrasında savaştan yenik çıkınca, Almanya için bir hezimet olan ünlü Versay Anlaşması’nın altına kendileri değil, bu sosyal-demokrat vekillere imza attırdılar. Almanya’da Hitler faşizmi, Versay Anlaşması’na imza atan komünistler aleyhine yürüttüğü kampanya ile iktidara gelmiştir.

Benzer bir durumu biz de az yaşamadık. **İşçi ve emekçilere en büyük saldırılar her zaman sosyal-demokrat hükümetler döneminde oldu.** ‘79’da Ecevit Hükümeti varken, Maraş katliamı yaşandı ve “sıkıyönetim” ilan edildi. Bu, faşist cuntaya giden yolun ilk adımıydı. Keza ‘93’te Sivas katliamı sırasında SHP-DYP koalisyonu vardı. Cezaevlerine yapılan en büyük saldırı olan 19 Aralık katliamı, yine Ecevit’in Başbakan olduğu bir dönemde gerçekleşti. Mehmet Ağar gibi kontrgerillanın bilinen bir ismi bile, Ecevit hükümeti olmasaydı, böyle bir operasyonun yapılamayacağını söyleyebilirdi. Keza Öcalan, yine Ecevit döneminde tutsak alınıp yargılandı vb...

Ama hem Türkiye’de hem de dünyada CHP gibi düzenin sosyal-demokrat partileri, kitlelerin gözündeki iyice yıprandılar, hatta sosyal-demokrat özelliklerini bile kaybettiler. **Egemen sınıflar, onların boşluğunu daha “sol”da olanlarla, hatta kendilerine komünist, Marksist-Leninist diyenlerle doldurmaya girişti.**

Bugün Yunanistan ve İspanya ile estirilen “sol” rüzgarlar boşuna değildir. ‘70’li yıllardaki “Avrupa Komünizmi” şimdi bu “genç” ve “yeni” solcu ittifaklarla doldurulmak istenmektedir. Yaşlı Avrupa burjuvazisi, bir kez daha kendisine “gençlik aşısı” yapmaya, “taze kan”larla dirilmeye çalışmaktadır.

Türk egemenlerine de benzer bir yol tavsiye edilmiştir. HDP bugün bu rolü üstlenmiş görünüyor. Henüz Syriza gibi hükümet kuracak bir durumu söz konusu olmasa da, kitlelerin artan hoşnutsuzluğunu düzene bağlama ve devrimci örgütleri yeniden parlamentarizm batağına çekme misyonunu yerine getiriyor.

Komünist ve gerçek devrimciler, bu tehlikeyi görmeli ve kitleleri daha fazla uyarmalı, bilinçlendirmelidir.

YEDİVEREN YAYINLARI

KÖKLERİMİZ TOPRAKTA TARİHTEN GELİYORUZ
Şehitler Albümü
Derleyen: Devrim Zafer
Her bir mücadelenin farklı bir cephesinde şehit düşmüş komünistlerin, rehber olan yaşamları.

YOL AYRIMI
Derleyen: Osman Fatih
Komünist bir örgütün tarihinde yaşanan tasfiyecilik ve buna karşı ideolojik, siyasal, örgütsel olarak gerçekleştirilen çıkışın siyasal belgesi. Tasfiyeciliğin çözümünü.

İLK KURŞUN
Derleyen: A. İsmail
12 Eylül’den 17 gün sonra, faşist cuntaya ilk kurşun olan komünist önder Osman Yaşar Yıldoğan’ın biyografisi. Ölümsüz proletarya kahramanının öğreten yaşamı.

İNANCIN SINANDIĞI ZOR MEKANLAR: HÜCRELER
Derleyen: Nevin Berktaş
12 Eylül yıllarında faşist yaptırımlara ve hücre saldırısına karşı en zor koşullarda bile devrimin onurunu anlatan kitap.

DUVARLARIMIZIN HÖKMÜ YOK
Derleyen: Mehmet Fatih Öktülmüş
19 Aralık 2000 tarihindeki cezaevleri katliamı ve hücre saldırısına karşı yürütülen büyük ölüm ordu direnişinin siyasal dersleri. Tutsakların direniş günceleeri.

SAVAŞ ve DEVRİMCİ DURUŞ
Derleyen: Sezai Ekinçi
11 Eylül saldırısıyla birlikte başlayan yeni emperyalist paylaşım savaşının ilk aşamasının ekonomik, siyasal ve sosyal koşullarının çözümlemeleri, emperyalistlerin hazırlık düzeyleri.

TİKB(B) I. KONGRE BELGELERİ
Derleyen: İsmail Cüneyt
TİKB(B)’nin yeni emperyalist paylaşım savaşının öngününde yaptığı ve örgütsel-siyasal hattını gözden geçirip, programı ve tüzüğünü oluşturarak yeni döneme hazırladığı I. Kongre’sinin belgeleri.

STALİN ÜZERİNE GERÇEKLER
Derleyen: Alman Komünist Partisi
Almanya’da 1970’li yıllarda yayınlanan ve Stalin’e dönük karıştırmalara önemli cevaplar veren kitabın Türkiye baskısı.

SAVAŞ HAZIRLIKLARINDA BİR DÖNÜMÜŞ 3 KASIM SEÇİMLERİ
Derleyen: Azmi Akan
Türkiye’de savaş hükümeti kurulması için yapılan 3 Kasım 2002 seçimi ve Türkiye Devrimci Hareketi’nin ‘Taktik’, ‘Devlet’ ve ‘Demokrasi’ konusundaki yanlış yaklaşımları.

İŞKECEDE DİRENME SAVAŞI
Derleyen: Rumzi Basalak
Adresiz Sorgular kitabının devamı... Son yıllarda işkecede direnme oranının düşme nedenlerini, yeniden direniş yükseltilmenin gereklerini ve şehit komünistlerin direnişleri.

İŞÇİ SINIFI HAREKETİ ve Görevler
Derleyen: Hamit Tekin
İşçi sınıfının tarihsel deneyimlerini ve gerçek gücünün bu deneyimlerde yattığını anlatan kitap, işçi sınıfı hareketinin tikanma noktalarını ve aşma yönünü ortaya koyuyor.

PIŞMANLIK YASALARI ve İTİRAFÇILIĞA KARŞI MÜCADELE
Derleyen: Osman Akgün
‘Topluma kazandırdım’ adı altında karşımıza çıkartılan pişmanlık yasalarına, itirafçılık ve hainlik örgütüne yaklaşım, komünistlerin bu konudaki teshisel tutum ve belgeleri.

Yeni emperyalist SAVAŞIN EKONOMİ POLİTİĞİ
Derleyen: Selma Aybal
Savaş ve Devrimci Duruş kitabının devamı... ABD emperyalizminin yeni emperyalist savaşa bağlamaya çen ekonomik ve siyasal koşullar ile birlikte derinleşen ABD bataklığı.

KUTUP YILDIZI
Derleyen: İsmail Gökhan Edge
Bulunduğu her alanda kitlelerin büyük sevgisini ve saygısını kazanan, Türkiye Devrimci Hareketi’nin direnme geleneğinin oluşmasında tarihsel bir rol üstleneni komünist önder Mehmet Fatih Öktülmüş’ün yaşamı öyküsü.

Emperyalist Savaş ve KÜRT SORUNU
Derleyen: Nilgün Gök-Eralp Yazar
Komünistlerin ulusal soruna bakışı ve Kürdistan’ı temel yaklaşımlarıyla birlikte, emperyalist savaş koşullarında Kürt hareketinin evrimi.

TİKB(B) 4. KONGRESİ BELGELERİ
Derleyen: Ataman İnce
TİKB(B)’nin örgütsel durumunu, emperyalist paylaşım savaşını ve Türkiye’nin savaşa karşı konumunu değerlendirdiği 4. Kongresi.

İNANCIN SINANDIĞI ZOR MEKANLAR: HÜCRELER kitabı DAVA DOSYASI
Derleyen: Nevin Berktaş
‘Hücreler’ kitabının ve yazarının ceza aşamasının ardından, kitabın dava süreci ve yürütülen kampanya ile birlikte yayınlanan son hali.

Bir Yeniliği Hastalığı TASFİyecilik
Derleyen: Osman Yaşar Yıldoğan
12 Eylül’den bu yana süregelen ve devrimci harekette büyük tahribatlar yaratan tasfiyeciliğe karşı bir mücadele kılavuzu.

Darbe, Yenilgi, Direniş 12 EYLÜL
Derleyen: Nevin Berktaş
12 Eylül sadece bir yenilgi değil, aynı zamanda bir direniş destanıdır da. Kitap, 12 Eylül’ü, direnilerin gözünden anlatmaktadır.

Kriz, Savaş ve DEĞİŞEN DENGELER
Derleyen: Metin Aydın
ABD ile Çin arasındaki dünya hegemonyasını ele geçirme savaşı, bunun Türkiye’ye yansımaları, 2008’de başlayan ekonomik krizin, savaşı kaçınılmaz hale getirmesi.

PROLETER KÜLTÜR PROLETER YAŞAM
Derleyen: Hacı KÖSE
‘Yeni İnsan’ı yaratmak, insaniyet erdemleri öne çıkarmak için, kapitalist ideolojik bombardımana karşı sosyalizmin savunusu.

BU DAHA BAŞLANGIÇ Daha fazla hazıran
Derleyen: M. Ali DOĞAN-Aslan TEL
Taksim Gezi Parkı’nda başlayıp Üsküdar’da Haziran Ayaklanması’na, yaşayanların gözünden objektif bir bakış.

Mahir Çayan

Deniz Gezmiş

İbrahim Kaypakkaya

**Yırtarak pasifizmin çirkefini
SAVAŞTI ONLAR!
Parlamentarizmin bataklığına karşı
DEVİRİMİN MEŞALESİYDİLER!**